

TRIDUUM
SACRUM
SIVE
EXERCITIA
TRIDUANA

QUÆ
VENERABILE CAPITULUM RURALE
BIBERACENSE
PRO RECOLLECTIONE
ET MENTIS PROPECTU SALUTARITER
MDCCLXIX. INSTITUIT
PRÆSIDE ET DIRECTORE
P. SEBASTIANO SALLER,
MARCTALLENSE CANONICO
ORD. PREMONST.
TUM PAROCHO IN DIETERSKIRCH.

SUPERIORUM PERMISSU.

AUGUSTÆ VINDELICORUM,
SUMPTIBUS MATTHÆI RIEGER p.m. FILIORUM.

MDCCLXXV.

EMINENTISSIMO, ET REVERENDISSIMO
IN CHRISTO PATRI

^{Ac}
DOMINO, DOMINO
FRANCISCO
CONRADO

S. R. E. TIT. S. MARIE DE POPULO
CARDINALI PRESBYTERO
DE RODT

EPISCOPO CONSTANTIENSI
S. R. I. PRINCIPI

DOMINO AUGLÆ MAJORIS, ET ÆNINGÆ
INCLYTI ORD. S. JOANNIS HIEROSOLYM.
BAJULIVIO, ET PROTECTORI

INSIGN. REG. ORD. S. STEPHANI I.
HUNGARIÆ REGIS

MAGNÆ CRUCIS EQUITI
ABBATI INFULATO ZICKCARDENSI
IN HUNGARIA

PRÆPOSITO MITRATO EISGARNENSI
IN AUSTRIA

NEC NON
ABBATI IN CASTELLO BARBATO
DITIONIS CREMONENSIS ETC. ETC. ETC.

DOMINO,
DOMINO NOSTRO
CLEMENTISSIMO,

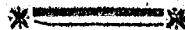
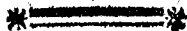
EMINENTISSIME!
REVERENDISSIME!
CELSISSIME!

Pedibus tuis Reverendissimis acclines
EMINENTISSIME PRINCEPS! eo temeritatis prolabimur, ut opellam hanc tenuem cum Respectu Tibi offeramus demississimo. Fatemur equidem, factum fuisse nunquam, ut tantæ audaciæ notam inureremus nobis, nisi de gratiosissimo annu tuo fuisset securi. Scimus, quo Zelo vere Apostolico pro Bono & Emolumento Amplissimæ Diccësis Tuæ vires omnes cum diebus vitæ tuæ integerrimæ efflictim impendas. Nunquam profecto defuere Constantiæ Antistites, qui
* 3 pro

pro animarum salute laborarint indefesse, attamen asseveramus sancte, & indubie in Te uno quasi in Centro confluisse omnia, quæ pro Diœcesis Tuæ splendore, & utilitate contulere Antecessores Tui omnes, in hoc singulariter notatur Zelus Tuus PRINCEPS EMINENTISSIME! quod in vitam sacerdotum Tuorum sagacissimus sis, perspicacissimus juxta, qua cura decumana non impendis Te pro Seminarii bono, quid non moliris, ut Juvenes Altari destinandi & sacrario optimis imbuantur moribus, & vitæ

vitæ disciplina? quo studio non anhelas, ut sacerdotes Diœcesis Tuæ amplissimæ vita & doctrinâ in vinea Tibi a Domino confisa laborent indefesse? ne aper de sylva, Sathanas, eam devastet? quot decreta non sanxisti, ut Oviculæ pascuis non egeant, ipsique Pastores sint formæ gregis perfectissima? inter quæ illud singulare omnino est, ut sæpius in sacra Exercitiorum solitudine sese recolligant, ut munio suo fungantur illibatissimi. Huic apprime in tantum Capitulum Biberacense Tibi devotissimum voluntati

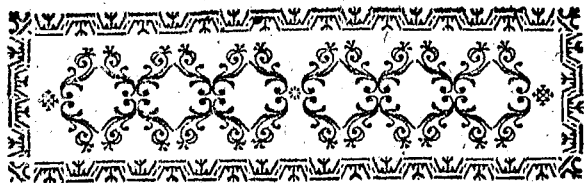

Tuæ sanctissimæ ut conformaret sese impendit operam omnem, ut in his pagellis constat, quas Tibi EMINENTISSIME PRINCEPS! devotissime dedicat. Accipe hæc folia in submississimæ devotionis testimonium, & gratiarum amplissimarum Redhostimentum. Addat Tibi annisque Tuis pretiosissimis Deus optimus maximus annos Nestoris, Pyladisque, ne nos perterreat, exanimetque porro, quod de Valetudine Tua periculum sentiente audivimus hinc inde. Avertuncet Deus author vitæ & necis Jacturam tanti PRIN-

PRINCIPIS, cujus Epocham aureis litteris notabit posteritas. Admitte votum hoc nostrum, quo pagellas istas cum demississimo sacrae purpuræ osculo signamus

EMINENTISSIMÆ, REVERENDISSIMÆ
PATERNITATIS
TUÆ
DOMINI, DOMINI NOSTRI
CLEMENTISSIMI

HUMILLIMI DEVOTISSIMI
FILII
DECANUS, PRÆSES, ET CAPITULUM
BIBERACENSE.

Paucula Lectori.

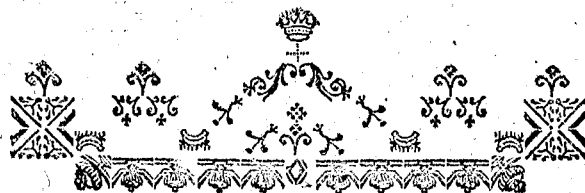
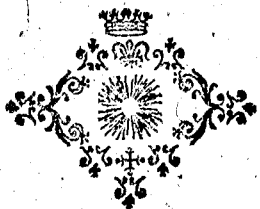
Offerimus, non obtrudimus tibi Lector amice! hæc folia. Hoc ea excuset satis, quod in profectum Sacerdotum utcumque scripta sunt. Multa quidem Tridua sacra publica luce jam fruuntur meliora nostris prorsus, interim & hæc tuo dignare obtutu, quod intentione optima scripta sint, adeoque Zoilorum Momorumque dentibus haud adeo discerpenda varii sunt hominum passus, alius sic alius sic ibat notavit pridem divus Aurelius Augustinus. Maturius certo e typo prodissent, ut petiere quidam & enixe quidem, nisi variae rerum circumstantiæ, & inter has Auctoris paralysis remoram objecissent. A Plurimum Reverendo, & Eximio Domino Nicolao Balthasaro Waldvogel, Decano ruralis Capituli

Paucula Lectori.

pituli Biberacensis meritissimo Zelotissimo vocati ista prælegimus in Sacro Triduo. Subscriptimus votis libentissime & pro modulo conati sumus, ut Sacerdotibus persuaderemus, quid Deo, quid sibi, quid proximo debeant. At enim vernacula seu teutonica omnia pronuntiavimus, in Latii tamen idioma ideo postmodum traduximus, ut Laicos lateant Clericorum obligationes pressius dictæ, ne exinde criseos suæ malignæ patiantur auxeses, & sannas. Arena Sacri tridui erat Chorus Venerabilium P. P. Capucinatorum, quem lubens concefferat R. P. Leodegarius ex Weilerstatt tunc temporis Quardianus vir humanus probe. Secedentibus in Venerabilem concessum Curionibus & Cappellanis hora octava matutina primordia Exercitiorum siebant modo consueto usque ad undecimam. Ad mensulam frugalem concedebatur postea in triclinio P. P. Capucinatorum, qui in suburbio Biberaci morantur viri Zelotes, ubi pransum sub silentio & lectione Spirituali, ut & mentibus suum obtingeret obsonium salutare. Lectorem mensæ egit R. P. Lector loci, post
men-

Paucula Lectori.

mensulam concedebatur recreatio horaria in hortulo. Postmodum hora prima horis pomeridianis assignabatur denuo Exercitatio Spiritus usque ad quintam. Plerique sub vesperam modestissime concedebant domum redituri in crastinum sub auroræ lucem. Et sic Sacrum triduum concludebatur omnium solatio, ut sancte assevero. Quæ in eo tractata sunt benevole hic leges, nota tamen ut Sphalmatis parcas, quæ irrepere typo. A quo auctor, ut corrigeret ipse tantum abfuit. Vale, lege, & fave. Succedent proxime plura, quæ solatio Cleri commoda ministrabunt plura favente misello mihi Lucina.

CONSPECTUS TITULORUM.

Allocutio præliminaris ad D. D. Exercitantes.

THEMA.

Venite seorsum in desertum locum, & requiescite.
Marc. 6. pag. 1

I. Sacri Tridui Utilitas.	7
II. Sacri Tridui Necessitas.	12

PRIMÆ DIEI

MEDITATIO I.

Negotium Sacerdotis primum, cura prima Amor Dei.	24
I. Sacerdos præ aliis, ut Deum diligat, vocatur.	26
II. Sacerdos præ aliis, ut Deum diligat, a gratiarum abundantia monetur.	32
III. Sacerdos præ aliis Deum diligat, qui præ aliis Christi Exemplum sequi tenetur.	39
Colloquium.	43
Reflexio.	46

MEDITATIO II.

POMERIDIANA PRIMÆ DIEI.

Sacerdos præ aliis constitutus est, pro Honoris Divini Exantlatione.	48
I. Sa-	

Conspēctus Titulorum.

I. Sacerdos præ aliis ordinatus est, ut Regnum peccati evertat.	pag. 50
II. Sacerdos præ aliis obstringitur, ut ampliet Regnum virtutis.	57
III. Sacerdos præ aliis obligatur ad Regni Ecclesiæ defensionem.	62
Colloquium.	68
Reflexio.	70

DIES SECUNDA.

Negotium Sacerdotis secundum salutem propria.

MEDITATIO I.

ANTEMERIDIANA.

Sacerdos præ aliis, ut bene vitam instituat, teneatur.	73
I. Sacerdotem, ut vitam agat probam, multum iuvat dignitatis suæ contemplatio.	75
II. Sacerdos præ aliis, ut bene vivat, bene tempore utatur.	80
III. Sacerdos præ aliis bene vivat, animæque salutem curet suæ, qui præ aliis remedia bene vendi accepit.	85
Colloquium.	93
Reflexio.	95

MEDITATIO II.

POMERIDIANA SECUNDÆ DIEI.

Sacerdos præ aliis curet, ut bene moriatur.	97
I. Sacerdos, ut bene moriatur, præ aliis expeditior mundum relinquat.	98
II. Sacerdos præ aliis bonæ mortis operum bonorum farragine prospiciat.	105
III. Sa-	

Conspēctus Titulorum.

III. Sacerdos præ aliis bene mori contendat, ut spe mercedis se possit consolari.	pag. 110
Colloquium.	116
Reflexio.	118

DIES TERTIA.

Negotium Sacerdotis tertium Salus proximi.

MEDITATIO I.

ANTEMERIDIANA.

Sacerdos præ aliis proximo prodesse debet Doctrina.	119
I. Sacerdos præ aliis parvulos instruat.	121
II. Sacerdos præ aliis adultos doceat.	127
III. Sacerdos præ aliis ægris doctrina adsit, & moribundis.	134
Colloquium.	139
Reflexio.	141

MEDITATIO II.

POMERIDIANA TERTIÆ DIEI.

Sacerdos præ aliis proximo debet bonam sui famam.	143
I. Sacerdos præ aliis habeat Charitatis testimonium.	145
II. Sacerdos præ aliis Mortificationis studio spectabilem se faciat.	150
III. Sacerdos præ aliis proximo singularis Castimonie famam debeat.	154
Colloquium.	160
Reflexio.	162

PROLOG.

Conspectus Titulorum.

PROLOQUIUM I.

Ante Meditationem secundam primæ Diei.
De Sacrificio Missæ tremendo. pag. 164

PROLOQUIUM II.

Ante Meditationem antemeridianam secundæ Diei.

De Horis canonicis. 177

PROLOQUIUM III.

Ante Meditationem pomeridianam secundæ Diei.

De Distributione temporis. 189

PROLOQUIUM IV.

Ante Meditationem antemeridianam tertiæ Diei.

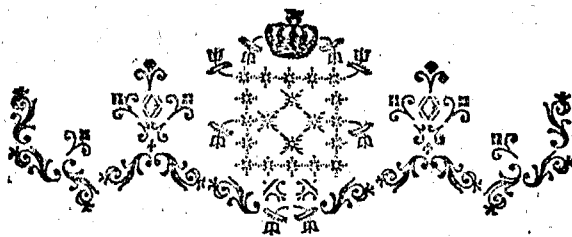
De Selectu librorum. 198

PROLOQUIUM V.

Ante Meditationem secundam Diei tertiæ.
De Residentia Parochorum. 205

ALLO-

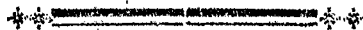
**ALLOCUTIO
PRÆLIMINARIS**

AD

D. D. EXERCITANTES.

**PLURIMUM REVERENDI, EXIMII,
CLARISSIMI, AC DOCTISSIMI
DOMINI, DOMINI**

**CAPITULARES
VENERABILES SACERDOTES!**

T H E M A.

*Venite seorsum in desertum locum & requiescite
pusillum. Marc. 6.*

Quæ maxime cor divinißimum Salva-
toris angebat cura, dum triennio in-
tegro suum promulgaverat Evange-
lium, ea plane fuit, ut duodecim, quos in
æternarum veritatum Præcones assumpserat,

P.SAILER TRID. SAC.

A

&

& Apostolos, ad felicissimum vocationis tam sublimis, & almæ probe instrueret complementum. E sinu æterni Patris sui orbem ingressus, & nobilissimo caractere Sacerdotis secundum ordinem Melchisedech insignitus nullum alium Missionis suæ præfixit scopum, finem alium nullum, quam ut humanum de perditione redimeret genus, Filios Adæ Iræ divinæ obnoxios Genitori suo offenso reconciliaret, gratiæ fædus conderet, cœlestis doctrinæ suæ annuntiaret dogmata, &, ut succincte multa, & amplissima compendium, *Pastorem, Parochum, animarum Curatorem* ageret & *Sacerdotem summum* ex asse.

Nihil functioni suæ deesse passus est Dominus Jesus, propriam Ejusdem audite confessionem, notate verba. Venerabiles Sacerdotes! notate, inquam, qua animositate, qua animi sui magnitudine, quam cordate Patri suo loquatur in cœnaculo: *opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam.* (a) amabo! Vocene alia locutus est, verbisne aliis, dum moreretur in patibulo orbis totius Parochus? clamantem audite, & quidem clamore valido: *consummatum est.* Ecce autem tanto nisu, conatu tanto vociferabatur Dominus? ut sciretur passim, se pro animarum cura adimplesse omnia, officioque suo a Patre sibi commissio reapse ita perfunctum esse, ut a se considerari passus nihil omnino fuerit.

Quis

(a) Joan. 17.

Quis vero in mentem inducat suam, ut in morte Pastoris officium dimisisse Christum putet? absit, ut hoc autumemus Venerabiles Viri! Exiens enim ex hoc mundo ad Patrem gregis sui charissimi custodiam, iis concredidit districtè, quos a piscatorum retibus ad Sacerdotii extulit apicem, & Apostolos nominavit. Attamen qua doctrina eos ex alto non imbuìt, qua solertia eos non excoluit, qua sedulitate eos non instruxit, ut officii sui pastoralis agnoscerent celsitudinem, & ad amissum illud complerent. Misit enimvero eos binos, & binos ante faciem suam in omnem Palæstinæ regionem, dum ipse adhuc vixerat, ut docerent rudes, & catechizarent mysteriorum suorum ignaros: re perfecta facti reduces rationem laboris Apostolici, & Pastoralis operæ exponebant, Christo volente accepturi, quid porro agerent, mandata nova, Episcopi summi animarum nostrarum, ut a primo suo in terris Vicario nominatus est Salvator jure optimo (b).

Quo autem solatio sustentabatur sanctissimum Jesu pectus, ubi discipulorum suorum in negotio tam salutari perpexit industriam, agnovit studium? in eo certe singulariter erat nullo non tempore, ut post labores sanctos eos vel in montem, vel in desertum secum itare cogeret, quo Spiritus proprii re-collectione, rerum cœlestium meditatione, a

mun-

(b) 1. Petri 2.

mundo separati, suomet invigilarent emolumento, ne aliis profecturi, animæ propriæ obli-
viscerentur, &, cum aliis prædicassent, ipsi
efficerentur reprobi.

Huic, quod dixi, suffragatur apprimè Mar-
ci testimonium: *Convenientes Apostoli ad Je-
sum renuntiaverunt ei omnia, quæ fecerant, &
docuerant.* (c) Disserebant profuse de exantla-
ta in ejusdem Evangelio opera, narrabant mi-
ra, quæ patrassent, & missionis suæ historiam
texebant satis amplam. Quid vero subin do-
minus? quid immediate posthac? notate, si-
ne mora, ambasibus sine, quid vellet, expo-
nit: *venite seorsum in desertum locum, & re-
quiescite pusillum.* O! Egregiam summi pasto-
ris suorum curam! o! admirandam sollicitu-
dinem! revocantur a labore, ut quiescant,
distinentur a functione, ut mentem sevo-cent
ad alia. Et ne otium hoc corporis membro-
rumve fuisse putetis, scitote, animæ fuit, ut,
num omnia perfecissent bene, num omisissent
nihil, exactius pensitarent, & novo Spiritus
feryore ad ulteriora properarent, quæ voca-
tionis suæ ratio ab illis exigeret. Ita est:
*Venite seorsum in desertum locum, & requiesci-
te pusillum.* Quis vobis sensus *Venerabiles Vi-
ri!* quæ cordium dulcedo, dum mellea hæc
vocantis suos Domini paululum degustatis
verbulâ.

Plu-

(c), Marc. 6.

Plurimum Reverendi, Eximii, ac doctissi-
mi Domini! vocationis meæmet Fratres!
Compastores gregis dominici in Ecclesiæ San-
ctæ Vireto! Capitulares dignissimi, membra
Electa Venerabilis prorsus cætus vestri! Ec-
quid rerum vos huc movit? quid ædes ve-
stras, gregem vestrum tantisper relinquere
suaviter compulit? quæ ratio vos in selectis-
sima hac Seraphici Affiliatis Alvernia congre-
gavit in unum? Scio, & erit, ut fateamini;
scio, a Jesu vocati estis, cujus vice in terra
fungimini, & commisso vobis Apostolatu. Hic
enimvero de propria vestra salute anxius per
Encyclicas Zelosissimi Domini Decani Vestri
vos accivit: *Venite seorsum in desertum locum,
& requiescite pusillum.* Et quamvis hæc ipse ini-
bi non legerentur Syllabæ, unus, idemque
tamen scopus convocatoriis inerat litteris, ut
pro vestrimet Spiritus profectu paululum a
mundo segregemini, & Sacri tridui delibatio-
ne in vos descenderetis, vos ipsos visuri, quo in
rerum situ seu vocationis vestræ ratio, seu
animarum vestrarum status, seu alienæ salu-
tis cura revera versentur.

Non dubito equidem, nec angor magnopere,
vos revera de laborum vestrorum fructu cen-
tuplo, de zeli vestri Apostolici sancta usura,
de doctrinæ vestræ messe opima Christo refer-
re posse satis multa; non sum in ambiguo,
quin veritate patrocinate eximia Pastoratus
vestri merita in medium adducere valeatis,

ut supremo Pastori insigne faciatis beneplacitum. Verum enimvero alia modo a vobis desiderantur, ab opera ad quietem, a piscatorum scapha in ripam, a messe ad falcienda, ab opilionum cura ad tranquillum vocamini, citamini in solitudinem: *venite seorsum in desertum locum, & requiescite pusillum.*

O! pretiosa temporis momenta! o! aureas sacrorum Exercitiorum horas! o! Triduum salutare prorsus, & proficuum! Felices vos, qui rerum tantarum intuitu estis coram, *Venerabiles Viri!* quis ambigat, vos lubentissime omnino voluntati, & sententiæ Clarissimi Domini Decani subscripsisse, quin coactio vel metus annutum extorserint vestrum. Meliora mihi persuadet optima mentium vestrarum ratio. Credo; anhelastis ipsimet, ut sacri Tridui tempus votis vestris succederet propediem, cum ejusdem & *utilitas*, & *necessitas* vobis tam perspicuæ essent. Parum ego proin laboris impendendum mihi video, qui tam feliciter vos invenio omni ex parte paratos: auspicatum sane res finem nanciscetur *Venerabiles Viri!* bene sentitis etenim, & recte cogitatis Exercitia sacra sacerdoti

Primo esse *utilia*
Secundo *necessaria*.

Sentitis perbene, Deum testor! cogitatis recte & ad amissim; nec, quæ meliora loquar, & vestræ sententiæ consentanea magis, reperi-

perio. Ut de utraque sacri tridui nota ad vos verba paulo ampliora faciam, Spiritus Sancti opem, patientiam vestram imploro.

I.

Sacri Tridui utilitas.

Homini, quacunq; in vitæ conditione vivat, nisi omnium levissimus sit, amorem sui innatum esse, nemo facile ibit inficias; & hujus quidem passionis motum tunc perfensciet maxime, ubi de commodi temporalis, & emolumentis, licet transitorii, agitur lucro: adeo gliscit in mortalium animis acquirendi ardor, cupidæque mentis effervescentia, ut diesque noctesque pro possessionum augmento insummantur, & nullus non moveatur lapis, quo bonorum prospiciatur accremento.

Esto deficere nihil Vitæ commodius agendæ; esto, abundare omnia, & deesse nec quidquam: fiet tamen, ut rerum porro capeffendarum studium quiescat nunquam, & tota in earum accumulationem sese impendat cogitatio. Mercatorem considerate, *Venerabiles Viri!* amplo commercio irretitum, cujus tabernæ cryptæque rebus abundant omnibus, cujus in vasto rerum promptuario gazæ Indorum prostant, Sabæorum opes, Arabumque divitiæ: qui ubique sustinet, ac tuetur fidei suæ expectationem, & mercaturæ suæ provide prudenterque, ne sequiora patiat, vi-

gili subservit obtutu. Nullis is premitur necessitatis angustiis; felix vivit cum conjugelectissima, prolibusque opipare a se pastis: vivit ipse erectissime, quin habeat, unde de penuria metuat sibi, vel de intercludendo ab hostibus comœatu. Verum quæ causa subest, *Venerabiles Viri!* cur ædes suas relinquat toties? cur domi suæ se continere nesciat? cur spatiosa transfretet maria? cur ad remotiores nundinas, & dissita emporia proficiscatur per tot viarum, & discriminum injurias? cur plarium annorum curriculo domo absit sua? cur auri, argentique copiam ad censuum lucra anaua non elocet, victurus domi suæ quietior? cur otii osor turbas amet, laborum satur nunquam? Nunquid utilitate rerumque suarum profectu excitus duntaxat, non necessitate adactus, aggreditur omnia, & patriæ suæ a finibus longe solum commodum auxi fame accensus præstolatur.

Quid jam dicendum, ubi res nosmetipfos concernit *Venerabiles Viri!* ubi de sancto amore Sui verba facienda sunt, quo homo quivis salutis æternæ, animæ propriæ, & vitæ sanctius, & perfectius instituendæ admoneatur, quo ad altiora cogitamenta, ad dispiciendas penitus veritates æternas, ad contemplanda cæli mysteria excitatur? quam prompte, citoque relinquit omnia sæculi impedimenta? quam leviter a se amovet, quod alias justo vinculo adnexum habet sibi? quam veloci-

lociter extricat se a negotiis quibuslibet, salutis æternæ opus grande habiturus pro objecto? quam fervide alas scapulis optat suis, ut perniciosior a sæculi tumultu avolet in angelum, ubi, etfi graviore non mordeatur noxa, in animæ suæ curam, in vitæ discutiendas rationes, in utilitates Spiritus proprii incubat solertius. Suspiria gementis audite, quæ ex ejusdem pectore, ut olim Exercitantis Regii, prorumpunt: *Quis dabit mihi pennas sicut columba, & volabo, & requiescam.* (d) Quo solatio delibutus invento, qui recollectionis Sacræ negotio faveat, mox exclamat altum cum eodem psalte coronato? *Ecce! elongavi fugiens, & mansi in solitudine.* (e) Quo æstu pectusculum ejus non succenditur, ubi opportuna Deo soli colloquendi se offert occasio, qua energia fatetur denuo cum Davide? *Expectabam eum, qui salvum me fecit a pusillanimitate Spiritus, & tempestate;* (f) & nonne utilitate animæ suæ motus tantum effatur hæc omnia justus, & æquus salutis propriæ felicissimusque æstimator.

Quid videatur vobis de iis, quæ in testimonia verborum meorum mox citabo, *Venerabiles Viri!* candide aperite: fateamini sincere. Ecquid Ignatium Loyolam, Virum asceseos expertissimum, animæ suæ maxime

invi-

(d) Psalm. 54. (e) Ibid. (f) Ibid.

invigilantem, virtutis studiosissimum aliunde in spelæum Manresanum compulsi? Ecce Franciscus Assisias in interiora montium Alvernæ penetrat? tot Sanctitatis radiis jam conspicuus? qua de causa Carolum, Borromæorum stirpis jubar, & Sanctorum Antistitem vere prototypum, Mediolano suo exire, pastorales Archiepiscopii sui curas relinquere videtis, ut in montis Varalli fastigio a mundo remotior, sanctæ mentis suæ, prorsus illibatæ, quieti impenitus indulgeret?

Etsi sensa expectem vestra *Venerabiles Viri!* & ut ea divulgetis, paratos vos videam: verbis parcendum esse tamen puto, cum constet omnino, Viros hosce tam præclaros, tam sanctos solitudinis facerrimæ eam ob causam solum flagrasse studio, ut salutis suæ ampliori prospicerent utilitati, invigilarent commodis. Callebant enim proba illa Magni & veterani in asceseos Schola Diadochi verba: *omnibus modus utilis est secessus a mundo.* (g) Sciebant, quid de solitudine Magnus sentiret Aurelius Augustinus, cujus verba subjungo: *Conveniens est desertum salutis, ubi non est Eva quæ persuadeat, nec mulier, quæ blandiatur.* (h). Et alibi: *difficile est in turba videre Christum, solitudo quædam necessaria est menti nostræ: quædam solitudine intentionis videtur Deus.* Turba
stre-

(g) Libr. de perfect. Spirituali.

(h) Serm. 1. Fer. 4. post Dom. 2. Quadragesimæ.

strepitum habet: visio ista secretum desiderat. (i) Intelligebant perbene Angelici doctoris bellissimam de sacra Solitudine notam: *O! quam salubre, quam suave, & jucundum est sedere in solitudine: loqui cum Deo, ac frui solo summo bono, in quo sunt omnia bona.* (k)

Nec putetis *Venerabilis Viri!* apposite hæc tantum de Anachoretis Thebaidis, & Nitriæ, de Eremiticis Palæstinæ, & Carmeli dici posse. Solitudini qualicunque optime congruunt, etsi in eam aliquantulum tantum a mundo fecedatur. Huic etenim tridui spatio solummodo definitæ docte adaptantur Patrum syllabæ, & quamvis curta sit, utilitate sua non carere verissime asseveratur.

Facile, quin me urgeatis, crediderim, nec isto egere vos mentis secessu. Assentior sine contrarii metu, vos in studio virtutum indefesse currere, gregibus vestris sal doctrinæ orthodoxæ, & succosum probatissimi Exempli pabulum Vos ministrare. Æstimo, vos in Cathedræ Heroes, in poenitentiae cancellis probissimos Judices, in ara Eucharistica incontaminatos esse Sacerdotes. Confido, ægros a vobis solamen, moribundos subsidium, parvulos panem, adultos cibum obtinere solidissimum, paucis, de perfectissimo vocationis
vestræ

(i) Tract. 17. sup. Joann.

(k) in Soliloq. animæ Cap. 9.

vestræ complemento securus vivo, & Indubius. Quidquid horum tamen sit, Eximiam sacri tridui, sanctæ Solitudinis, & Deserti ascetici utilitatem vobis habebitis plane perspectam. Taceo de intima mentis dulcedine, quam degustabitis. De desideriiis sanctis venturis desuper fileo, de Meditationum Sanctarum melle plura loqui supersedeo: hoc tamen in dubium vocabitis nullum, pias Sacri Tridui Exercitationes, utut breviculæ erunt, utiles vobis futuras esse certissime, quo Fervor Apostolicus vester magis incalescat, & Zelus lucrandi animas augeatur. Huc collimant verba Domini: *Venite seorsum in desertum locum, & requiescite pusillum.*

Quid autem, *Venerabiles Viri!* quid, inquam, a vobis objiciendum mihi possem metuere? qua fugillatione a vobis vapularem, & qua censura? Si Tridui Sacri horulas non modo utiles, sed & necessarias esse cordatius sustinerem? concedite, ut hujus asserti tamen faciam, & de Sacrorum Exercitiorum planissima necessitate paulo strictius loquar. Concedite.

II.

Sacri Tridui necessitas.

Palpitat in sicco piscis, tabescit, moritur destitutus humido, nisi de ripa in stagnum vel profluentem defiliat. Hebescit oculus a-

aquilæ, ubi per nubium densa ad solis obtutum pervolare ipsi non fuerit concessum; Cervus ipse, utut robore gaudeat suo, & viribus, languorem patitur, nisi inter montium juga fonticulum attingat, quo extinguat sitim; sed & nec homo, Sacerdos præcipue, facile vitabit pericula, nisi e mundi tumultu pedem subin efferat, mentem ad Deum extollat suam, Sacræ Solitudinis quietem desideret, ubi, ut Osee utar verbis, divini Pnevmatismatis audiat Invitatorium: *Ecce! lactabo eam, & ducam in solitudinem, & loquar ad cor ejus. (1)*

Adumbratam Sacri Tridui necessitatem in Symbolis cernitis quidem: ut tamen etiam pressius de illa vobis loquar, & fundatius finite *Venerabiles Viri!*

Ea semper fuit mundi hujus in maligno positi nequitia, ut civibus ipsius incolis venefica arte, qua pollet maxime, potissimum dominetur, illique plane monstra sint, qui immaculatos se conservant ab hoc Sæculo. Hallucinaretur utique, qui abnueret, degere in illo adhuc quospiam Virtutis studiosos, pietatis Sectatores; sunt enim hodie non pauci, qui ambulant in viis Domini, quibus sine orbis hujus machina conflagrasset cum Sodoma jam dudum, vel Suffocationem passa esset in Cataclysmo. Qua necessitate autem

---

(1) Osee 2.

tem hi mox dicti, iustorum e numero & grege parvo, non adiguntur, ut cautela maxima provideant sibi, ne a mundi principiis pessimis contaminentur, implicentur noxis, toxico pestifero insiciantur, atque illæsi servantur a Cicuta Sæculi.

Qua ratione sustineatur, arcam natatilem Noemo *utilem* tantum fuisse, non *necessariam*, cujus ope octonas generis humani diluvio submersi reliquias velificante Numinis providentia eduxit in littus? quis asserere ausit, *utilitatem* non *necessitatem* suasisse Moyse, ut e regno Ægypti in Chanaanitidem electum educeret populum, ne ab idolorum aris fasciatus a cultu veri Dei abduceretur? & nunquid *necessitate* consulente Idem ipse Israelis Dux Sacerdotes Levitasque Domini a tentoriis rebellantis Core procul amovere debuit, quæ terra aperta in voragines, castigante coelo, ceu Bolos in inferis arsfuros devoravit. *Separamini de medio congregationis hujus.* (m)

Hæc enim vero verba ipsissima nobis inter Sæculi cives commorantibus sæpius infusuratur salutis nostræ cupidissimum Numen: *Separamini de medio congregationis hujus*, tum præcipue, cum in sacræ solitudinis vocamur angulum, in quem actutum concessimus *Venerabiles Sacerdotes!* & revera acrius impellen-

lentia, non consulentia sunt tantummodo. Admonemur etenim *necessitatis* ipsiusmet, ne cum hoc mundo damnemur, cujus fumus incolæ. *Separamini de medio congregationis hujus.* Nullum equidem nos urget mandatum, ut e mundo exeamus penitus; ut ejusdem prorsus omnem devitemus consuetudinem, qui in illo prædicare Evangelium, eundem congrua Sacerdotibus Vita, optimorumque morum Exemplo ædificare, Religionis, templique facta testâ conservare tenemur. Securostamen vos reddo *Venerabiles Viri!* non vocamini in antra Nitriæ, in Thebaidis Spelæa, in antra Lybiæ, in horridos squalentesque deserti specus; nequaquam. In locum hunc qui modo vos concludit, pietatis virorum religionis suffitu vos recreat, Religionis æmulatione vos allicit, vocamini tantum, ut, & *pusillum* equidem, in animarum vestrarum solamen mellifluum ibidem conquietatis.

Compertum est, nos, quotquot sumus, a mundi contubernio discedere haud posse, etsi, sicut Apostolis suis Elogium texuit Salvator: *Vos de mundo non estis:* (n) de mundo esse nobis non sit concessum. Greges nostri, quibus præsumus, non in aviis Eremitarum, sed in Mundo pabulantur, ubi & opilionibus degendum est. At quæ deformis, quæ tetra hujus mundi facies? illa præcipue, quam ho-

die-

diedum oculis nostris conspicamur: in cujus campestribus pro ovicularum nostrarum custodia tabernacula pastorum figimus. Haud a me exigetis, ut prolixius in mundi moderni tam depravati excurram commentarium. Mundi dico, ubi memoria altissimi in plurimorum mente jam disparuit. Mundi dico, ubi inter indifferentistarum cætus de jure Domini rerum suarum tam solliciti disputatur. Mundi dico: ubi providentia Numinis vel arctissimis limitibus circumscribitur, vel penitus abrogatur. Mundi dico, ubi acutissimo omniscii oculo caligo affingitur propudiosissima. Noscitis probe, quin multis exaggerem, quantum hodie amplientur conscientiæ, æternarum veritatum pondere diminuto, criminum majorum futuræ receptacula. Mores eorum qui per Baptismi Januam intrarunt in Ecclesiam, ab illis primi ævi horrendum distare cernitis. In cineres tepidissimos desit facerimus amoris Dei, proximique focus. Pretium amisit suum Religio, tot annis sæculisque cruento Martyrum testimonio inter Tyrannorum furores propagata. Patrimonium Christi, gazophylacium Ecclesiæ vulturum unguibus summo dilaceratur opprobrio. Sacerdotii & Regalis quidem, diminuitur auctoritas. Et quid non audent in ejusdem jura clero-Mastyges, in integros excrescentes Exercitus, ut sacra omnia vel eant pessum, vel injurias patiantur palmares. In pauca compilo omnia; nunquam sane malevolita excanduerim in

San-

Sanctuarium, prout modo in mundo agitur in ejus ruinam, cogitaturque indies.

Conjicite proinde *Venerabiles Viri!* conjicite, num in sacri tridui desertum salubre nulla nos compellat *necessitas*, ut primo inquiramus omni solertia, an hoc aurum ipsum optimæ indolis depascente pulvere aspersi non simus, a quo teste Gregorio Magno *oportet etiam corda Religiosa sordescere.* (o) An lue hac Epidemica infecti aliquantisper non simus, Nos, qui mundi cives sumus, sacrati licet, & oleo uncti Sacerdotali. Quid? si in nos quidpiam transpirassent mali illorum mores, quibuscum incautius & minus solliciti conversamur in Sæculo? Quid? si sequiora inspirassent nobis petulca Schediasmata, illæ pestiferæ mundi deliciæ, quas curiositate legimus noxia nimis. Quid? si in nos nimium arrogassent sibi dominatum passionum ex improvidentia nostra? Quid? si ex nimia in earum coercitione benignitate semper ferociore deliquissemus hactenus? Quid? si tepiditatis languore, sacerdotibus tam nocivo, pietatis solidæ neglectu, incauto cum Sæcularibus contubernio, ruissemus in pejus, cum scandalo manifesto eorum, quos regendos accepimus? quid si ita? *Venerabiles Viri!* qua, perpendite! qua, inquam, necessitate non premimur, ut expergiscamur quam-

(o) S. Gregor. M.
P. SAILER TRID, SAC.

B

quamprimum, redeamus ad nos, & Sacri Tridui adminiculo in meliores abeamus vias quantocius, nisi Rhomphæam vindicantis Dei in nos diu noctuque prospicientis ab alto velimus persentiscere.

Dixi jam, dictaque assevero iterum, me auctoritate vestrum omnino trahi, ne quid de mox relatis vel minimum suspicer, quo labe- culam contraxissetis acutissimo oculo vix vi- dendam. Revereor vos in confessu tam ve- nerando. Verum enim vero alia nunquid im- pellit vos necessitas, ut in desertum conceda- tis lubentius? Et quam illam autumatis? sin- cere loquor, illa est, ut porro ab inquinamen- tis Sæculi, a mentis nostræ contagio, optimis sanctæ vitæ regulis instituti, vivamus im- munes, & immaculatos nosmet semper custo- diamus ab hoc sæculo. (p) Ut curæ nostræ commissis provideamus alacrius, ne mundi moderni illuvie aspergantur. Ut duplicato ze- lo exeamus in castra, scuto Heroum armati ad debellandam hostium visibillum, & invisibi- lium nequitiam. Necesario miles exercetur in armis, dum bellum ingruit, sonat classicum, & hostium assultus prope sunt; nec minus necessario etiam pacis tempore omni militari disciplina erudiuntur Strategî ad pugnam fu- turi capaces. Necesaria ægrò pharmaca sunt, dum morbo pressus, & languore decumbit; & quis ea necessaria minus existimet, ut sanum se

se quisque servet, & prospiciat valetudini gras- tante contagione? Huc enim vero prospexit Eminentissimi, & Reverendissimi Sacræ Ro- manæ Ecclesiæ Cardinalis, Celsissimi Ordini nostri prudentissima Sagacitas, & Epif- copo congruens providentia, qua in prolixo, & ad diatribam Sanctæ Asceseos elaborato Decreto tribus abhinc annis Sacrorum Exer- citiorum usum Sacerdotibus inculcavit. Ini- tium scitis saluberrimæ hujus, & vere Apo- stolicæ constitutionis: *Quæ sancta Mater nostra Ecclesia.* Ecquid verba illa: *Frequentior re- collectio per obiduana, aut triduana saltem Sa- cra Exercitia.* Ecquid sonant? quo collimant presse hæc dicta? Mandatum, non consilium sunt, cum ea Clericis Amplissimæ suæ Dice- ceseos Sacram animi quietem necessariam prorsus exhibeant: etsi macula eos dehone- stet nulla, sed vocationis suæ probe memores, culpæ cujuslibet sint plane Expertes. Quid por- ro, ut *necessitatem* sacre recollectionis vobis lu- culentius commonstrem, afferam in medium? scio: homines sæculi sunt, mundani, laici de vulgo, qui vos hac de re convincent plane. Videmus quotannis in Collegiis Patrum So- cietatis, quorum Parenti & Fundatori divo Ignatio plurimum debet Sacrorum exercitio- rum methodus, videmus, inquam, inibi Cives, opifices, imo de genere Nobilium non paucos Sancto per tridui Spatium vacare recessui; dicitur negotiis vale, Pia instituitur congre- gatio, desertum cubilis Ascetici petitur, quo

ex ore experti æternarum veritatum magistri hauriantur salutifera morum, pietatisque dogmata. Et Sacerdotes, & Viri magnarum rerum arbitri, animarum Pastores, Ministri altaris Eucharistici, Apostolorum sequaces talia refugiant? frivolis de causis cuticulæ suæ amatores, sacrarum rerum tædio infecti, declinent a tam necessaria animarum suarum disquisitione? horrendum, ajo, nefandum, hoc esset Sacri Tridui fastidium.

Scedamus paulisper *Venerabiles Viri!* scedamus pro majore rei hujusce elucubratione in divina Bibliorum folia. Ecce! fratres duo sunt, & germani, quos vobis produco coram. Ut eos noscatis ex nomine, Moyses, & Aaron nuncupantur passim, & palam. Ille, Moyses scilicet, homo erat de Sæculo, Dux Israelis per avia deviaque deserti Sinaitici. Aaron Sacerdotis obibat celsissimum munus, indutus Ephod, mitra ornatus, & thuribulo, ordinatus sollemnissime in ministerium Sanctuarii. Proh! quale inter utrumque discrimen. Moyses Laicus eluctatur in montem Sina, Ejusque in Sacro cacumine non tridui tantum, sed quadraginta dierum infummit curriculum, colloquitur Deo, intelligit mysteria in fumante solitudine. Re peracta descendit, de Petræ Sanctæ fastigio tabulas decalogi portans, & jubare capitis duplo cornuum instar ornatus populo ostendit sese ita, ut in faciem ejus intendere auderet nemo. Nota-

te

te Moysen hominem Laicum a sacro recessu reducem, sed & Aaronem sacerdotem mox notetis velim. Quid ille? Aaron sacerdos quid? a felicissimo Numinis affatu, a monte Sancto procul, a sacro recessu factus longe, moratur in castris indomitæ plebis. Estur, manducatur, luditur; inter inconditos populi rumores, scurrarum choros inter, degit infelix Myftha. Metu impellente, respectu humano adactus, aureum conflat vitulum in Horeb, ut adorarent sculptile pessimi idololatræ, mutarentque gloriam maximi Numinis in similitudinem juvenculi comedentis sænum. Vah portentum! Laicus radiis Sanctitatis coruscans e sacro recessu procedit, & sacerdos eundem devitans labe fordet, & scandalo. O! quantum Ecclesiæ accedit detrimentum, si laicos animæ suæ studiosius per Sacra Exercitia invigilare cernimus, quam a Sacerdotibus expectamus. Ingenuit certe Magnum illud Parochorum, Sacerdotumque Exemplar Hyeronimus; verba gementis audite: *Veheementer Ecclesiam destruit, meliores esse laicos, quam Clericos. (q)*

Nolim tamen, ut de vobis *Venerabiles Viri!* me differere credatis, qui optima de unoquoque vestrum sentio. Optime succedet mihi, ubi de necessitate Sacri tridui repetendi sæpius assensum præbueritis mihi.

Faxim!

(q) S. Hieron. sup. Ep. ad Tit. c. 2.

Faxim! rem ipsam vestromet comprobatu specimine, in sacrum desertum concedentes tam prompte, tam lubenter. Probatis utilitatem voce unanimi: necessitatem vobis perspectam habetis, & luculentam. Laudo vos: at in hoc non laudo, Suffragia vestra in me, hominem exsuccum, pro directoris munio collimasse: Errastis, testor coelum, Errastis. Qualis sim, mihi conscius sum. Pumex aridus, nubes sine aqua, virgultum sine fructu. Abs palpo loquor. Desideriis tamen vestris facturus satis compareo. Deus, qui Saulem insiliens Spiritu aggregavit prophetis, Pastores de Anathot formavit in augures, Tarfensem Saulum in vas electionis plasnavit. Deus, inquam, suppeditabit vires, & linguas infantium faciet esse disertas. Animæ mihi propriæ illectus commodo ea vobis exponam, quæ memet concernunt. Ut superflua resecem, rei totius vobis Synoptica exhibeo lineamenta. Primum insummemus diem considerando ea, quæ Deo, secundum, quæ proximo, tertium, quæ nobismetipsis in officio pastoralis, in augustissimo sacerdotii munere debemus. Eia! accingimini. Magnum res magna desiderat conatum. Nihil laboris relinquendum est nobis, ut videamus, quæ in nobis desiderantur, Deum, proximum, & nos ipsos concernentia. Succedent certe optime conatus nostri, si, quam salubre, quam necessarium nobis sacrum triduum sit, concludamus, ratione monumentisque convicti. Salutis nostræ

stræ attingemus scopum; si mentis nostræ affectu moti, opus actutum aggrediamur alacres. Non deerit volentibus Sanctissimi Pnevmatis subsidium; non deerunt gratiæ adminicula, sine quibus nihil est validum, nihil sanctum: imo poterit in nobis plurima Spiritus Domini in nos insiliens, ut mutemur in viros alios, & ut ea, quæ sunt Dei, Deo, quæ proximi, proximo, quæ nostrum, nobis tribuamus posthac majori conamine. Sacerrimis motibus vos agi in opus tam grande haud suspicor, sed sentio. Ut proin ab omni nos Expediamus mora *Venerabiles Viri!* ad ea penitus inspicienda, quæ maximo debemus Numini, proximiora occipienda jam sunt. *Venite seorsum in desertum locum, & requiescite pusillum.* Pro feliciore tamen rei successu unanimi voce invocemus Hymno Ecclesiæ Sanctæ Almi cordium Rectoris Sancti Spiritus juvamen flexo poplite.

Hymnus:

Veni Creator Spiritus! &c.

PRIMÆ DIEI MEDITATIO I.

Negotium Sacerdotis primum, cura prima Amor Dei.

INDUCTIO.

Muneris, obligationisque in limine stamus, a quo declinare creaturæ concessum est nulli, quæ rationis capax est. Amor Dei optimi maximi mandatum est stringens omnes, quibus pro Fine primario scopoque præfixum est. In prima legis tabula tam graphice illud scripsit digitus Dei, ut glossa non indigeat, vel dilucidatione ulla, in Deuteronomio repetitum severe. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua. Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio tibi hodie, in corde tuo - & meditaberis in eis, sedens in domo tua, & ambulans in itinere, dormiens, atque consurgens, & ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque & movebuntur inter oculos tuos, scribesque ea in limine, & ostiis domus tuæ. (r)* En! Sacerdos quam pathetice, & singulariter imperet amorem sui Amabilissimus Deus, quod aliis præceptis adeo annexum haud reperies. Et quidem, si hoc amoris Sanctissimi mandatum

(r) Deut. 6.

tum inculcatur hominibus universis indiscriminatum, qua energia Sacerdos illud sibi nuncupatum non credat, qui præ aliis tot Funiculis Deo obstrictus est? ne dubitemus profecto, imo certum sit & irrefragabile, Sacerdotem quemcunque, utpote Unctum Domini, Altaris ministrum, Sacrarum, Templique Civem prorsus singularem, Mysteriorum dispensatorem, amoris divini præcepto teneri magis, stringi intensius, enixiusque affici. Causas inspiciamus, quæ hac de veritate nos plane convincant, moveantque ad amorem Domini corda, ut majori dilectionis flagrent incendio. Trifariam eas notemus, & quidem

Primo. Vocationem,

Secundo. Gratiarum abundantiam,

Tertio. Exemplum Jesu genuinum Sacerdotis Formulæ.

PRÆLUDIUM I. Accedamus summæ Divinitatis Throno, & quantum finitur nobis, radios æternæ & infinitissimæ bonitatis contemplemur. Audiamus verba dulcissima inde Sacerdoti provenientia: *Diliges Dominum Deum ex toto corde, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua.*

PRÆLUDIUM II. Explicemus Deo Latitudinem cordis nostri. Suspiremus affatim. O! Deus! perfectissime Deus! Ens amabilissi-

bilissimum, bona in se infinite continens omnia! O Deus optime! doce me, & recte, & semper amare te.

I.

Sacerdos præ aliis, ut Deum diligat, vocatur.

Pars optima, & nobilissima hominis cor est, quantillum hoc sit, & vix milvo pro tenui pabulo sufficiat; - - - Ah! quam efflictim illud sibi arrogat æquissimus rerum æstimator Deus. Audi petentis, & anhelantis, desiderantisque vocem: *Fili mi! præbe mihi cor tuum.* - - - (s) Salomon Regum sapientissimus ipse, dum sumptuosissima templi sui celebraret Encænia inter Thuris, Holocaustorumque suffitus pretiosius sciebat nihil, quod ab Israele offerretur Numini, ac cor hominis. Ex Augustissimo Regioque suggestu perorantem audite; *Sit cor nostrum perfectum cum domino Deo nostro, ut ambulemus in decretis ejus.* (t) - - - Nec ad plebem hæc dicta solum putetis a Principe pietatis, & Religionis æstu inter altarium incendia excandescere, sed Sacerdotibus eo efficacius intimabantur ista, qui ad aras stantes immolabant victimas & adipes. - - Profecto Sacerdotis cor desideratur a Deo eo intensius, quo magis in dilectionis reconditorium, in tenerrimam amoris aulam

evo-

evocatur, a rebus Sæculi alienum, sacerdotisque obsequiis duntaxat sacratum. - - - Sacerdos! *præbe mihi cor tuum* - - - *sit cor tuum perfectum cum Domino, ut ambules in decretis ejus,* quorum primum est; *diliges Dominum Deum tuum ex toto corde.* Extollamus mentem, animæque obtutum in coeli atria, ubi Deus choros inter angelicos in throno confidet suo - - - aulæ suæ divinissimæ contemplerur Primates, splendidissimæ sedis diu noctuque assistentes, canentesque incessanter trifagion illud Sanctus, Sanctus, Sanctus - - - Millia Millium apparent, uni amoris ut vacent æviternum - - - ad hoc enim tantummodo vocati sunt Spiritus coelestes, ut ardentissimo charitatis igne æstuent in altissimi Majestatem, cessaturi nunquam - - - Quam certa sunt ista, tam Luculentum est, Spiritus Cherubicos, Seraphicosque vocatione prorsus singulari amoris divino esse deputatos præ aliis - - - Proximi folio Domini adstant assiduo - - - Hierarchiæ Angelicæ Primores oculatissimi Divinitatis intuentur arcana & thesauros ineffabiles, ardentque amoris Flamma incessabili - - - a Mundi sublunaris cura, nisi maximo urgente negotio, remoti, Statione sua excedunt nunquam, amoris solummodo intensissimi, juxta thronum stantes semper - - - O! Felicissimam Seraphinorum, Cherubinarumque sortem; o! Vocationem Excellentem omnino; o! Negotium suavitate & gloria plenissimum. Relinquant enimvero Thronis

Re-

Regum custodiam, Principatibus Monarcharum curam, Dominationibus Provinciarum tutelam, Potestatibus Regnorum Præsidia, Virtutibus cœlorum gyros, Angelis, & Archangelis hominum subsidia, solis dilectionis unius Studiis deputati. - Et si nec alii Beatissimi Spiritus Deum amare desinant, orbis adminicula curantes, almæque providentiæ nutibus obtemperantes. - - Nunquid tamen Cherubicis Seraphicisque geniis exin præeminentiam decrevit singularem Deus, quibus amoris officium decrevit præ aliis? - - - revocemus ab Æthere gressum, redituri ad mortaliū cætum. Ecquid aliud in Ecclesiæ militantis Hierarchia apparet, quam statuum diversorum ordines. Quotquot inibi homines conspiciatis, tot sibi injunctam esse sciunt legem primam tabulæ primæ: *Diliges Dominum Deum ex toto corde tuo* - - a ratione insimul & Religionē mandatum hoc docti sunt primò luminis intellectualis Catechismo, horrentque Anathema, non diligentibus austere interminatum: *qui non amat Dominum anathema sit, Mar anatha.* - - - (u) Quot vero notabimus in Laicis, etiam purpuratis, amoris sancti disturbia, quot remoras, quot impedimenta, dum a sacrario facti longe curis sæculi distenduntur? - - - Videmus Magnates in bella proruere, Fædera pangere, Regnorum gubernaculis insudare. Cernimus caufidicos intra the-

(u) 1. Corinth. 16.

thematis cancellos litium causas disquirere, jurium apices, Imperatorum leges explanare. Excurrunt Mercatores ad Lucra, tranant Freta, Indiarum opibus inhiant, auri Fame perciti improba. Civis, & opifex Labori incumbunt suo pro Familiæ emolumento. Colonus aratro rus proscindit impigre, & pro segetum incremento gelu patitur, & solis faces. Absit, ut credamus, amoris Dei ista adversari, quin persuasum nobis sit, ex rectæ intentionis norma amoris ea consentanea esse. Attamen quam cito cor hominis desideriiis & negotiis Sæculi languescit, & deficit, quam sensim a dilectionis aberrat scopo ad terrestria inclinat. Quam leviter obliviscitur creatoris sui mundi sordibus aspersum. - - - Alia prorsus sublimiorque Sacerdotis sonat vocatio - - - Sacrario, cultuique divino destinatur tantum - - - Ipsi soli Datum est nosse mysteria Regni Dei - - - Soli ipsi concessum, ut intret Sancta Sanctorum, *segregatus a peccatoribus, & Excelsior cælis factus* (x) - - Sacerdoti soli mensa sternitur dietim Angelica, ut prunis Seraphicis Cherubicisque inflammetur in amoris divini incendia - - - Soli ipsi pretiosa conferuntur temporis momenta, ut a sæculi conatibus liber, Meditationum precumque flabello excitet dilectionis faces - - - Sacerdotis solius pectusculum in aram constructum est hac ex Levitico adscripta Epigraphe: *Ignis in alta-*

(x) Hebr. 7.

*altari semper ardebit, quem nutrit Sacerdos - a ignis est iste perpetuus, qui nunquam deficiet in altari. (y) - - - Conjice Sacerdos! quam ad amandum Dominum Vocatus sis præ aliis, quam districte præ aliis amoris Lex incumbat tibi. - - - Roboremus solida per se satis expediente, & illiciente Evangelii monumento, quod Joannis testimonio debemus. Apparens suis crebro post Anastasin dulcissimus Jesus ad mare Tiberiadis Petro Sacerdotium summum conferre animo complectebatur. Prandio absoluto in ripa res occipitur magna - - Vocatur a piscatorum in Apostolos pridem assumptorum turba Simon, Pastoris summi accepturus pedum - - & quæ vocationis ad Apostolicum culmen fuisse præambula creditis? quale tentamen? Amoris tantum, cujus unice seria sit indagatio. Quærit & tertio quidem ex Petro Dominus, o! quam blande, quo verborum melle, quâ vocis teneritudine? *Simon Joannis diligis me? Simon Joannis amas me? Simon Joannis diligis me plus his?* quid Petrus, cujus expectabatur Responsum. Quid? Li-quesfacta est anima Petri, dum dilectus locutus est - - - mentis Beatæ situm obortæ testantur in genis venerandi senis Lacrymulæ, palpitat non timore sed amore percitum calvi Silicernionis corculum - - - loquitur & asseveranter, & cordate, & vere: *Etiam Domine! tu scis quia amo te; Domine! tu omnia no-*
*sti,**

(y) Lev. 6.

*sti, tu scis, quia amo te - - Interrogationi Trinæ Trinum reponitur amoris assertum, cui mox Trinum potestatis Sacerdotalis adnectitur Præmium: Pasce agnos meos, pasce agnos meos, pasce oves meas (z) - - - Ubi fumus Sacerdotes Domini! collegæ Apostolici! anne præ admirationis dulcedine nostra non diffuunt pectoræ? anne lacrymas nobis non excitat mira Petri Vocatio? *Diligis me plus his?* - - Petræ sane simus, & marmoris Frusta, nisi collacrymemur Petro - - - Stipites simus, Bruta simus rationis Expertia, nisi & nostram vocationem comprehendamus in Stapede. Plus adstantibus num diligat Petrus, ex eo quæritur, non simplex ab eo desideratur, sed major amor ab ipso exquiritur, cui committerentur oves Dominicæ caulæ cum agnis - - - Fateare, & genuine, Sacerdos! Fateare, & sine mora, & interapedine, an in Sacerdotii tui primordio, an in animarum curæ Limine, an omni vix non die hæc in mentis tuæ penetrali hucusque non percepisti Verba Domini, dum sacris accedis, dum meditaris, dum saluti tuorum vacas: *diligis me plus his?* plus his, quos Laicos vides in Sæculo circumcursitare? plus his, quibus verba facis ex ambone? plus his, quibus Ecclesiæ confers mysteria? plus his, quos pedo Pastoraliter moderaris tuo? Verene, an mendaciter, ac dolose mentem contra tuam respondebis: *Domine**

(z) Joan. 21.

mine tu scis, quia amo te plus his. Eo nunc deductus es, ut penitior Examine scrutaris cor tuum in Lucernis, num caleat amoris divini Foco Vocationi tuæ conformi? num maledictus tepor, languorque in officii tui partibus divinos non suffocavit igniculos? num sequiores creaturarum Favillæ ex putidis Sodomæ bustis illud non occuparint? num ex iis, quos Sancto amore deberes accendere, in eo te non antecellant plures? - - Væ! Sacerdotibus! qui, Sanctæ dilectionis scintillis destituti penitus, tabernaculo propius adstare non reformidant, peccati constricti gelu, Angelorum inter ardores Domino sacrificare non verentur, thus adolentes tabescunt tepore, rigent Frigore. Proh! Sacerdotem, qui Deum non amat præ aliis. - - Quantum Monstrum, informe, ingens, cui lumen ademptum, ne vocationis suæ videat ductum, negligat complementum. Notentur Isidori Clari verba, quibus concludo: Nemo debet Sacerdotis, & pastoris officium suscipere, qui Charitate cæteros nescit antecellere. (a) Mentis quieti indulgeamus paulisper! - - -

II.

Sacerdos præ aliis, ut Deum diligat, a gratiarum abundantia monetur.

Gratiarum mensuram amorem dimetiri in Confesso est. - - Beneficia, Privilegia Lin-

(a) Isid. Clar. in Ev. Joann.

Lingua dantis sunt eloquentissima, qua dilectionem pro retributione operose exposcit - - Sicut oleum Lampadem nutrit, ne extinguatur, sic amoris rogos benefactis, & favoribus servatur, ne flammis careat - - - - teterrimum ingratitude vitium, quidquid spurci habet, & detestabilis, soli gratiarum oblivioni debet. - - - *Dixeris maledicta cuncta, cum ingratum dixeris:* inter proverbia Senecæ legitur; nec gratiarum cumulo beatus, sed miser est, qui benefactori amoris reciproci differt, vel negat tributum. - - *Nemo est dominus Dei beatus, qui donanti non amando existit ingratus:* certissima Magni Aurelii Augustini verba sunt. (b) Nihil est, quod Deus, profusissimus gratiarum Fons, pius in omnes, bonorum omnium largitor, homini ingrato beneficiorum immemori vel acribus conscientiae aculeis in Vita, vel oculorum fulminibus de cruce in morte exprobrat magis, quam spurcissimum ingratitude piaculum, juxta ac gratiarum exhibitarum cumulum. Quem non percellat metus? cui pavor summus non insinuet sese, qui impropria Israel a Deo objecta in Deuteronomio legit, pensatque? dum tot Beneficentiis cumulata plebs summa cordis petulantia dereliqueret Deum Factorem suum, eundem provocaret in diis alienis, immolaret dæmoniis, & non Deo, oblivisceretur Domini Creatoris

(b) S. Aug. de bon. Vid.

toris fui. - - - Contremiscite, dum recito verba Domini, bona concessa, privilegia indulta, gratias datas desuper populo, in contumeliam dira cum exprobratione vertentis. Popule meus, quid feci tibi? aut in quo te contristavi? responde mihi - - Eduxi te per desertum quadraginta annis, & manna cibavi te, & introduxi te in terram satis bonam - - - quid ultra debui facere tibi, & non feci - - ego plantavi te vineam speciosissimam, & tu mihi facta es valde amara - - - Vah! terrificam gratiarum memoriam, cui amor reciprocus infelicissime non successit. Nec mitiora in Davidem cecidere exprobrationis fulgetra, ubi Bethsabæe dementatus forma, pestifera adulterii Lue contaminasset sese, haud amplius Vir secundum cor Dei, sed abominabile in oculis Domini Portentum, regii diadematis dedecus, scandalum Palæstinæ - - - Audite gratiarum Elenchum, quem per Prophetam ingrati objectat in faciem: Ego tuli te de pascuis sequentem greges, ut esses Dux - - - Fui tecum in omnibus, ubicumque ambulasti, & interfeci omnes inimicos tuos - - Feci tibi nomen grande juxta nomen magnum in terra - - - Sic enim vero exasperatum loquitur Numen iis, qui, munerum suorum Spretores inverecundi, amoris vestigal pendere fronte perfrecta recusant. Amor, Amor est, quem jure summo vendicat sibi redhostimentum. Et amabo! a quo, ut diligatur impensius, amorem requirit Deus, quam a Sacerdo-

oerdote, in quem, qualiscunque sit, opulentissimas e Gazophylacio suo profudit thesauros bonitatis suæ? - - - Non exprobrantis, sed commonefacientis duntaxat Domini audite voces, quas, nobis Sacrarum sui Ministris, hoc Sacri Tridui tempore blande infusurrat - - - audite, quæso, Sacerdotes! ut amore conflagretis una in Benefactorem summum, uniuscujusque nostrum refert, ut sibi dicta putet. *Eduxi te per desertum* - - Crudelis ex Ægypto Sæculi, ubi jugum mundi portasses grave, acerbum fatis; ubi, diram passus servitutem, gemuisses sub Imperio vel austeri Domini, vel uxoris efferae, & dominantis Foemellæ - - - ubi rerum angustiis pressus vitam duxisses miseram. *Eduxi te* paterna manu ex Eremita in via, & in aquosa, ex tot peccatorum periculis anfractibus, ubi forsan Pardis in prædam, in escam Tigris, Leonibus evasisse in rapinam - - - Eduxi te de pulvere vitæ contemptibilis, de stiva, & aratro, de humili, & infima vulgi forte - - *Eduxi te* ex tot criminum spelæis, peccatorum antris, ubi animæ tuæ laqueos incurrisse inextricabiles. - - - *Eduxi te* de strepero mundi tumultu, de hominum Fallaciis, de Fluminibus Babylonis, in montem Sion, in terram satis bonam, melle fluentem & lacte, in felicissimum Sacerdotii Chanaan, patrimonio pascendum meo, si non opipare semper & laute, bene saltem, & congrue - - - *Manna cibavi te* omni die, volueris modo - - - confidere te feci quoti-

die ad Filiorum meorum mensam, ut panem comederes Angelorum, carnem gustares meam, sanguinemque meum biberes meracissimum - - *Ego plantavi te vineam meam speciosissimam.* Scholas aperui tibi, & Athenæa, ut animæ tuæ, proximique disceres salutaria, colligeresque pro te aliisque uvas disciplinæ saluberrimæ - - *Ego tuli te de pasuis.* Ego de cicutis mundi abstuli te in viridaria Sanctitatis, ut cœli pascere rore, virtutumque omnium herbis inter agnos meos - - - *ut esses Dux* - - - ut deduceres commissas tibi animas, meo redemptas sanguine, in prælium contra hostium, eas subvertere volentium, phalanges, ut præires exemplo, instrueres verbo, ne paterentur internecionem - - *Ego unxi te.* Recogita maximam illam diem, qua manu Episcopali oleo sacro delibutus Sacerdotali insignitus es dignitate, ut sederes cum Principibus, & Solium teneres gloriæ in sacrario meo conspicuus - - - *Ego fui tecum in omnibus, ubi ambulasti,* - - Ex oculo meo dimisi te nunquam, tenui manum dextram tuam, ne offenderes ad lapidem pedem tuum, singulari angelorum custodiæ deputavi te, ne aberrares a via recta, Lumina gratiæ meæ vocantis, trahentis, adjuvantis, prævenientis, comitantis, subsequenteris oriri feci super te in Seminario, in tyrocinio, dum veritates meditare æternas, dum pensum recitares canonicum, dum stares ad altare meum in Functione sublimissima, dum foliis vacares asce-

asceticis - - - *Feci tibi nomen grande.* Impresso splendidissimo Sacerdotii Charactere dedi coronam capiti tuo, Ministri mei nomen Regium inscripsi Fronti tuæ, etiam hostibus venerandum suis, ipsique Inferno terribile. *Quid potui tibi ultra facere, & non feci?* - - - Responde, Responde mihi Sacerdos! sed amore tantum, quem munificentissimo in te debes ex asse - - ah! amore, amore, quem a te affectu reciproco expeto unice. Amorem solum, cor solum mihi dona, utpote gratitudinis tesseram optimam, quia *dilexi*, quia *eduxi*, quia *pavi*, quia *plantavi*, quia *unxi te* - - - Hem Sacerdos! quis calor, qui ignes non occupent pectus tuum? Hæc dum Deus tibi revocat in mentem, objicit intellectui, explicat animæ - - Eritne, ut tepeas porro, ut frigescas posthac, nec totus in Dominum rapiaris? effene poterit, ut cum Sponsa in Canticis non fatearis ingenue: *Anima mea liquefacta est, dum dilectus locutus est?* Ecquid linguæ tuæ injiciat vinculum, ut cum Davide ex temetipso non perconteris Extemplo: *quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi?* - - - Verum ne quæras velim; Amorem repende & indilate, Ferveat cor tuum, mens ardeat tota in Deum tam beneficum, tam largum, tam pium. Non diffiteor, Deum tum etiam Amorem hominis jure optimo arrogare sibi, cum punit, fulminat, ferit, parcissimaque bona in ipsum emittit manu; diligendus est, ut summum bonum in semetipso tum etiam, dum in Furore

arguit, & severe in ira corripit. Non abnuendum tamen autumo, benefactorum memoriam illicium amoris esse haud leve. Amandus est Deus, & amandus super omnia, cum Ens in omni perfectione infinite completissimum sit. Ens omnipotens, immensum, omniscium, sapientissimum, immutabile, æternum, optimum, clementissimum, iustissimum, providentissimum, sanctissimumque sit - - - Hoc amore in coelestibus occupantur Electi æviternum: hoc sanctificantur in terra mortales. Hoc in æstu residet omnis amoris, summaque perfectio. Verumtamen inficias ibit nemo, egregiam non minus a liberalitate Domini in cor humanum transpirari dilectionem. Contemplare gratiarum copiam, beneficiorum farraginem, prærogativarum ditissimam supellectilem, quæ in sinum tuum tam abundanter, tam superflue dietim a coelo depluit - - - considera - - - meditare - - - pensa - - - quo sancti amoris deliquio non comprehendere abs mora? - - - qui dilectionis Igniculi præcordia non invadent tua? - - - quo Charitatis raptu non ascendes ad Deum tuum? - - - Hoc tibi nempe sufficiat, ut eum diligas præ aliis, qui præ aliis elegit, dilexit, gratiisque ditavit te. Nosce Sacerdos! tibi que nota, quod gratitudinis apex amor sit. Ut verba conferam in compendium, Hugonis Cardinalis asserto claudo. *Beneficia Dei ex Fornace procedunt,*

dunt, quæ calefaciunt cor, & inflammant ad dilectionem (c).

III.

Sacerdos præ aliis Deum diligat, qui præ aliis Christi Exemplum sequi tenetur.

Fallitur, qui amoris divini scintillas quærit in Silice, aut ignis terrestres indagat Elemento - - - Conflagret mundus totus, pereant incendiis orbis plagæ; sanctæ dilectionis Favillas reperies nullibi. Deus Charitas est, Deus ignis est, a quo solo profiliunt in Hominis cor flammulæ dilectionis. De coelo Apostolorum vertici illapsæ sunt linguæ, de coelo facta sunt corda eorum Flammantia - - - & nonne de se diserte testatus est unigenitus Dei Filius: *Ignem veni mittere in terras, & quid volo, nisi, ut accendatur? (d)* Audi asseverantem plura: Sic - - Sic - - Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret - - - cur? ut disceret ab eo Mundus Deum diligere, Deum amare - - - ut iis Charitatis signaret normam præ aliis, qui præ aliis eum sequerentur pone; *Sacerdotes*. Et reapse vita Jesu aliud quam amor æterni Patris sui non fuit. Ab ortu vitæ in terris usque ad occasum in Crucis patibulo cordis divinissimi negotium extitit unum ardentissimum in Deum Patrem amor - - - Nascitur in Bethle-

lehe-

(c) Sup. Prov. c. 25.

(d) Luc. 12.

lehemii suburbio, in foetido bovili, furente bruma tenellus Puer, ut Patri amorem commonestret suum, subscribatque tot calamis, quot paleis, cujus iussu e sinu ejusdem in terras descenderat redempturus amissos Adæ nepotes. - - - Obedientia, quam in carne humana triginta trium annorum curriculo exhibuit genitori, amor erat defœcatissimus. - - Specimen insigne dilectionis divinissimi Patris in templo Jerosolymitano notate; Triduo a Virgine Matre, & a Nutritio Joseph quæsitus cum lacrymis, inter legis doctores confidens, aperte illud exhibet dicendo: *In his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse*; insuper habens Matris alias amandissimæ suspiria, genitusque Josephi, cui addictus erat tenerrime. - - - In domuncula Nazarena observate Jesum amore Patris subditum hominibus, artem exercentem fabrilem, & mortalium vel nutibus obsequentem ad amissum. - - En! ut in deserto Quadraginta dierum spatio, nec gutta nec mica pastus, amorose Patri suo soli colloquitur, ardua prædicationis, & Redemptionis tractans negotia. - - - In cœnaculo animadvertite Jesum, quo amoris æstu elevatis oculis in cœlum ruat in amplexus Patris, Sacrosancta Eucharistiæ instituendo mysteria, in Passionis suæ acerbissimæ prodromum. - - - Cruenta ejusdem sequimini vestigia, dum amarissimam passionis suæ Texeret Historiam funibus, catenarumque constrictus pondere, alapis saturatus & opprobriis, raptus ad tribunalia, impetit

titus convitiis, Infami postpositus homicidæ, crucis prægravi oneratus trabe, spinis compunctus, flagellis discissus - - - nempe amore Patris urgente hæc sustulit libens omnia, hoc uno suspirio menti blandiens suæ: *Ita Pater, quoniam sic placitum fuit ante te*. - - Amoris demum completam intuemini victimam - - - Jesum cernite morientem, desolatum - - & amantem, & diligentem cernite - - Patri facturus satis, ultima patitur, offerendo se pro mundi salute - - - clamore valido Spiritum in manus commendat Patris - - moritur - - Exspirat amore carnifice in patibulum suffixus infame, in crucem elevatus maledictam a sæculis, probrosissimam. - - - Aperto latere, Longini confosso bipenni, cor suum exhibet Patri, genuinam amoris sedem - - His immerfus amoris dominici Mysteriis in id se impendit totum gentium Apostolus, ut fideles in Christum formarentur omnes; at quem latet fidelium primos esse Sacerdotes? quis ignorat, eos ipsos in amore Dei cæteris in antesignanos esse vocatos? - - Erant Apostoli Sacerdotes a Salvatore ipso ordinati in cœnaculo. Qua de re autem eosdem edocuit magis, quidve vehementius inculcabat iis? nil nisi amorem dixeris, non tantum, ut derivatur in proximum, sed primitus ut collimat in Deum. Verbis Domini in testimonium utamur - - - In amoris sancti Prototypum semet statuendo, sic loquitur ad neo-Mystras primos novi Testamenti: *Manete in dilectione mea. Si præ-*

cepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea, sicut & ego patris mei praecepta servavi, & maneo in ejus dilectione. (e) Quid luculentius nostris illabitur oculis, quam Exemplum Jesu diligentis Patrem pro Sacerdotum instructione prima duxisse lineamenta? Euge Sacerdos! juxta Crucifixi te latus statuas velim - amoris tui in Deum insitue rationem, illumque cum amore Christi in Patrem, qui adæquet, disqule accuratius! Itane, si verba attendas tua, de Deo loqueris? - Itane laudis divine intonas præconia? Itane divinitatis extollis, & dilaudas attributa? Itane dicere cum Jesu sine fuco poteris: *Deus clarificatus est in me, vel per me*, prout Vatabli sonat transpositio? Itane in precibus, in horis Canonicis, in meditatione exardescit ignis? Itane amoris in oblatione incruenti Sacrificii persentificis ardorem, qui pectus Christi in illa cruenta exussit Hostia? Nunc enimvero partium tuarum est, ut ista serio expendas Sacerdos - - - Et certe in hoc præprimis desudarunt Apostoli Sacerdotes primi, ut corda ad Exemplum Magistri sui in amore Dei conformarent sua. Hoc exciti amoris æstro transgrediebantur muros, transiliebant obstacula, per rumpebant aggeres, & nihil non audebant, quo Sacerdotis, & Apostolatus munia exercerent. - - - Hoc impellente vallibus æquabant montium juga, comminuebant Petras in

(e) Joan. 15.

in annuntiatione Evangelii obstantes sibi. - - Hoc urgente cursitabant in extimas orbis oras, ut a gentibus diligeretur Deus, quem ignorabant. - - - Hoc animante confregere Idola, disjecere falforum Numinum delubra, ut nosceretur, ut amaretur Jesus - - - Hoc eos stimulante objicere se periculis, intrusere tormentis, facti morte pro Christo lata Heroes cum trophæis. - - Pone Sacerdos! tibi speculam, pone amaritudines, si amantis Jesu hucusque non pressisti vestigia, si Exemplar hoc divinissimum sequi detrectasti. Diebus singulis verba hæc coram crucifixi Effigie pro amoris tui integerrima reformatione pondera: *Manete in dilectione; si praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea, sicut & ego Patris mei praecepta servavi, & maneo in ejus dilectione.* Sine, ut ita quotidie ad cor tuum de cruce pendulus loquatur Jesus: tum præcipue, quando: & pro quoties id fieri sentis: refrigerat in Deum charitas tua. Sacerdos! nota plus his, plus his, plus his a te diligendus est Deus, cui præ aliis in Exemplum datus est Jesus. - - Pausemus - - - ad pedes crucifixi provolvamur.

COLLOQUIUM.

Agnosco mi Deus! suavissime Deus! Ens summum, & usquequaque perfectissimum, Deus cordis mei, & pars mea Deus optime! agnosco, & probe quidem, quod amoris mei, dile-

dilectionis meæ scopus sis unicus, unica meta. Scio, quod in sortem ministerii tui vocaveris me præ aliis, ut amem te. Etiam nolenti persuadent hoc mihi gratiæ præ aliis tam ubertim in me collatæ. Urget me, ut diligam te præ aliis Exemplum unigeniti Filii tui, quem in Exemplum amoris præ aliis mihi dedisti. Gratias ago pro luminibus, pro coruscationibus, quibus suavissimum amoris patefecisti mandatum. Ah! quam doleo! quas sentio compunctiones Cordis mei amabilissime Deus! quod tam fero amaverim te. O! maledictum teporem, languorem execrabilem, qui mentem meam occupavit totam in divinis ministerii mei officiis. Erubescio totus, totus confundor coram Majestate tua, quod non tantum non præ aliis, sed longe minus aliis amaverim te. Rapuere cor meum tibi soli sacrum creaturæ, mundanarum vanitatum umbræ, nugæ, quisquilæ in maximum animæ meæ detrimentum. Te, me præ tot millibus amantem, pro me in cruce pendulum, neglexi, tepide serviendo, perfunctorie, luride, obiter, ignave ministrando. Inter lapides ignitos, inter flagrantissimos angelorum cætus tractavi manibus te, sumpsi te, obtuli te sine sensu, sine affectu, frigide, negligenter. Quam parum memor tui, magnitudinis, bonitatis tuæ infinitissimæ reminiscens quam parum! effudi me ad externa, ad sensibilia hujus sæculi, vocationis meæ, gratiarum concessarum mihi, exempli tui oblitus plane. Aspice in me, & mise-

miserere mei amor crucifixe! audi confitentem reatum suum - - audi gemitus plangentis teporem suum, & horrendum amoris tibi præ aliis debitissimi neglectum. Cupio te diligere mi Jesu! præ aliis, qui præ aliis dilexisti me, dum in sortem ministerii tui sanctissimi me assumpxisti præ aliis. Emitte ex aperto cordis tui scrinio tot in me amoris sagittas, quot, ut ignescam totus, in te sunt necessariæ. Vulnera cor meum lancea illa, quæ cor tuum in monte Golgotha aperuit, ut fugentur, abeant, cedant ex illo omnia, quæ, ut te minus aliis dilexerim, causæ fuerunt pessimæ. Amabo te mi Deus! & cordintime, & semper, & præ aliis, ut vocationi satisfaciam meæ, ut gratiis respondeam acceptis, ut Jesu mei Exemplum sequar, tot amoris notis conspicuum. Confirma o! Deus in me, quod statuo, quod propono: quod fixum, ratumque habeo, ut in te absorptus amem te præ aliis ardentissime! Væ! tempori, quo sic non amavi te - - Sucende in me amoris ignem, fervoris scintillas, ut a tepore pessimo non extinguantur in me amplius, donec ibi felix compaream, ubi a Sacerdotum choro amaris in æternum. Surgamus. - -

REFLEXIO.

O! Nos felices Sacerdotes Domini! si quæ sancte amoris crucifixo sumus polliciti, servemus sancte. Quantus erit meditationis nostræ fructus, si propositi memores semper illud implere satagimus, tum præcipue, cum tepor, cui diximus anathema, amoris sancti hostis capitalis, nostra denuo subire conetur pectora. Oportet sane, ut felicitatem nostram, vocationisque nostræ altitudinem ab amore Dei metiamur: oportet, ut diebus singulis strictam a nobismet ipsis exigamus rationem, num eidem vere respondeamus; num in Sacrosancto Missæ sacrificio, in precum nostrarum penso, in Vitæ Sacerdotalis methodo hoc igne Seraphico ardeamus semper præ aliis. Accedit magnus omnino gratiarum cumulus, Beneficiorum singularium acervus, cujus intuitu dilectio Dei augebitur abs dubio. Exemplum denique Salvatoris Nostri Jesu Christi, Patrem suum coelestem tam intense amantis, quod ut Sacerdotes præ aliis sequantur, nemo trahet in ambiguum, pro Charitatis incremento conferet plurimum. Hæc si quotidie mente circumspeciamus, faxim! nemo nostrum opus Domini faciet negligenter, eliminabitur a functionibus nostris maledictus a Deo tepor, succedet melius vitæ totius ratio. Facebant porro res creatæ omnes, quæ hucusque in vocationis nostræ perniciem corda occuparunt nostra. Verba tandem Di-

vi

vi Augustini nobis faciamus propria, quoties accedimus tabernaculo, quoties Crucifixi amoris imago nobis objicitur: o Deus! minus te amat, qui tecum aliquid amat, quod propter te non amat. O! amor! qui semper ardes, Et nunquam exstingueris, accende me. (f)

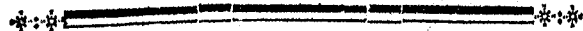
Sequitur Lectio Spiritualis ex Thom. Kemp.
Lib. 2. cap. 7.

De amore Jesu super omnia.

(f) L. 10. conf. cap. 29.

MEDI-

MEDITATIO II.

POMERIDIANA PRIMÆ DIEI.

*Sacerdos præ aliis constitutus est, pro
Honoris Divini Exaltatione.*

Scitis Sacerdotes Domini! quam dilucide, antequam pranderemus, nobis opitulante lumine desuper innotuerit Sacerdotis cuiuslibet obligatio, ut suavissimo amoris nexu præ aliis jungatur Deo, utpote ad hoc præ aliis vocatus, præ aliis abundantia gratiarum honoratus, præ aliis exemplo Christi edoctus. Nullus revera ambigo, foveri adhucdum in cordibus vestris eas scintillas, quæ exarsere horis antemeridianis. Quid Deo debeat amplius sacerdos, considerandum nunc est. Hæsimus in amore: Hæreamus modo non minus in ejusdem operatione. Omnium Ascetarum vox est communissima, cui ratio ipsa suffragatur: *Amor otiosus esse non potest.* Magna audet, imo Maxima, & qualis sit, quantusve actione comprobatur, & opere amoris consentaneo. Seraphici Doctoris Bonaventuræ assertio certissima est: *An Deum ames, de opere tuo requiras, non enim potest ignis esse in paleis, & non ardere.* (g) Inter prima Amoris testimonia fervorem pro Honoris divini tuitio-

ne

(g) S. Bonav. ferm. de Sancto Laurentio.

ne colloco. Hic enimvero comprobatur luculenter, quam amor in Deum verus sit, & genuinus, si pro honore Dei decertet impigre, armaque in eos vertat sua, qui eundem summa debellant procacia. Hanc jam meditationis venturæ statuamus basin: Sacerdos Deum amans præ aliis, præ aliis Honori divino, ubi ubi demum exantlando, se impendat efflictim

Primo. Regnum peccati evertendo.

Secundo. Regnum virtutis ampliando.

Tertio. Regnum Ecclesiæ defendendo.

PRÆLUDIUM I. Concipiamus animo, videre nos Christum, cinctum Sacerdotum cæstu, cui serio hæc Jeremiæ dicta insinuat verba: *Ecce! constituo vos hodie, ut evellatis & destruat, & disperdat, & dissipetis, & edificetis, & plantetis* (h).

PRÆLUDIUM II. Salvator amabilissime! Sacerdotum novi foederis primas divinissime! Fervidos nos Fortesque tua gratia effice, ut intrepidi procedamus in prælium, ubi de tuo honore agitur. Invocemus auxilium Spiritus Sancti, ut dono Fortitudinis roborati evadamus in pugiles, hac animati divi Pauli tessera: *unanimis, uno ore honorificetis Deum.* (i)

Veni creator Spiritus!

I. Sa-

(h) Jerem. I.

(i) Rom. 15.

P. SAILER TRID. SAC.

D

I.

Sacerdos præ aliis ordinatus est, ut Regnum peccati evertat.

Nemo Honorem suum zelat magis, ac Deus ipse - - - Infinitæ Majestatis suæ comprehensor summus agnoscit probe, Regem esse se Sæculorum, dominantium Dominum, sub cuius sceptro non solum trepidant abyssi, sed angeli tremunt ipsi, omnesque creaturæ ejusdem advolvuntur throno. - - - Serio, acriterque protestantem Deum Audiit Isaias, ut duro nuntiaret Israeli, quo Zelo Honori suo prospiceret: *propter me faciam, propter me, ut non blasphemem: & gloriam meam alteri non dabo.* (k) Alium certe, nisi honorem suum, sibi scopum præfixerat minime, dum ex voragine nihili educeret universi hujus massam vastissimam, Angelorum crearet choros, Regiæ suæ proceres, Firmamentum ornaret stellis, terram oppleret plantis, piscibus maria, aerem avibus, ipsumque hominem in effigiem formaret suam. *Propter me, propter me hoc faciam.* - - Duæ præcipue erant creaturæ, quas immensus rerum Conditor prærogativis distinct singularibus, Angelica una, humana altera. His de intellectu, & libertate providit speciatim, dum cæteræ ratione destitutæ, arbitrii impotes, naturæ impetu rapiebantur tantum; volebat nempe, ut & Spiritus incorporei

(k) Is. 48.

porei in coelis, & Homo in terra ejusdem subservirent gloriæ, agerentque, quæ Deo essent honorifica, & sibi proficua. Sed en! ex Libertatis abusu mox utrobique Regni sui jece- rat fundamenta peccatum, Regno Dei oppositum ex Diametro. - - - Arrogans contra Deum insurgit perduellis Cherub - - totum miscet coelum fastuosus Lucifer, similis esse volens altissimo, & venturo quondam in humanis membris Filio Dei detrectans obsequi seditionem angelorum movet Infelix. Horrenda videtis, & execrandos peccati ausus, in Empyreo divinitatis Regno Sceptrum arrogantis sibi - - - *Similis ero altissimo* - - - *super astra Dei exaltabo solium meum, sededo in monte testamenti.* (l) Verum ætatem non tulit rebellium Spirituum audacia: Regnum peccati in Regno gloriæ suæ pati nolens optimum Numen Brachio virtutis suæ ipsemet evertit illud, quin moraretur; Romphæam suam exerens infelici devictos strage ad tartara detrussit Rebelles, *eosque, qui non servaverunt suum principatum, in judicium magni diei vinculis æternis sub caligine reservavit,* (m) iis remanentibus solum, qui gloriæ Altissimi studiosi cecinere alacres: *Sedenti in throno, & Agno Benedictio, & honor, & gloria, & potestas in sæcula sæculorum. Amen.* (n) Sic enimvero manu propria, & potente redegit ad

(l) Is. 14.

(m) Jacob. 6.

(n) Apoc. 5.

ad Nihilum valde Regnum peccati Deus ipse, quod cœlo in ipso tanta moliebatur procax. - - Aliter in orbe factum de peccati Regno, quando inter amœnissima Paradisi viridaria sedem figere occipiebat suam. Decepti à serpentis sibilo protoparentes nostri, pomii fatalis Esu eidem dedere primordia, quod postmodum ex Nepotum malitia limites ita transposuit suos, ut orbem sibi subjugarêt universum, non finiendum, donec cessaret Sæculum per ignem. - - Nihil equidem obstaculi habuisset Deus, ut atrox impiumque peccati regnum disperderet in limine; plenissimum ad manum illi fuerat semper armamentarium, ut nefandam peccati sedem vel submergeret aquis, quibus Noëmō vivente ipsa montium innataverē cacumina, vel consumeret ignibus, quibus Pentepolis conflagravit. - - At Misericordiæ memor suæ ita noluit desævire piissimus Deus, longanimis, præstabilis super malitia - - - Filio suo in carne venturo, lapso vix Adamo, Spartam mox detulit, quo Regnum invaderet peccati, subruendum funditus, iisque simul & una, quos ex hominibus eligeret, ut contra illud procederent in aciem, virtute induti ab alto, quos & Apostolos, & Sacerdotes nominavit, misitque succedentibus temporibus in Mundum universum, ut prædicarent Evangelium. Eten! in Apostolis Sacerdotes omnes Legis novæ præ aliis ad conquassandum, diruendum, sustollendum penitus peccati Regnum electos; ordinatosque. Videmus Reges terræ

terræ metari castra, ædificare propugnacula, conscribere milites, exercitus instruere, ut Hostium suorum propulsent impetum, aggressores retundant, & Sua tueantur armorum vi. Contra peccatum, ne in jura Dei inolet, pugnare videmus neminem. Solis certe Sacerdotibus hæc commissæ est potestas, Imperium datum, ut scelera vertant in fugam, arceant crimina, a quibus honor Dei impetitur summe, salus animarum periclitatur unica. Peccavit in castris Israel, vitulum conflando aureum, cui obtulere thura, sacrificia adolevere. Adest Moyses de Monte Sancto redux: honoris divini facturus vindicias, petulantem objurgat turbam, paratque Internecionem idololatriæ. Ecquos, ut stringerent acinaces in Dei veri summique contemptores, evocat? quosve in ultores nefandi criminis seligit? Levitæ, Levitæ ministri tabernaculi fuere scilicet, qui officii memores sui irrupere in scœdisregos, eosque dissecuere in frustra, sancte Furentes: *Si quis est Domini, jungatur mihi, congregatique sunt ad eum omnes Filii Levi - - Feceruntque Filii Levi juxta Sermonem Moysi, cecideruntque in die illa quasi viginti tria millia hominum.* Hanc de regno peccati victoriam retulere pro Dei Honore Levitæ: sic in acie pro honore Dei heroicum stetit Israelis Sacerdotium. Audiamus encomium, præmia inspiciamus victorum de peccati regno; *Consecrasti manus vestras hodie Domino - - ut detur vobis*

vobis Benedictio. (o) Et quæ vox aures percellit nostras? Sacerdotes Dei! *Si quis Domini est, jungatur mihi.* A quo provocamur in arenam? vox hæc, non Moyſis, ſed pendentis de cruce Domini eſt: Si quis Domini eſt, ſi quis Deum amat, ſi quis honorem meum, in primis ſuas numerat curis, jungatur mihi - Ego in cruce, in morte, vulneribus meis, ſanguine meo Regnum Sathanæ peccatique deſtruxi - - Ego Sacerdos legis novæ primus, cum ſcleribus conſixi - - Ego pugnavi, ut ſatiſfieret honori Patris mei - - *Si quis eſt Domini, jungatur mihi.* - - Surgite Levitæ, Sacerdotes mei! arripite clypeum - - accipite armaturam Dei, ut poſſitis reſiſtere in die malo, induti lorica juſtitie, calceati pedes in præparatione Evangelii. Sumentes ſcutum fidei, galeam ſalutis aſſumite, & gladium ſpiritus, quod eſt verbum Dei. - - Videtis, manibus palpatis, qua ferocia honorem Domini impugnet, contumax his temporibus depravatis peccati Regnum: quo tumore effrænato cælo inſultet peccatorum nequitia. Summum bonum Deus in Extremo ponitur ſpretum, poſthabituſque paſſionum illecebris. Pedibus proteruntur ejusdem mandata ſanctiſſima - - Status hominum pene omnes ſub peccati ſtipendiis militant, contra Deum rebelles. - - Honeſtatem oppugnant depravati mores - - - Amoris divini flam-

ma

(o) Exod. 32.

ma in aquam deſiit turbidam - - - procacitas, & ſuperbia in ſanctuarium bacchantur paſſim - - - Imperium exercet libido in verendum truculentum - - - odium, inimicitie cruorem ſitiunt, proximique interitum machinantur implacabiles - - - Charitatis leges diſcerpuntur, animorumque diſſolvitur nexus - - dolus, & fallacia ſub amicitie ſanctæ Larva, ſœderisque tenaciſſimi peplo mala meditantur omnia - - gemit in compede Innocentia, triumphat livor - - - deridentur Eccleſiæ Sabbatha - - - vileſcit Dei ſervitus, excipitur cachinno verbum Dei - - - incuria, peſſimoque Parentum exemplo immolantur paryuli Dæmoniis, & non Deo - - & quæ demum e peccati regno ultra producam agmina, quibus honor Dei impugnatur perdiſſime? Dormientne Sacerdotes? patietur Deus porro tanta honoris ſui diſpendia? inermesne erunt Levitæ meticuloſi, timidi? ſtabitne peccati Regnum, Dei contemptu ſuffultum? - - Surgite, ſurgite Sacerdotes! oſtendite, quantus in vobis ebulliat Numinis amor, ut pro ejusdem honore decertetis. Ubinam veſtra animoſitas, ubi maſculus mentis vigor, magnanimuſque cordis ardor in Cathedra, in ſacro Tribunali? Væ vobis, horrendum vae! ſi ignavi, ſi muti, ſi imbecilles, peccato reſiſtere in faciem non audetis: ſi armorum vice blanditiis utimini, & lenociniis, ſi ex ſcientie congruæ armamentario ea vobis compa-

D 4

tia

tia in arietes, & catapultas vobis suppetunt abundanter. Væ! horrendum væ! si vos ipsi Ephod vestiti, in fortem Domini vocati, sub peccati signis honori divino moveretis bellum? - - - Sacerdos peccator - - - peccator Sacerdos, monstrum quantum! quale nec orcus habet - - - Huc modo devenimus, ut discutiamus solerter, num honoris divini studio animati contra peccatum nostras exercuerimus vires - - - num, & quænam scelera nostro conamine in fuggestu, & sacro tribunali esse desierint? quosnam, quotve e nostræ curæ traditis solverimus a peccati famulatu scelerumque jugo? - - - num iis probe vacaverimus studiis, quæ in peccati excidium nos redunt capaces, & instructos? num concionum catechesiumque neglectu, vel earum deblatatione lurida, instructuosa, inconcinna, male elaborata, regnum peccati non auxerimus magis in honoris divini propudium? num Exemplo malo in ejusdem præjudicium Sathanæ Imperio non fecerimus incrementum? num ædes nostræ ipsæmet, nostrummet famulitium, noxiæ libertatis indultu, damnabili conniventia, dissolutiore vita, peccati Regno tributaria non sint? Ah! Sacerdotes! fixum tenete, raturumque, tunc amorem Dei in nobis esse conspicuum, ubi honori divino nostrum fervide contulimus studium. Plena horrore Magni Gregorii verba sunt: *Ecce Mundus sacerdotibus plenus est - - - nullum tamen ab aliis majus, quam a Sacerdotibus patitur Deus præ-*

præjudicium, quando eos, quos ad correctionem aliorum posuit, dare de se exempla pravitatis cernit. (p)

II.

Sacerdos præ aliis obstringitur, ut ampliet Regnum virtutis.

Etsi hoc verbum bisyllabum *Deus* nomen sit grande, maximumque, in quo solo omnia attributa entis summi continentur, a quo solo homo allicitur ad amorem; per quod solum, ut ejusdem honorem quæramus, & tueamurque, trahimur: patitur id nihilominus, aliud quid adjacens, ut innotescat clarius, Scrutamini scripturas, præconiorum Dei promptuarium amplissimum; & occurret vobis Deus verus, Deus justus, Deus misericors, Deus terribilis, Deus immortalis, Deus immensus, Deus omnipotens. Scilicet ideo factum esse putemus, ut, cum nomen *Dei* mare immensum sit, cui capiendo exigua intellectus nostri concha non sufficit, illud nobis appareat clarius, dum proprietatum divinarum radiis illustratur. Unum est, quod singulariter penes dicta nomen Dei exornat, quando a Psalte regio *Deus virtutum* nuncupatur. Ita est, virtutis præconium summum habetur, quod a Deo exeat, ad Deum tendat, cum Deo ambulet, propter Deum exerceatur, in Deo

Deo perseveret, usque dum coronetur. Sola virtus Deum lucratur, solumque virtutis Regnum, regnum Dei est. Absset profecto ibi Deus, si immensus non esset, ubi virtus exulat. - - Qui inter lilia pascitur, inter virtutes moratur tantum, honoris sui quærentes emolumenta unice. - - Virtus eminentium hypocrisis gerens fucum, virtus non est; ea solum delectatur Deus, quæ in oculis ejus hominem reddit justum, placentem, Sanctum. - - Amplissimum virtutis regnum est, etsi in exigui cordis spatio contineatur. Quot numerantur virtutes, tot sanctissimi hujus regni sunt incolæ, quorum princeps Deus est. - - Adamum consideremus, in quo hospitabantur omnes, antequam peccato iis spoliabatur misellus cum virtutum excidio. - - Appetitui Dominans suo honorificum extitit Creatoris sui Plasma, & Innocentiæ vestitus tunica oculum in se rapuit divinissimi Placis ceu perfectionum, virtutumque compendium. At ex lamentabili peccati rabie gratia excidens, everti in se, deplorabat amare, virtutum regnum, indomitaram passionum verna ærumnosus, mancipium lugendum. - - Habuit quidem lex vetus plures ex utroque sexu virtuti addictissimos: Filio Dei attamen in terris viso, & cum hominibus conversanti reservabatur tantum, ut regnum virtutis restauraret denuo, justitiæ, perfectionis, sanctitatis exemplar completissimum - - Nec passus est, ut in se virtutis jubar solum esset conspicuum, sed

Apo-

Apostolos elegit, vocavit Sacerdotes, qui fidei, & Religionis non solum, sed & Virtutis regnum in orbe exantlarunt universo. Verba notemus, quibus grande hoc ipsis inculcabat negotium. *Perfecti estote, sicut & Pater vester perfectus est* - - *posui vos, ut eatis, & fructum faciatis.* - - *Sint Lucernæ ardentes in manibus vestris* - - *vos estis lux mundi* - - *sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est.* Patheticæ sane suadelæ! commotiones certe succulentæ, ut Regnum virtutis non tam verbo dilatarent, sed maxime exemplo. - - Unumne ex Apostolorum, primorumque Sacerdotum collegio notare quis poterit, vel perstringere de prædictorum verborum neglectu? Nullum omnino. Verbi Domini memores, semper in hoc adlaborarunt omnes, ut pararent Domino plebem perfectam, & Evangelio annuntiato, & vitæ irreprehensibilis, & imitabilis specie. - - Duri admodum cerebri erit Sacerdos, qui sibi eadem dicta esse dissitetur, ubi mystarum numero se aggregavit, & animarum in se suscepit sollicitudinem pastorem - - tunc, tunc, tunc Sacerdos hæc præ aliis menti tunc insonuere graves juxta ac salubres voculæ. - - *Esse perfectus* - - *posui te, ut fructum afferas* - - *Lucerna ardens sit in manibus tuis* - - *tu ex lux mundi* - - *Luceat lux tua coram hominibus, ut homines Deum in te glorificent.* - - In collum mentiris tuum, si ista audisse te per-

perneges in Seminario, in Tyrocinio, in prima mentis tuæ recollectione, Ordinibus sacris vel prævia, vel subsequa, scilicet, ut præ aliis obstrictum te intelligas, tuarum esse partium, quo Regnum virtutis a te præ aliis propagetur in honoris divini augmentum. - - - Neminem altari adstare suo permisit Deus, quem vel tenuis infecerat macula, cui litura vel minima sordebat cutis, dum in sacrificium adhuc mactabantur boves, vituli jugulabantur, cultrum patiebantur passercoli, & columbæ - - - Voluit Sacerdotis vultum sine labe Deus, corporis habitum sine nævo, ut oris venustas sacras cohonestaret stolas, coronam ornaret & mitram, in qua Lapides pretiosi fulgebant, cum perficeretur opus Dei; & atras in sacerdote novæ legis tolerabit notas? ubi cessarunt umbræ, ubi Sacerdotii munus eo perfectius est, quo lux tenebras antecellit, & opacam noctem? - - - Nullam in Sacerdote desiderari vult virtutis speciem - - omnes in illo ut luceant præclaræ, cupit, jubet. - - - *Estote perfecti - - vos estis lux mundi - - posui vos, ut eatis; & fructum offeratis - - sic luceat lux vestra coram hominibus.* - - - Ut, qui vestræ subsunt curæ, virtutes vitæ Christianæ consonas diligant, exerceant, & sic amplificetur virtutis Regnum. - - - Sed sacerdos in Sæculo es, sed monasticæ regulæ te non stringunt. Sed cænobita non es, nec inclusum tenet te claustralis carcer: Sacerdos es attamen, cui eadem ac monacho perfectio com-

competit. - - Cui simillimum proflus incumbit virtutum omnium exercitium - - - plus dico, super candelabrum positus, oculis mundi totius pates, notaris passim, videris in apri-co, quod Monachus, quod Vir claustralis non est in felici cellæ suæ ergastulo: virtutum plurium a te qui expectat, quam ab illo, specimina, sapit, expectat juste. - - - Sacerdos es, sufficit. Eusebio Cæsareensi crede: *In sacerdote tanquam in speculo relucere debet perfectio.* (q) Magnum audi Gregorium: *Decet Dominicum sacerdotem moribus, & vita clarescere, quatenus in eo tanquam in vitæ suæ speculo plebs commissa & eligere, quod sequatur, & videre possit, quod corrigat.* (r) Chrysostomi assertum cape: *Sacerdotes positi sunt ad ornamentum populi, & ad ædificationem sanctitatis.* (s) Res ipsa pro se differit facunde, quin pro Exantlando a sacerdote virtutis regno aliis utamur subsidiis. Sacerdotem propius intue-re, in quo singulare elucet virtutis studium; castimonia famosus (ut virtutum moralium solummodo partes agam) humilitate insignis. Vanitatum odor, deliciarum hostis, sobrieta-te conspicuus, misericordia in proximum clarus, modestia, & mansuetudine illustris, in oratione officioque divino fervens, amans solitudinis, & turbarum pertæsus, quo impetu, qua vi regnum virtutum non exantlat, dum in

(q) Ep. ad Dam. Pap.
(r) L. 7. in Reg. Ind.

(s) Hom. 43.

in sequaces trahit tot, quot cum conspiciantur? Videamus, disquiramus, an hucusque pro Regno virtutis steterimus heroes, qui præ aliis huc sumus destinati. - - - Ubi perfectionis studium? ubi virtutum exercitium pro Sacerdotii nostri cultu, & dignitate? ubi ista? - - - *Eplote perfecti* - - - *vos estis lux mundi* - - - *Lucent lux vestra, ut honoretur Deus, ut glorificetur Deus?* Divi utinam Cypriani nobis verba congruerent: *Dicantur Christi sacerdotes, ut se formam gregi ex animo ostendant, & ad angelorum conformitatem & verbo, & exemplo promoveant subditos, & adducant.* (t) *Euge!* floreat per nos ad maiorem Dei gloriam regnum virtutis, pessumdetur peccati regnum, regnum Ecclesiæ triumphet.

III.

Sacerdos præ aliis obligatur ad Regni Ecclesiæ defensionem.

Cui sponsus in honore, & amore est, sponsa non minus diligit, æstumatque, utpote Prioris delicias, cordisque oblectamen. - - Ecclesiam, & Romanam, & Catholicam Christi Sponsam esse suavissimam quis ignorat? - - Sponsum Ecclesiæ, & Sponsum sanguinum quidem, esse Christum Patris æterni Filium unicum, extra dubium est pariter. - - Pendens, & mortui in Cruce Domini aperuit latus militis lancea: perforatum diro cus-
pide

(t) de Singul. Cler.

pide, pellucidas aquæ, & sanguinis emisit guttas, quibuscum Ecclesia in orbem defluxit Cypriano asseverante: *Sanguis, & aqua fluebat, unde sibi Ecclesiam sanctam fabricabat.* (u) In colle Golgothæo nempe annulo sponsalicio Ecclesiam subarrhavit sibi, cui fidem spondit sanctissime servandam æviternum. Imo & in regnum suum eandem elegit sibi Petro Damiano teste: *Sceptrum Filii Dei est Ecclesia, & Regnum: hæc est & nostri redemptoris Imperium.* (x) Noluit tamen, ut angustis limitibus contineretur Ecclesiæ suæ regnum, dilatandum, quaque orbis patet, ubi, ubi demum viverent populi, habitarent gentes, quas Ecclesiæ subderet suavi iugo, dicerentque sibi homagium. - - Et certe, quod admiremur maxime, crevit Ecclesia tum jam, cum vix vagiret in cunis, initiumque haberet suum. - - Rediit ad sinum Patris sui Iesus in Oliveti clivo - - at quo conatu, qua energia Apostolos exhortatus est suos, ut irent? ut annuntiarent Evangelium omni creaturæ? ut docerent gentes, ampliarentque regnum suum usque ad fines terræ. Sorte cælitus data orbem universum inter se partiuntur duodecim piscatorculi, Spiritu sancto formati in viros egregios. - - - Excurrunt sine pera, sine bursa in Zonis, sine calceamentis in remotissimas regiones; doctrina, exemplo, miraculis

(u) de monte Sina & Sione.

(x) Ep. ad Cadul. Antip.

culis idola comminuunt, subvertunt delubra, & erecto crucis dominicæ signaculo regno Ecclesiæ gentes subdidere innumeras, quales nec mundi Heroes, armis etsi invictissimi, suis aggregarunt Imperiis. - - Tunc enimvero dicere de se poterant Apostoli in mundo, quod viginti quatuor seniores cecinere in coelo: *Fecisti nos Deo Sacerdotes, & regnum.* (y) Exasperavit tamen Inferos hoc Ecclesiæ regnum; Irrugiere in plantam hanc novellam Domini spiritus nequam. Et quæ in hodiernam diem usque iniere consilia? quas instruxere machinas? quosve suscitarent motus, ut Ecclesiæ regnum vel succuteretur funditus, vel angustioribus constringeretur cancellis. Qua rabie in illud debacchati non sunt tyranni, purpuratæque tigrides, leones Coronati? qua vesania in ejus ruinam non despumabant mala quæque impiissimi Hæresiarchæ? quo livore in ejus perniciem non desudarunt hucusque proterva vasa Politices ausa? Heu! Heu! quæ vivimus tempora - - surgite principes, & arripite clypeum - - & qui, qualesve pro Ecclesiæ Regno accendant in arma, vocentur in prælium, ut bello laceessant aggressores, orco foederatos, & Dæmoni? - - Sane alios, quam sacerdotes reperiet nemo - - *Surgite principes, & arripite clypeum.* - - Hi sunt, quos constituit Deus super muros Jerusalem custodes: Hi, qui tota die, ac nocte non tacebunt in perpetuum.

(y) Ap. 5.

tuum. Hi sunt quibus dictum est ab Isaia: *Quirerimini Domini, ne taceatis, & ne detis silentium ei, donec stabiliat, & donec ponat Jerusalem laudem in terra.* (z) Et bene ab Hieronimo *Viri Ecclesiastici muri, & turres Ecclesiæ nuncupantur.* (a) Ita est, sacerdotes Ecclesiæ propugnacula sunt, unde pro Regno Ecclesiæ audacter, & intrepide dimicatur. Arma vero quæ sint? Doctrina solida, vitæque probe instituta. Cessit mendacium veritati semper; erubuit garrire ultra improbitas, hac differente. Sacerdos scientia instructus solida, labore studioque comparata sibi, bello aptus est satis, ubi eos oportet aggredi, qui Ecclesiæ sanctæ dicunt probra, calumnias effutunt, sannas evomunt, caput ejus visibile impetunt alapis, Sacerdotibus detractionis cauterio teterrimas inurunt notas, nihilque negligunt, quo Regno Ecclesiæ maxima inferantur detrimenta. Sed hem! ubi Sacerdotes canes muti non valentes latrare? ubi, qui tela retorqueant, in lege Dei, in Ecclesiæ juri-bus, in dogmatum scientia Eruditi? - - ubi, qui opulento doctrinæ apparatu instructi obmutescere faciant imprudentium hominum Ignorantiam? ut ab Apostolorum monemur Principe. (b) Stetit Regnum Ecclesiæ inconcussum, dum in ejusdem hostes detonuere solidis

(z) II. 43.

(b) I. Petr. 2.

(a) Ep. 47. ad Rust.

P. SAILER TRID. SAC.

E

dis Philippicis Athanasii, Chrysostomi, Ambrosii, Augustini. Quanta hodie impune audet indifferentistarum, & heterodoxorum putida colluvies? praelo Luciferi in orbem evolvant folia, mendacis illita? fuerunt in Ecclesiam passim Schediasmata oppleta commentis? nemo non scurrarum Sacerdotio exprobrat non ex Philistæis solum, sed ex iis etiam, quos una fides, unum Baptisma in genuinos Ecclesiæ filios regenerarunt. Patitur Ecclesiæ Regnum - - ubi Sacerdotes? qui, ut pro illo decertent intrepidi, præ aliis præsto sint? - - O! dedecus! o! ignaviam! o! inertiam miserandam! Patitur cum Regno Ecclesiæ suæ Deus; & Sacerdotes! qui utriusque Patrimonia vivunt dapnifiter, nutriuntur usque ad delicias, epulantur in filiorum mensa - - tacent induti Ephod, oscitant, Ronchos sonoros trahunt polemices vel neglectu, vel exigui aut omnino nulli de Regno Ecclesiæ Statistæ, vel obloquentium inertes parafiti - - acerrima dictu ista sunt, vera tamen, & verissima, dum interim, repeto, patitur cum Regno Ecclesiæ suæ Deus - - Quod verbo pro Ecclesiæ emolumento facere sacerdos potest, hoc exemplo valet eo efficacius. Videat, obsecro mundus, videant Heterodoxi Ecclesiæ nostræ Mystas ambulantes in via recta, moribus concinnis decoros, virtutum amatores practicos, irreprehensibiles, instructos doctrina, Deus bonæ in quo pretio habebitur Ecclesia, cui tales viri, tales, inquam, viri deser-

deserviunt. - - - Quantum crescet honor, æstimatio quantum? - - - At enim, si Filii Sion Inclyti, amicti auro primo reputentur in vasa testea - - si facies Sacerdotum non erubuerunt, (cum Jeremia plangimus) si candidiores Nazaræi ejus nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, Saphiro *pulchriores*, si, qui *nutriebantur in croceis, amplexantur stercora, quantum denigrabitur super carbones facies eorum, & non erunt cogniti in plateis* in damnum maximum Regni Ecclesiæ? (c) Threnis Jeremiæ corde palpitante adgemit Bernardus ululans magis, quam ingemiscens: *Heu! Heu! Domine! Egressa est iniquitas a Presbyteris, a Vicariis tuis: non est jam dicere, ut populus sic sacerdos! quia ipsi sunt in persecutione tua (in Ecclesiæ tuæ) primi, qui videntur in Ecclesia tua primatum diligere, gerere principatum.* (d) Meliora de nobis Sacerdotes Venerabilis hujus confessus! meliora. Præ aliis, præ aliis in defensione Ecclesiastici Regni omni defudemus nifu; gemitibus, & lacrymis inter templum & altare vacemus, ubi profumus nihil & verbo, & exemplo. Evigilabit, evigilabit dormiens in puppi Dominus precibus fatigatus nostris. Expergiscetur, ubi mente impolluta nos audierit clamantes *salva nos: perimus - - periclitatur Regnum tuum, honor tuus, exurge Domine, & dissipentur inimici tui.* Fle-

(c) Thren. 4.

(d) Serm. de conv. S. Pauli.
E 2

Flexo poplite crucifixo Ecclesiæ Sponso adgeniculemur. - - - Uniuscujusque, & mei vice loquor.

COLLOQUIUM.

En! prostratum me ad pedes tuos terebratos clavis crucifixæ Deus! confiteor, non abnuo, vocatum me esse præ aliis, ut pro honore nominis tui decertem impiger, & sancte audax, in evertendo Regnum peccati, in ampliando Regnum virtutis, in defendendo Regnum Ecclesiæ tuæ sanctæ; Ita, excello hoc me dignatus es honore, ut in amoris mei testimonium suscipiam partes tuas, qui peccato tam horrendum offenderis, virtutum studio adoraris, & Ecclesiæ sanctæ tuæ incremento mirum delectaris. Grates, grates maximas tibi rependo pro Ministerio tam sublimi, ut diligam te, ut honori nominis tui præ aliis immolem pectus meum, me totum. Lumine Spiritus sancti tui illustratus agnovi factis, & abunde, qua de causa Sacerdotibus tuis aggregaris me; Quam vellem, ut vires omnes impendissim meas, quam cuperem, ut mihi nihil fuisset prius, antiquius nihil ac eradicare in me aliisque peccatum omne, quod maxime adversatur oculis Majestatis tuæ, virtutem implantare omnem. In qua tibi summe complaces, pro Ecclesia animose stare tuā, quam sponsam elegisti tibi unicā, sanguine comparatā, & acquisitam tuo. Sed & in mune-

munere tam sancto torporem accuso meum, languorem execror. Quoties hæc rigide obijcit mihi conscientia mea. Quoties neglexi officii mei munus sanctum, dum scandala inter meos grassari, sævire cum dolendo animarum commissarum detrimento languores permisi. Quoties in scelera invehere erubui: quoties connivendo, mitius blandiusve agendo animarum immortalium, *& mihi, & mihi commissarum* stragem non præverti. In me ipsum jure lenior, quam parum animi noxas effugi, ne injuriam inferrem tibi. Virtutum pretium, formamque pulcherrimam quam agnovi parum, ut iis ornarem sacerdotium meum, easque in eos Exemplo transferrem meo, quos dedisti mihi, ut opera, & cura mea, vitam agerent placentem tibi. Quo studio, qua contentione, quo nisu serio pro Ecclesia tua steti, pro sanctuario decertavi, ne furori hostium suorum pateret. Culpa rubet vultus meus, pudore suffundor totus teporem contemplans meum, ignaviam videns meam in prælio contra adversantes tibi. Væ mihi! quia tacui, quia hominum respectu territus, metu vano tractus, scommata Ecclesiæ illata tuæ, Blasphemias Religioni tuæ impactas, eo animo, ea strenuitate pro divinissimi nominis tui honore non disjeci, confregi, prout a me exigisset muneris mei sacerdotalis ratio. Damno ex corde teporem meum, diris devoveo inertiam meam, qua ad resistendum inimicis tuis idoneum me minus otio, & desidia reddidi,

qui Zelo pro honoris tui incremento inflammatus vitam, sanguinemque meum debuissim profundero millies. Aliud eveniet porro mi Deus! præcinctus Fortitudine bello peccatum omne persequar acerrimo, virtutum fovebo partes strenue, pro Ecclesia tua stabo cataphraetus. Adjuva me Deus, sine quo nihil valeo, nihil possum, doce manus meas ad prælium, digitos meos ad bellum, qui manibus in cruce fixis peccati destruxisti imperium, virtutum stabilivisti regnum, & Ecclesiæ tuæ posuisti firmamentum, contra quod portæ inferi prævalerent nihil. Sic, sic ad Bellum pergam crucifixe Deus! ut experiare quod amem te, quod honorificem te, dum Spiritus mihi, dum vita super.

R E F L E X I O.

Quiescamus paulisper - - - feria abs dubio fuere proposita nostra, quæ luculenta cognitio, quid præ aliis Deo sacerdos debeat, nobis extorsit. Sed quam cito languescent, nisi ea renovemus sæpius. Horrore peccati semel rite concepto viribus laboremus totis, ne dira hæc lues, pestiferaque contagio nobis, aliisque in posterum perniciem inferat. Oppugnemus scandala publica, occasiones subruamus malas, quas grassari inter nostros scimus. Blandiamur nemini, nec iis, qui fasces gerunt,

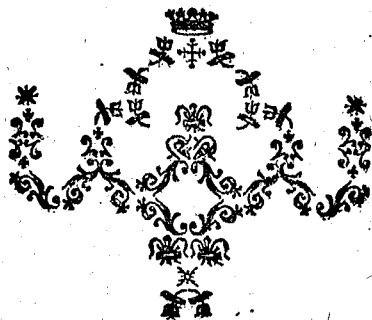
gerunt, scelerumque protectores sunt, & caudidici pessimi. Perfectio statui nostro debita, quæ summa est, nostrum sibi vendicet studium, ut a peccato remotissimi virtutibus resplendeamus omnibus, ut honorificetur in nobis Deus. Simus perfecti, sicut pater noster in cælis perfectus est, ut amplificetur Regnum virtutis: simus immaculati in oculis Dei, & mundi, quibus expositi sumus nullo non tempore. Pudeat nos, & extreme pudeat, si homines sæculi nobis meliores sint, virtutibusque reluceant magis. Quæ nostra quondam erit in iudicio, in morte, in hora ultima confusio, si virtutibus destituti congruis, imperfecti, aspersi maculis, apparebimus in conspectu Domini? si honoris divini incurios, status nostri oblitos, hæc nos feriet sententia: Ite a me, nescio vos. Demum Ecclesiæ sanctæ defensio curarum nostrarum prima sit. Sentiat zelum nostrum pro Domo Domini, pro Religione sancta, qui audacius, quisquis ille sit, scommatibus, probrisque eam proscindit vecors: arma consciscamus nobis solerti studio, ut obviamus contumeliis malorum solide, & audacter. Et quæ melior nobis esse poterit armatura, quam vita irreprehensibilis, vita sacerdotalis? ut Ecclesiæ hostes confundantur, quæ tales, tantosque alit sacerdotes, quos contra nihil habebunt dicere, qui ex adverso sunt. Euge! notemus Diem hanc peculiarrem, qua Deo nostro pectora dedicavimus no-

fra, ut amemus eum solum, ut honoremus solum ex corde toto, ex anima tota, ex mente tota, ex visceribus totis,

Sequitur Lectio brevis ex Thoma Kempensi, L. 2. c. 11. *De paucitate amatorum crucis Jesu.*

Sequuntur Litanie de Nomine Jesu.

DIES SECUNDA.

Negotium sacerdotis secundum salutem propriam.

MEDITATIO I.
ANTEMERIDIANA.

Sacerdos præ aliis, ut bene vitam instituat, tenetur.

Transacta utiliter, ut opinor, hesternæ Die, quæ nobis illuxit tota, quo, quid Deo debeat sacerdos, clare perspiceremus, ea posuimus jam Sacri Tridui nostri fundamenta, ut amore Dei ignescentes, ejusdemque honoris propagandi studio occupatos nihil impediat, quo minus ad alia transeamus. Circa ea versamur adutum, quæ Sacerdotem salutis suæmet cupidum propius concernunt. Timeat sacerdos id, quod & gentium Apostolo timorem incussit summum. *Ne forte cum aliis prædicavero, ipse reprobus efficiar. (e)* Præpositus in gubernaculum aliis credat nemo, profecturum se, nisi prius semet in ordinem rectum composuerit, vixeritque ita, ut vim doctrinæ suæ addere queat, & efficaciam. Ridetur Dux, qui in campum educit suos, dimicaturus contra inimicum agmen, nisi bel-

lan-

(e) 1. Corinth. 7.

landi artem calleat ipse. Incassum suos ad solis orbitam inspicendam pullos aquila evocat vocis clangore, nisi prævolet, nec sequentur ducem grues, ubi dux manserit retro. Peribit Sacerdos, industriæ fructu caret suæ, ubi extra tramitem vitæ sacerdoti competentis graditur præter Clerici, vel Religiosi vestem, tonsuram præter habens parum vel nihil. A salute propria auspicatur, qui in aliorum salutem excurrit. Sancti erant Apostoli, priusquam docerent. Ipse Dei Filius cœpit prius facere, quam docere. Et quid, si orbem ad cœlestia traducamus universum, pereamus tamén ipsi, quam lugubre, quam horrendum erit fatum nostrum Sacerdotes! Verba Salvatoris, quibus ad Exemplum S. Francisci Xaverii pro aliorum conversione utimur, in nosinet derivemus: *Quid prodest homini, si univsum mundum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur.* Audio revera Parochianos nostros ad quemque nostrum latronum in Calvariæ monte verbis clamare: *Salvum fac teipsum, & nos.* Ita, Sacerdos! Ita, in animæ tuæ salutem excubare debes præ aliis, qui præ aliis tuorum saluti invigiles: qua autem ratione id fieri oportet, trinarium nota, & assertum primarium.

Sacerdos præ aliis, ut bene vivat, tenetur

Primo. Dignitatis suæ intuitu,

Secundo. Bono temporis concessi usu,

Tertio. Mediorum, & gratiarum fructu.

PRÆ-

PRÆLUDIUM I. Oculis mentis nostræ intueamur Christum in deserto, quo a Spiritu ductus fuerat, ut annis doctrinæ suæ tribus præmitteret dies quadraginta præparatione sanctissima, ostenderetque Sacerdotibus, quam necesse illis sit, de Dæmone prius triumphum agere, antequam in aliis eundem devincunt.

PRÆLUDIUM II. In cœnaculo montis Sion non minus Apostolorum notemus congregationem, qui expectabant inclusi paracletum, perseverantes in oratione, actibus vacabant pietatis integerrimæ vitæ haurientes præcepta, Magistrique sui in cœlos assumpti recensentes dogmata, mores reformabant suos, antequam aliis docendo traderent. Ut præsens sentiamus numen, Sancti Spiritus suppetias invocemus.

Veni Creator Spiritus!

I.

Sacerdotem, ut vitam agat probam, multum juvat dignitatis suæ contemplatio.

Inter maxima, ut bene quis vivat, incitamenta computatur iusta Status, Dignitatisve, quibus vestitur, consideratio. Quis sum ego? quæstio prudentis est, ut probrum caveat omne, quod sibi posset aspergere incautius.

Sicut, dum ignoratur, dignitatis magnitudo

do, segiores facit, ita si noscatur, gratos reddit, & magis efficit studiosos Chrysostomi effatum est. (f) Scelere inquinavit se primus homo inter paradisi delicias, in honoris summi fastigio, Rex creatus universi - - - quænam lapsus flebilis, ruinæ inopinæ causa? Homo, cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis: causam habeto ex Psalte regio. (g) Qua cura digniori providetur vestimento, ne sordibus inquinetur? qua sollicitudine conservamus vas auri solidum, ne pulvere conspergatur aut luto? & quis, insipiens nisi, dignitati suæ propicit minus, ne maculis dehonestetur? Calcar urgens dignitas est, ut Homo agat bene semper, male nunquam. Nullus de dignitatis sublimitate gloriarī debet, nisi habeat vitam condecentem dignitati; ait Sanctus Bonaventura; (h) & loco ignominiae est apud indignum dignitas teste Tullio, (i) Quid ultra, ratione convincimur coronam auream, in stulti vertice, Sceptrum aureum in fatui manu, a pretio suo plurimum deperdere, nec deplorabile magis reperit quidpiam Regum sapientissimus, quam dignitatem in indigno. Est malum, quod vidi sub sole, positum stultum in dignitate sublimi. (k) Felix ille, qui suæ memor dignitatis nihil non agit, ut vita congrua ei semper faciat satis,

(f) Hom. 21. ad pop. Antioch. (g) Psal. 48.
 (h) Sup. Joan. 12. (i) in Sent.
 (k) Eccl. 10.

fatis, eamque dignis moribus cohonestet. Ethica hæc sunt, accedamus propius intento. Habent dignitates gradus suos, differuntque inter se Astrorum ad instar, & claritate, & magnitudine, & officio. Soli, Lunæque primatum inter sydera contulit, conditor ipse in prima rerum genesi, ut ille præesset diei, nocti ista. Dignitati etiam illi locus datur primus, quæ negotiorum selectu, & altitudine aliis præstat. Tumet, inflatur suis dignitatibus sæculum. Videmus Reges terræ, ornatos purpura, corona insignitos, gentibus dominari, leges dicere, proceribus cingi, & pene adorari: quia Regia pollent dignitate, rebus terræ invigilante duntaxat. - - Quid dicitur, dum Sacerdos dicitur? quæ in se continet tryssyllabum hocce vocabulum: Sacerdos? o! altitudo divitiarum! o! gloriæ & honoris copia! Quam incomprehensibilia sunt, quæ uni Sacerdoti contulit Deus. Ea, quæ Sacerdoti negotia competunt, ponderemus: obstupefcite coeli super hoc; quod Angelis concessum non est, quod in Seraphicos, Cherubicosque Spiritus non congestum, in solo abundat Sacerdote. Ab Intimis Deo Consiliis est Sacerdos, primusque in Regno Ecclesiæ Minister. - - In Societatem, Familiaritatemque proximam admissus humanæ salutis æternæque partitur cum Deo negotia - - - claves coeli, & Abyssi desert Sacerdos commissas sibi, etiam in Principes terræ Judicis fungens munere. - - - Divinorum oraculorum interpres

pres est Sacerdos, verbique divini Evangelista in ostensionem veritatum æternarum. - - - Ligat, solvit in terra Sacerdos in coelis valitura, animarumque immortalium sustinet regimen, quibus pretiosius Deus condidit nihil. - - - Successor genuinus Apostolorum, ipsiusque Jesu Christi Sacerdos est, ut altissima Domini gerat negotia, a quibus arcentur, qui portant orbem, & Principes, & Imperatores, & Reges vocantur, Ducesque. - - - Omnipotentiae divinae quodammodo particeps, non siccata freta cum Moyse, non sistit solem cum Josue, non advocat fulgetra cum Samuele, sed personam Jesu Christi gerens, verbis pauculis e coelo trahit quotidie in terram Filium Dei Salvatorem, cujus adventum Patriarchæ tot sæculis frustra expectabant in limbo - - - Obedit voci Sacerdotis Deus ipse, tractari ab ejus se finit manibus: colloquitur ei dulcedine summa, pectus ejusdem subintrat, &, modo voluerit, quotidie sanguine, & carne sua divinissima, eundem opipare cibis, nutrit, pascit, ut eum in se transmutet totum, & pene Deum efficiat. - - Quæ ista Sacerdotes? quæ tanta! quæ sublimia! Bernardum audite in clara valle de Sacerdotalis altitudine, amplitudine, magnitudine, & vix non immensitate differentem extatice: *Magnum prorsus est, & mirabile, Ministrum esse Christi, & mysteriorum dispensatorem - - super potestate vestra Sacerdotes! super tam insigni spectaculo, super tam sollemni dignitatis vestrae privilegio miratur cælum, superet*

superet terra, contremiscit homo, reveretur plurimum celsitudo. (l) Succedat mellifluo Aquitaniae lumen, flumengue lactifluum Prosper: *Sacerdotes sunt Ecclesiae decus, in quibus amplius fulget Ecclesia; ipsi columnæ firmissimæ, quibus in Christo fundatis innititur omnis multitudo credentium: ipsi janitores cæli, ipsi dispensatores in aula Regis æterni. (m)* Hæc talia, hæc tanta si penetrent cor Sacerdotis, hæc si in statéra justa ponderet, hæc si intentis animi oculis acerrime lustret crebrius, Deus bone! quo studio contendet, ne dignitate suæ tam excelssæ aspergat labeculam vel minimam; qua providentia actiones omnes metietur suas, ne vita discongrua, moribus inconcinnis, affectu depravato honorem dehonestet Sacerdotalem. Eja! Sacerdotes! consideremus, qui simus, quam in celsitudinem præ aliis sublimarit nos Deus. Profecto ad vitam bene instituendam, ad animæ nostræ salutem procurandam exactius stabimus in Excubiis, quam fortasse factum hucusque: alii erimus ab illis, qui fuimus, & ex toto alii, si continuo ante oculos nostros dignitas nostra obversetur. - - Amabo! quos ex Sacerdotum sublimi tribu vidimus hætenus Scandala seminare, quos in plateis dissolutos cachinno habuit popellus, quos in popinis crapulatos, inconditos derisit, contempsit plebejorum, civiumque turba, quos in cura animarum socordes taxavit vulgus, quos de

(l) Serm. in cæna Domini.

(m) In opusc.

de suspecto cum sexu sequiore commercio acerbe notayere Laici, eos nisi, qui dignitatis suæ obliiti in infima prolapsi sunt Deo, Ecclesiæ, officio suo maxime injurii? *Sacerdos non est, qui pro Sacerdotis dignitate non vivit Sancti Nili sententia est. (o)* Salviani Masiliensis dicta probe advertite: *Sacerdotes tanto antestare cæteris oportet devotione, quanto antestant omnibus dignitate: nihil enim est turpius, quam Excellentem culmine, & despicabilem vilitate. (p)*

II.

Sacerdos præ aliis, ut bene vivat, bene tempore utatur.

Postquam inspecta summa Sacerdotii dignitate, qua præ omnibus mundi civibus aperte fulgemus, non parum ad vivendum bene fuimus exstimulati, ad inspiciendum temporis pretium, ad bene vivendum itidem a Deo concessum nobis præ aliis animum intendamus. Comes vitæ humanæ tempus est; tempus vagienti in cunis infantulo jam adest, calculatque dies, quibus in terra moratur adhuc tennellus. At dolendum, quod pretium ejus nesciat pulso, vitam vivens animalem duntaxat, ligata adhuc mentis operatione. Tum enimvero primum thesaurus temporis pensandus

(o) In tract. parænet. Cath.

(p) Lib. 2. ad Eccl.

us est, cum Lumen oboritur rationis, & intellectus aurora apparet, mentisque diluculum. Faceat mundus cum omnibus, quæ gazas inter numerat suas. Tempus, tempus prout in annos, menses, dies distinguitur, & momentula, divitias orbis exsuperat omnes, utpote homini ad bene Deo, sibi que vivendum datum, & indultum unice. Annos numeramus, vitæ nostræ nuncupaturi ætatem, aut vitæ bonæ habituri rationem, virtutisque senectutem, eos numeremus tantum, quos bene impendimus. Quot moriuntur senes pueri, dilapidato vel ad nihil agendum, vel ad aliud agendum, vel ad male agendum tempore! Quot econtra obeunt pueri senes, qui modicum temporis spatium insumpserunt optime! Inter gaudia sane non extrema in coelo perennia ponunt electi vitæ suæ dies terrestres meritis, ex virtutum ininterrupto exercitio fuisse sæcundos, sicut damnatorum poena ultima non est, si, pleraque temporis intervalla vanitati, deliciis, sceleribus immolata fuisse, infelissimi recordentur. Utinam recluso tartaro eorum, auribus adlaberentur nostris suspiria, quibus, incassum tamen, temporis jacturam ignitis deplorant lacrymis: *O! si daretur horula! damna fleo rerum, sed plus fleo damna dierum.* Confirmat ista Divus Antoninus: *tam pretiosum est tempus Fratres! tam pretiosum, quod damnati darent omnes thesauros mundi, si haberent in potestate sua, pro hab-*

bendo momento temporis. (q) Veritates inter æternas recensetur ista Sacerdotes Dei! Deum Homini tempus ideo assignasse tantum, ut omnes ejusdem partes etiam minutissimas in bene, & sancte vivendum, in animæ immortalis suæ impendat curam. Verum, si laicos consideremus, quantum illis rapiunt temporis negotia Sæculi, rerum temporalium sollicitudo, rei que domesticæ moderamen! Vos compello Sacerdotes! quibus tam large de temporis amplitudine providit Deus, ut pro vitæ Sanctæ institutione plus conferre haud potuerit optimus dispensator. Abiit a mundo Sacerdos, ut semotis Sæculi turbis Deo, sibi que invigilaret tantum - - - recessit a Sæculi tumultu, fugitque in tabernaculum, ut salubri quiete rebus divinis expeditius incumberet, ut vacaret saluti suæ promptius - - - ut nullius particulæ Diei bonæ faceret dispendium. - - - Mentitur, & effronter mentitur Sacerdos, temporis penuriam qui accusat, tempus deesse sibi qui conqueritur. Christum audimus, Apostolos suos sic compellantem: *tempus vestrum semper est paratum. (r)* - - Et nunquid hæc Sacerdotibus jure dici poterit: *tempus vestrum semper est paratum?* ut orationi, rerum cælestium contemplationi, mentis recollectioni, piæ lectioni vacetis, *semper est paratum.* - - Nihil vos moratur, impedit nihil, ut duodecim horas diei ad studii salubris occupationem,

cupationem, ad animæ vestræ emolumentum collocetis, *tempus vestrum semper est paratum.* Tempusne vobis desit, ut familiæ vestræ salutare præscribatis regulas, ut qui Patrimonium Dei, & Ecclesiæ, de quo vivitis, administratis, studioso indagetis ratiocinio, ac de rebus, & ornatu templi cogitetis ferii? *Tempus vestrum semper est paratum.* Quidne vobis obstit, ne ægritudine decumbentes, præsentia vestra, & verbo solante, vestras invifatis oviculas? ne pueros pastoritios cum brutis brutescentes primæ doceatis fidei Rudimenta? & timorem Domini ne parvulis frangatis panem in comipitis, neve Cathedræ vestræ divite provideatis in futuros Sermones promptuario? *tempus vestrum semper est paratum.* Sed audio nonne minem in has querelas erumpere. Sacerdos sum, fateor, sed beneficio potitus sum, cui præter sacrificium Latrænticum laboris Apostolici annexum est nihil; suggestus conscendendi nulla mihi tribuitur Facultas: confessiones poenitentium ut audiam, nulla me stringit obligatio. Labore vaco indies, &, ut putri conlumar ab otio proximus sum - - Condolendum est revera sic querenti. Verum est illud: *Beneficia simplicia trames sunt ad vitia.* Condolendum est sic querenti, sed deferendum nihil lamentis. Qui nihil agendum sibi credit, quod agat, plurimum habet, ut animæ suæ ab otio caveat, quod malorum sentinam Bernardus, vivi hominis sepulturam, & virtutum novercam Augustinus, matrem peccati,

ti, & immunditiæ Hieronymus, omnium vitorum Magistrum Chrysostomus, scelerum carnalium incentivum Thomas Angelicus, Sathanæ culcitram & pulvinar omnes una Patres vocitarunt. Simplicissimum Beneficium occupas simplex, si animæ tuæ levia impendis, brevique momentula, cui inter sæculi pericula anni multi non sufficiunt; Meditatio longior si mentem fatiget tuam, brevior repete sæpius, ne acedia pereas. Lectione honesta muscas otii abige, & torporis ciniphes. Virum vita proba instructum conveni, ut tempus salubre tibi defluat, & fructuosum; Labore Clericum non indecente falle horas, si habueris vacuas. Stato tempore pensum Canonicum recita, & saltem, quod in vinea Domini Laborare desideres, ostende, desidera. Segnitiam nescit, qui, ut omni die melior sit, attendit, & ad coelum aspirat salutis suæ amans. *Omne tempus, in quo te meliorem non senseris, hoc æstima perdidisse*, pungendo desiderem Sacerdotem Hieronymus monet. (s) Accusatoris severi vices in iudicio sustinebit tempus. - - - *Vocabit adversum te tempus.* (t) Sacerdos piger! aderunt horæ, momenta aderunt, quæ in otio, in malorum Societate, in commensationibus, in popinis, in culcitra vel nihil agendo, vel alienum ab officio tuo agendo, vel male agendo luride dissipasti. - - Aderunt, aderunt, & ut damnationis tuæ terribi-

(s) In Epist.

(t) Thren. I.

ribilem subscribant sententiam aderunt, aderunt. Fugiamus otium Sacerdotes! æstimemus, conservemus tempus: particula bonæ diei non sine vitæ nostræ melioratione prætereat. Flevit amare super Solymæ civitatem Dominus. Eccur lacrymas fudit Dei Filius urbi commiseratus tam serio? loquentem audite: *Quia si cognovisses Es tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi.* (u) O! cognoscamus in hac die, in hoc vitæ tempore, quæ ad pacem, ad animæ nostræ salutem, ad utilitatem proximi, ad officii Sacerdotalis complementum nobis sunt concessa, nisi fata Solymæ velimus experiri. Horrenda sunt, quæ Petro Damiano debemur verba: *Impossibile est, ut Sacerdos otiosus, qui rerum familiarium curis nimis opprimitur, qui colloquendo turbis popularibus quotidie admiscetur, mundo corde sanctis valeat interesse mysteriis.* (x) Ruminemus, premamus ista! - - -

III.

Sacerdos præ aliis bene vivat, animæque salutem curet suæ, qui præ aliis remedia bene vivendi accepit.

Fastidio ne vobis sim Sacerdotes Dei! si gratias Sacerdoti indultas desuper iterum in medium proferam, hoc sciatis velim earum me

(u) Luc. 19.

(x) Opuscul. 26.

me heri fecisse memoriam, ut amoris incentiva sunt; hodie, ut dignitatem Sacerdotis colu-
strant: nunc vero, ut salutis æternæ vitæ-
que sanctæ validissimæ sunt promotrices, eas
exponere mihi liceat. - - Illud fertile, fœcun-
dumque solum communiter dicimus, quod
propria pinquescit gleba, & pluviae, rorisve
antelucani stillicidio in tempore opportuno ir-
rigatur, solisque radiis patet. At vero quid
aliud de corde hominis poterit præsumi,
quod molle, quod flexile, quod carneum, non
lapideum, profluentibus e manu Dei gratiis in-
cessanter obruitur, abundantissime irroratur?
gratiæ Dei tantam esse efficaciam scimus, ut
e Saulis Pauli, e publicanis Apostoli, e la-
pidibus fieri Filii Abrahæ possint. Nemo di-
cat gratiam, remedia salutis, deesse sibi: se
gratiæ deesse, remediis se non respondere
confiteatur necesse est, qui illi repugnat per-
vicax, his vecors non utitur. - - Mundum
peragremus, qua late, qua rotunde patet,
status hominum omnes dispiciamus fixo, acri-
que obtutu: dicamus dein ingenue, quod Sa-
cerdos præ aliis mundi incolis ratione prædi-
tis, præ aliis singillatim, præ aliis universim
acceptis, in gratiarum Copia, in mediorum adi-
piscendæ salutis abundantia major, ditior, am-
plior existat. Ita verissimum dicimus, irrefra-
gabile pronuntiamus, maxime indubium asse-
rimus. Sacerdoti Deus præ aliis gratias bene
vivendi, æternæ salutis remedia, contulit, ita
quidem, ut denuo quasi dictum ex oraculi
cor-

cortina sit, Sacerdotem, quin medium sit, esse
debere vel ex gratiarum usu Sanctum, vel ob
earundem neglectum reprobum, damnatum.
- - - Heu! Sacerdotes! an non ambæ vobis
aures tinniant? An toto non contremiscatis
corpore? Reprobum vel Sanctum! - - - Sed
res sic se habet, quin ambigatis vel minimum.
Ex innumeris gratiis, salutisque consequen-
dæ, acquirendæque sanctitatis summæ reme-
diis, duo tantum delibo. Sacrificium Missæ
fons primus est, ex quo in Sacerdotem tot
tantaque scaturiunt bona, ut satis nequeant
explicari, reducere in compendium. Quis il-
le est Sacerdos! quis ille, quem e coelo po-
tentissimo illo verborum quaternario in ter-
ram evocas? - - - quis ille, quem manibus
tractas indies? - - - quis ille, quocum in al-
tari conversaris? nonne Jesus est, cui Joa-
nes Evangelista hoc texit Elogium: *De pleni-
tudine ejus omnes accepimus, gratiam pro gratia.*
(y) Nonne Jesus est, Salvator, Redemptor,
amator tuus, cui Seraphicus Doctor, hos
condigne attribuit Honoris titulos: *Jesus est
fons dilectionis, & pietatis, fons odoris, & sa-
pientiæ, author scientiæ, consiliator casti consilii*
- - - Item: *corpus Christi agris medicina, pere-
grinantibus via est, debiles confortat, volentes de-
lectat, languorem sanat.* Et en! Sacerdos!
hunc intimo quotidie convenis contubernio,
hunc

hunc cibus, hunc fumis quotidie, & in pectore recondis tuo. - - - Fortius, potentius, majus quid pro tuo in virtutibus profectu, pro mentis tuæ reformatione, pro coercitione passionum, vastissimo ex omnipotentiae suæ gazophylacio suppeditare poterit Deus? qui sic dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret semel in Redemptorem, hic ipse eundem tibi mittit quotidie in nutrimentum - - Simeonem in templo considera, vetulum iustum, timoratum, expectantem redemptionem Israelis. Divinum in ulnas tantum accipit puellum, fringit tantum, conspicit tantum, qua extasi, quo amore non æstuat venerandus filicernio? quibus desideriis non exardescit spectabilis canitie vir, in quas amoris facundissimi voces non erumpit Edentulus Senecio? Nunc. nunc, nunc dimittis Servum tuum Domine, quia viderunt oculi mei salutare tuum - - - nunc, nunc Domine! Quis tibi sensus Sacerdos! qui Jesum non accipis in ulnas tantum, non portas tantum, non tantum vides, sed manducas, sed animæ coadunas tuæ, sed in intimum cordis tui transmittis penetrabile. - - - ardesne plenissimo amoris incendio? concipisne efficacia vitæ sanctius formandæ vota? Sursumne ad coelum anhelas, rerum terrestrium fastidiens nugas? morine cupis, & esse cum Christo? Exclamasne, nunc dimittis servum tuum! nunc teneo te, nec dimittam? Quid immutarunt in te hucusque carnis, sanguinisque sanctissima condimenta?

Tu

Tu, qui terrenis eduliis saginatus, amplum satis circumfers abdominis promontorium? quæ sanctitatis ostentare poteris a quotidiano Angelorum convivio incrementa? Sanctiorne, meliorne es, Sanctissimum, Optimum manducando quotidie Jesum tuum, Deum tuum, Dominum tuum? Quem Sanctitatis gradum attigisti jamjam, cum unicum Missæ Sacrificium, solæ Sacerdotii tui Primitiæ pro perfectionis summæ fuissent compendia? quo supercilio, qua autoritate passionibus moderaris tuas, epulo uno Eucharistico amandandos utique thulem usque? Sapiatne adhuc mundus tibi? in deliciisne tibi adhuc sunt levissima sæculi irritamenta? dapibus cæli pastus es toties! - - - cogita - - respice te - - - cur palles? quis pudor repentinus os tuum subit abactio pallore? altum suspiras - - conscientiae nonne audis objectamenta, tot jam annis sacris operaris tu, convivia numera, quæ inter angelos adiisti in altari refectus opipare, epulans splendide - - Et proh dolor! ab hominibus Sæculi distinguor, quos sanctiores, meliores me conspicio - - - adhuc in me vivit Adam vetus, adhuc mores exhibeo petulcos; adhuc caro bella movet Spiritui, adhuc concupiscentiæ mancipium vivo; adhuc, proh adhuc de Mundo sum - - - sed consuetudinem causarum, qua diebus sacrifices singulis, hanc teporis, hanc fructus exigui incusas? - - - deciperis - - - negligentiae tuæ malum imputa, qua sine præparatione, sine reflexione aram acce-

accedis; e curis Sæculi, e confabulationibus erumpens, tremendum occipis sacrificium: perfunctorie, distracte, præpropere sine sensu, sine Spiritu rem perficis summam, exacerbatis in te miserum Angelis, invito Jesu. Negligentiam tuam læsæ Majestatis ream accersere, qua sine compunctione, sine virtutum Theologicarum Exercitio in stomachum tuum, fors hæsterna adhuc crapula sætentem, temere Deum præcipitas - - ad extra mox effunderis iterum, recessu substituis excessum non in Jerusalem, sed in mundi levitates, quas sequeris, tibi que familiares, admodum habes - - - tepor, mentis luriditas, non consuetudo, non quotidianæ Synaxes minutissimi vel nullius profectus tui causæ sunt - - Non desipiunt sancta, fastidium nullum creant cælestia: nam Idem in cæli Indigenis amor est, fervor idem, etsi Deum æternum visione contemplantur intuitiva - - - Nauseæ manna sit Israeli e nubibus dietim, excepta Sabbathi aurora, deciduum, cibi levissimi despectum nomine, non desipiet Jesus in Eucharistica buccella, qui eundem novit. - - - *Ecce! tu pulcher es dilecte mi! & decorus!* (z) Exclamavit in canticorum cantico Sponsa. Unde vox ista erumpit, admirationis plena post oscula, post colloquia diuturna, post longissimi temporis complexus: nimirum docuit nos sponsa artem fruendi Deo perfectissimam. Ita senescere debet consuetudo cum

(z) Cantic. 4.

eum sponso, ut tamen non senescat. Renovari debet de die in diem adeo, ut post annos, in ultimis senii mensibus, exclamare possit: *Dixi, nunc cæpi. Ecce tu pulcher es, dilecte mi! & decorus.* Minime familiaris esse debet cum Deo familiaritas. - - Qua primum sacris operari Sacerdos cæpit, eadem reverentia, eodem fervore sacrificiis insistat in posterum, ut vitæ augescat sanctimonia; nec retinendæ, amplificandæque amicitia ullum remedium opportunius est, quam ut nova semper in Jesu pulchritudo videatur. - - - Omni die in Filio Dei Eucharistico recentes deteget delicias, si omni die eâ sacrificio præmittat, quæ teporem inferis dignum arceant, excitent sancta illo fuendi desideria. - - - Ad aliud remedium progrediamur vitæ perficiendæ expediens, quo Sacerdoti præ aliis prævidit Deus in Sacerdotis profectum oculatissimus; Meditatio est diurna, tot pharmacis sæta, ut Sacerdos præ aliis medeatur sibi. Eruntne Sacerdotes? pudet quærentem. Eruntne Sacerdotes, qui Sacræ Meditationis vel nomen ignorent? Eruntne, qui eam insuper habent, nec quadrantem saltem horulæ rerum salutarium contemplationi impendunt? Monstra, animæ suæ Latrones, vitæ suæ deturpatores pessimos dixeris non Sacerdotes; nomine viri Spiritualis (eines geistlichen Herrn) passim Sacerdos venit, debitissima sibi nomenclatura. - - - Ain! Venerabili quomodo hoc titulo condecoretur, qui meditatione diurna Spi-

Spiritum non foveat suum, nullam pro bene vivendo dietam seligit tesseram? Jentaculo de mane studiose stomacho providet suo Sacerdos vel ex foliis Indicis, vel ex Arabiæ Fabis, vel ex Fructu Cacacio, vel ex succulentiore offula constante (vina, liquores Chymicos pro obsonio matutino potant homines ultimæ fortis, exusti ventriculorum clibani, tabernarum mancipia) & anima patietur famem Spirituali jentatione destituta, sacro privata refrigerio? Davidem considerate, non thuribulo sed armis natum, Principem irretitum bellis, fessum negotiis, curis distractum regiis, causis occupatum forensibus; quid loquatur, audiamus: *Nisi quod lex tua meditatio mea est, tunc forte periissem in humilitate mea.* (a) Erubescere Sacerdos! Deo, Sanctuario, tibi natus duntaxat, si tempus deesse tibi quereris, quo alta, sancta, ascetica speculeris intensus. Quis vitam tuam nævis abundare, vitiis turgere, scatere maculis prudenter non autumet? quis mala mentis tuæ deliquia, quis mores distortos tuos, quis heu! pudet dicere - - in neglectum meditationis diurnæ non refundat, quam inter animi cruciatus, & animæ equuleos rejicis? - - Eja! scrutemur nosmetipsos, num remedio hoc vitæ sanctæ instituendæ præ aliis utamur indies? quo se habeat loco amor cælestium in meditatione exardescens? Qam Bernardus summam philosophiam, Hieronymus animæ pabu-

---

(a) Psal. 118.

pabulum, Bonaventura cordis cum Deo, & Dei cum corde vocat collocutionem. (b) Scrutemur nos ipsos - - quid jam superesse nobis credamus, quam ut Crucifixo advolvamur una, morantes nihil.

COLLOQUIUM.

Audite cæli, quæ loquor, & terra audiat verba oris mei; Audi me Domine Deus meus, Salvator mi, pro me in crucis trabe horrida pendule! vocasti me ab æterno, ut serviam tibi. In dignitatem summam Sacerdotii extulisti me, præ aliis, tot tantaque pro salutis meæ remedio contulisti temporis momenta, tot adminicula vitæ sanctæ præ aliis, protensissima in largitatem manu, mihi donasti. Nunc agnosco, nunc mihi perspicuum, nunc manibus palpabile est, quam me excusare non possim de vita mea tam imperfecta, nævis, sordibus, defectibusque tam infecta. Sanctum me esse voluisti impensissime, ut Sacerdotio meo honorem omnem conferrem, nihilque illi ornando prætermitterem; verum enim vero, ut confitear, adigor, me caracteris mei plane immemorem, sæpius non ut bene, sed ut commode vivam, curasse. Quo abiere tot temporis pretiosæ particulæ, quas vanitas, quas rapuere nugæ, non æquissima anxietas, ut eas ad bene, ad sacerdotaliter, ad clericaliter vivendum collocarem? Quid emolumentum

---

(b) Variis in opusculis.

menti e tot missæ sacrificiis hausit tepidus, piger, iners servus tuus? Ah! Jesu! parce reatum confitenti suum. Ignosce Poenitentem, quod te sub specie panis & vini latentem Deum obtulerim Deo Patri tuo sine cordis tenetudine, sine animi esurie, sine amoris flammulis, sine cordis anhelitu, cito, indevote, frigide devoraverim te. Tunc enimvero verum erat: *Nunc tradetur Filius hominis in manus peccatorum.* Tunc dicere poteras reapse: *Manus tradentis me tecum est in mensa,* cum sine perfectionis studio, sine fervore, ex mera consuetudine, amore lucri, acquirendique stipendii, e coelo in terram traxi te, Judæ imitatus Exemplum dicentis: *Quid vultis mihi dare, & ego eum vobis tradam.* Quos Pythienæos montes exsuperandos mihi putabam, dum meditationis diurnæ mihi occurrebat nomen? Quam alia nunc foret vitæ meæ, quam altius in vitæ Sacerdotalis eluctatus fuisssem perfectionem, si dignitati meæ vixisssem conformis? Altaris tremendo mysterio accessisssem ferventior, contemplationi me dedisssem solertior. Aliā porro, tuā me adjuvante gratia, erit vitæ meæ methodus. Considerabo, quis sim, nec amplius Sacerdotii mei honorem dehonestabo vel minimum. Tempus a te concessum mihi omni conatu pro reformatione morum meorum ut decurrat, curabo. Summum Sacrificium, immaculatam hostiam, ut Sanctus sim, ut tibi complaceam, offeram O Jesu! Patri tuo, & te in illis ardentissimo corde, ani-

mique præsentia singulari. Tandem, ut Sancta mediter quotidie, impedimenta omnia removebo. Ah! Jesu! da quod jubes, & jube quod vis.

R E F L E X I O.

Utinam propositis nostris sua non deesset firmitas, suum robur Sacerdotes Dei! concepimus ea de vitæ Sacerdotalis perfectione, ut opinor, fatis convicti. Quid amabo! in nos poterit posthac maledictus tepor, ubi, qui qualesque sumus, intelleximus rite. Ultra nos provehere non potuit hac in rerum providentia benignitas Dei, quam in arcanorum suorum arbitros, quibus datum est nosse mysteria regni Dei, qui non in hospites, & advenas, sed in domesticos altissimi sumus sublatis, & evecti præ Principibus terræ, præ aliis, qui Sacerdotes non sunt. Euge! Maximos conatus ad vitæ Sanctitatem exigit officium Sacerdotale, tot radiis conspicuum. Aliud certe non habuit celeberrimus ille in Asceos Schola Magister Balthasar Alvarez S. J. ut tyrones juvenes ad generosos excitaret ausus, quam sublime hoc cogitamentum: *Non degenerandum est ab excelsis cogitationibus Filiorum Dei.* Et revera hanc Doctrinam alte sic imbibierant discipuli, ut pro Christo cædem passi inter Barbaros, hanc gnomen identidem sibi inclamaverint: *Eja Fratres! non degeneremus ab Excelsis cogitationibus Filiorum Dei.* Eja Sacer-

Sacerdotes! non degeneremus ab Excelsa cogitatione, quod Ministri Domini, & Sacerdotes simus, quorum digni mille mundi non sunt, ut eos diligamus, vita ad eorum regulas ordinata. Omnia respectu nostrum vilia sunt, & vilissima. Respuant corda nostra cuncta, quæ a Deo, a Vita Sancta, nos abstrahunt. Fulmen est, quod Chrysostomus in Sacerdotes vitæ culpabilis detonat: *Non arbitror inter Sacerdotes multos esse, qui salvi fiant, sed multo plures, qui pereant: causa est, quoniam res excelsum requirit animum.* (c) Agamus, patiamur, omitamus. Primum, quæ dignitati nostræ consonant. Secundum, quæ merita nostra exaltant apud Deum. Tertium, quæ dedecori nobis esse queunt. Temporis vel minima colligamus Fragmenta, ne pereant, sed vitæ Sacerdotali prosint. Sancta tractemus sancte, proficiamus & notabiliter quidem, & evidenter indies, sanctissimo Altaris Sacrificio, & rerum celestium scrutinio. O! quam cito vita nostra meliori in ordine stabit, nobis in Lucrum, aliis in Exemplum.

Lectio Sacra brevis ex Thoma Kempenfi
Lib. 1. cap. 25. *De Ferventi Emendatione totius vitæ.*

(c) Hom. 3. super Act. Ap.

SECUN-

SECUNDÆ DIEI
MEDITATIO II
POMERIDIANA.

Sacerdos præ aliis curet, ut bene moriatur.

Præmissa horis antemeridianis obligatione Sacerdotis, ut bene, & sancte vitam trahat suam, cum illa non minus conuenit, ut bonæ mortis studio sese occupet, quia animæ totius æternitatisque negotium huic coheret ex integro: dixi præ aliis, ut dies suos bene, & sancte claudere contendat, quia & moriens mundo, ovisque in Exemplum positus est. Mortuus est sanctissima in cruce primus novi Testamenti Sacerdos Christus, & ecce redeunt ex fuga Apostoli, in quam imbelles Lepusculi abierunt. Morte Magistri sui animati, fortesque facti mortem pro Christo oppetere non dubitant; & quam morte pastoris ædificantur oviculæ, si bona? quanto conueniuntur horrore, si mala sit? Nihil sane pro Sacerdote utilius magisque proficuum æstimo desiderio bene moriendi; huic præcipue dictum puto, memorare novissima tua: non enim, ut cum Cypriano loquar: *Dignus est occipere in morte solatium, qui se in vita non cogitavit moriturum.* (d) Maximi momenti rem,

(d) in Epist.

P. SAILER TRID. SAC.

G

rem, ut consideremus, habemus modo, cui Theorema hoc præfigo:

Sacerdos præ aliis curet, ut bene moriatur.

Primo. Mundum æquo animo relinquendo

Secundo. Operum bonorum copiam secum asportando,

Tertio. Spe mercedis æternæ se consolando.

PRÆLUDIUM I. Figuremus menti nostræ cubiculum, ibique crucifixi imaginem in medio; dextrorsum Sacerdotem bonum, iustum, sanctum: sinistrorsum malum, immorigerum, tepidum utrumque agonizantem.

PRÆLUDIUM II. Ah! Domine Jesu, ad cujus dexteram Poenitens Dismas morte iustorum, ad cujus sinistram Impius Gestas morte reproborum obiit, gratiæ tuæ nobis donum indulge, ut mortis utriusque consideratione bene, non male mori discamus.

I.

Sacerdos, ut bene moriatur, præ aliis expeditior mundum relinquat.

Abundat mors amarulentis plurimis, si, pro ut animæ corporisque divisio est, consideretur. Horret eam natura, refugitque ceu omnium

omnium terribilium terribilissimum, quo tota hominis inter dolorum Furores extremos structura dissolvitur. - - - Nihil tamen, verissimum dicimus, nihil tamen adeo in fel desinit, & amarorem, quam Mundi amor, rerumque temporalium cupido. Siracitis testimonium rem aperte corroborat: *O! mors! quam amara est memoria tua homini pacem habenti in substantiis suis.* (e) Absit, ut credamus Amalecitarum Regem Achabum fuisse solum, qui mortis in confinio stans, acinace Samuelis dissecandus in frustra, altum ingemuisse auditus est: *Siccine separas amara mors!* (f) Homo omnis mundi croceis innutritus, amore sæculi captus, vanitatum mancipium: homo omnis, credite, homo omnis si non aperte, occulte certe corde palpitante, mente perturbata suspirabit: Siccine, siccine, siccine separas amara mors, ubi hæc ingruerit e numero viventium eundem exturbatura. Tunc maxime sævit in hominem amor mundi, tuncque eum affligit magis truculentus, tunc larvam exuit crudelior, dum relinquit in morte amatorem sui, quem adhuc vinculis constringit, & pedicis: dum vale dicit ultimum misello, hoc uno contentus demum, ut sponte, ut libenter non moriatur; quod omnium miseriarum summa est, Ambrosio Mediolanensium præfule suffragante: *Miserum ah! miserum*

(e) Eccli 41.

(f) Ibid.

rum est; hominem invitum mori. (g) Extra dubium est, Homines sæculi, coelestium oblitos bonorum, rebus mundialibus tenacissimo adhaerentes glutine, cuticulæ adulantes suæ hos in morte angores experiri satis; at Sacerdotem æternorum cupidum, a mundi amore alienum, terrena averfantem, hæc pati tormina, his premi angustiis in morte quis credat? de illis Sacerdotibus nullus hic sermo, qui mundo, & sæculo extorres in claustris degunt, rerum terrestrium adhuc inscii, summa cum rerum penuria confluctantes, intra cænobii muros carnis oïores suæ, hostesque voluptatum. Ad eos Sacerdotes devolvuntur ista, qui in sæculo vivunt: etiam Religiosi ad curam animarum expositi, propriæ œconomiae curatores sunt, negotiis ædium suarum distinentur, hos, inquam, oportet libenter a mundo exire, quia & his verba Christi consonant: *Vos de hoc mundo non estis.* - - Margarita partus freti non est, etsi in concha ejusdem procellis, hinc inde feratur. Longissime a Solo Sol distare scitur, quamvis ejusdem radii etiam videantur in lacunis. Angelos esse terræ sæculentæ cives quis afferat, etsi legationibus in illa fungantur suis? & qua ratione Sacerdos etiam sæcularis de hoc sæculo se esse contendat illius memor: *Vos de hoc mundo non estis* - - nolite conformari huic sæculo. (h) - - Christus dedit semetipsum, ut edu-

(g) Quæst. cur Deus Eccl. cap. 9.
(h) Rom. 12.

educeret nos de præsentis sæculo nequam. (i) - - Pie vivamus in hoc sæculo. (k) - - Religio munda, & immaculata hæc est - - immaculatum se custodire ab hoc sæculo? (l) Quomodo proin fiet istud, aut fieri possit, Sacerdotem etiam sæcularem ea in amorem sæculi abripi posse violentia, ut moriturus e mundo libenter, ultro, spontaneæ non exeat? ut lugubre illud ficcine, ficcine, ficcine, dolore absorptus acerbò, ingeminet miser? - - - Averruncent talia superi! contemplaturi maturius ista cubiculum ingrediamur, ubi in lectulo Sacerdos decumbit probus, vicinus morti, agoni proximus. En! quam serena, quam hilari fronte se habet - - quantam animi alacritatem exhibet, cordis tranquillii interpretem, etsi palleat propinqui funeris coloris solito. - - - Lætus excipit mortis suæ nuntium, de quo ipsemet differit contentissimus - - - Vetat, prohibet domesticis, ne obitum suum vel unica plangent lacrymula - - - patefacta de reculis suis vel templo, vel pauperibus, vel usui honesto deputatis ultima voluntate omnium porro, quæ mundi sunt, non reminiscitur - - de Deo, de Cœlo patria sua suavissima loquitur tantum. - - - Exclusa, quæ eum turbare posset turba, cum conscientie suæ arbitro confidenter agit tantum de unico necessario, de animæ suæ salute æterna - - preces, suffragia suorum,

(i) Galat. 1.

(k) Tit. 2.

(l) Jacob. 1.

rum, non gemitus, non planctus, non ululatus expetit sibi - - - Undenam hæc cordis malatia, animi quies, mentis solatia? & in hora quidem naturæ anxietatibus plena, mortualisque sudoris perfusa cataclysmo? O! totus, ut mundum a se propellat, ambit, - - - totus, ut præsens sæculum relinquat, propediem suspirat - - totus, ut de corpore mortis hujus liberetur, avertit - - totus, ut dissolvatur, & cum Christo sit, cupit. - - Nullum, vel exiguum, dum viveret, cum mundo sustinuit commercium, nisi ut faceret meliorem, Deoque illum reconciliaret suo. Beneficii sui redditus, & ærarium in luxum, in superflua, in supellectilem splendidam expendit nunquam, in pauperum necessitates, in templi ornatum profusior - - - Frugali contentus mensula, lautitias sæculi e domo proscripfit sua, aliis hospitalis, parcus sibi. - - Temporalia curabat provide sine questu, utiliter sine avaritia, exacte sine anxietate - - Libertate Filiorum Dei fruiturus semper, vincula a mundo sibi injici permisit nunquam - - a negotiis sæculi, a causarum forensium strepitu procul, sibi invigilavit unice, ne causa in divino tribunali caderet sua. - - - Hoc unum in regulam vitæ Sacerdotalis scripsit sibi sedulus observator: *Vos de mundo non estis.* Erat enim primæ fortis Vir inter Sacerdotes, illud Isidori Hispalensis pro se usurpantis semper: *Vir Ecclesiasticus crucifigi mundo per carnis macerationes*

tiones debet. (m) Hinc flagrantissimum illud votum, & corculi suspirium: *cupio dissolvi* - - Hinc exultans in Domino, mali metuens nihil, ad cœlum supplices tendit manus - - - hinc summa inter mentis gaudia, dextra crucifixi ori admovet effigiem, & sinistra lætus accipit cereum mortualem, cujus lumen ceu stellam matutinam, pharumque intuetur, ut securius portum intret interminabilis felicitatis, cœloque mundum permutet, in quo peregrinus, non civis, vixerat. - - O! pretiosam in conspectu Domini mortem probi Sacerdotis - - - O! beatum Pastoris boni obitum, cujus intuitu omnes una valent oviculæ: *Morian- tur animæ nostræ morte iusti hujus.* - - In aliam oculos jam deflectamus partem, ubi Sacerdos ultimum expectet, vitæ suæ momentum - - quis fuerit his habetote. Omne, quod vixit tempus mundi adaptavit beneplacito - - - tota in hoc ejus laborabat cura, ut Hominum favores aucuparetur - - - corrasis sibi divitiis, nummorum censibus, terræque bonis usuræ studuit indefesse, & enormiter, corpori tamen, & amicissimo ventriculo indulgit omnia, quæ liberent. - - - In ara rarus, in suggestu invisibilis, in sacrum tribunal nec cataphrasto abigendus milite, ovilis Dominici nec mercenarius fuit. Vestium luxu, mensæ apparatus, crinium, calamistræ vestigio rotatarum, cirris,

digi-

(m) Lib. de summo bono.

digitis sine dignitatis vel scientiæ nota ob annulos radiantibus, sponso Adonidi similior, quam Sacerdoti apparebat palam. - - - De numero eorum non erat postremus, quos Hugo Cardinalis vivo sic depingit colore: nulli tantam opportunitatem peccandi habent, sicut Clerici, qui in divitiis abundant, & otiosi sunt, & honorantur: more militum vivunt de patrimonio crucifixi. (n) - - De Deo, de rebus sacris, de officio Sacerdotis curati, de animarum lucro auditur nihil: commercia, mercaturas, praxes acquirendi, agrorum culturam in problema exposuit tantum Mammonæ infelix mancipium - - - De manipulorum, decinarumque collectione tam sollicitus vixit, ut unius aristæ iniquius tulerit, quam animarum sibi concreditarum dispendium. - - Hic, hic in vitæ extremo positus est, hic in magno æternitatis limine sistit, dolendus mundi assecla. En! ut utrique animæ, corporisque medico indignatur, mortis propinquæ ferenti nuntium: *Dispone domini tuæ, quia morieris, & non vires.* En! ut splendida oculo dolente aspiciit utensilia, supellectilem opulentam, picturas, vestes delitiis non spiritui consonas, Scyphos, abacos, & quæcunque ei suggesserat mundi vanitas. - - - En! ut tumultuarie summe pectoris angore substantiam totam ridenti in sinum Hæredi transcribat, ad tertium Hæredem vix venturam, exclusis templo,

(n) Super Hieron. & Isaiam,

plo, egenis, Legatis piis, anima propria - - & hic agonizare confestim, mori propediem? obstupefcite cœli super hoc, & portæ ejus desolamini vehementer! dicit Dominus: duo mala fecit Sacerdos meus. Me dereliquit fontem aquæ vivæ, & fodit sibi cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas. Obstupefcite cœli! - - - quid vobis videtur Sacerdotes Domini? - - - Nunquid libenter e mundo exire, cœlestem properare ad Patriam summum in morte Sacerdoti solatium est?

II.

Sacerdos præ aliis bonæ morti operum bonorum farragine prospiciat.

Paradoxa inter juste numeratur; mors dum rapit omnia, nihil habet; & inter spolia ditissima eget omnibus. Quidquid in orbe homo possidet, cunctis carere incipit, dum moritur. Invectionis vetitæ merces sunt res sæculi omnes, ubi ad portas æternitatis devenitur. Nec iis, qui felicitatis fugant mamillas, & ubertatis ubere lactantur, ut e fortunæ bonis asportent quid, permissum est. Quantis abundabat gazis Hussitarum princeps, & tamen fassus est cordate: *Nudus egressus sum ex utero matris, nudus revertar illuc.* (o) Opera sola, sive bona, sive mala sunt, hominis faciunt

(o) Job. i.

ciunt comitatum. Quæ sibi de his confarcinavit, dum viveret, stabunt a latere semper, vel remunerationem acceptura, vel supplicii castiganda: *prout gessit in suo corpore sive bonum, sive malum.* Felix ille, imo felicissimus, qui salutis suæ rationem habens, de meritorum cumulo providet, sed infelix prorsus, qui moriens in pera sua reperit nihil præmio dignum, plurima econtra, in quæ juste animadvertat iudicis æterni Romphæa. *Opera, opera eorum sequentur illos.* Cui præ aliis constat nihil deesse sibi, unde bona sibi congreget pro æternitate, huic nunquid præ aliis exultandum in morte, si labori pepercerit nulli, ut plenissimo ditescat commeatu? Et cui amabo! Latiores patent campi, jugera spatiosa magis quam Sacerdoti, ut copiosa præ aliis exultet in messe, & moriens lætiore gaudeat falcipendio? certe Gregorius Magnus meritorum acervum Sacerdotali commensurat celsitudini: *Sicut Sacerdos honore ordinis alios superat, ita etiam eos virtute meritorum transcendat.* (p) Nemo, puto, Sacerdotum erit, qui hoc non agnoscat probe, nemo, quem lateat, statui clericali mille præ aliis patere aurifodinas, unde sibi pro vita altera Thesauros congreget dispergendos nunquam. In cubile sededamus iterum, ubi juxta crucifixum Sacerdotes lethali ter decumbunt duo, bonus unus, malus alter. - - Res utriusque agitur serio. - - O!

- - - O! terrificam discussionis scenam, qua utriusque opera ad pondus sanctuarii librantur, examinantur distinctim. *Liber scriptus proferetur, in quo totum continetur, ut uterque judicetur.* - - Ecce! ante oculos agonizantis Sacerdotis boni explanantur folia, auro scripta, & vix non ipsius folis radiis clariora. Euge serve bone, & fidelis templi, & altaris mei! Maximam mihi Domino Deo tuo adfert voluptatem vita transacta tua - - probatissimus mihi es, cui præmia decernam æterna præ aliis, qui præ aliis, ut bonis ditesceres operibus, adlaborasti. Sit, humana fragilitate te subin declinasse ab orbita, at rediisti cito, & fervore duplo reparasti denuo errorem, cautiorque, ne declines iterum, in omnem prospectisti partem. Scio opera tua, quibus optimum semper præfixisti scopum, honorem meum, gloriam meam - - ab ortu solis primitias cogitationum tuarum sacrificasti mihi. - - - Ut ne me offenderes, proposita in meditatione indies formasti practica, ut passionibus limites poneress, & injiceress frænum, quas in te fortiores sensisti. - - - Summa animi puritate tremendum accessisti sacrificium, nævo minimo lacrymis, & compunctione deleto, majore coram conscientie arbitro vincereris mea, & meo potareris sanguine - - - mei solius amore, non lucri, non stipendii fecisti ad aram, opus maximum, agnumque me æterno patri obtulisti immaculatum. - - - Redux ab altari piis

piis vacabas exercitiis longius, nec tam repente rebus intendebas aliis, quæ devotionem tuam dissiparent, animumque tuum avocarent a me dilecto tuo. - - - Tempus omne in tuam, proximique salutem infumpfisti, nihilque neglexisti, quod utrique conducere optime. - - - Oviculas a me commissas tibi pavisti sedulus saluberrimo pabulo Doctrinæ sanctæ in hoc maxime industrius, ut vita tua verbo adderet suffragium. - - - Necessitatibus tuorum prospexisti solers, ægros invisendo, morientibus assistendo, malos coarguendo, bonos confortando, omnibus factus omnia. - - - Operibus misericordiæ tum spiritualis, tum corporalis deditissimus, omisisti nihil, quod sanctus a te efflagitabat amor. - - - Ne petra scandali fores cuipiam, omni curabas studio sciens Sacerdotem te esse, qui plantaret, non evelleret, ædificaret, non destrueret - - - Sobrietatis amans, castimonia famosus, desidiæ osor, vaniloquio & extravagantiis insensus, functionibus tuis addidisti pondus, Ecclesiæ honorem, Sacerdotio exultationem - - - Vestimento contentus simplici, sed modesto, animæ tuæ ornatum quæsiisti magis, quam futilem corporis pompam, ministris meis tam indecoram, oculisque meis intolerabilem - - - Remuneratione jam dignus æterna, menses, diesque non habens vacuos, Euge serve bone, & fidelis intra in gaudium Domini tui. - - - Veni: coronaberis - - - Intra in gaudium, mansurus mecum in æternam. - - - Quantum solatium,

latium, gaudium quantum Sacerdotes! si operibus bonis ita turgeret mors nostra? si divites ita & locupletes transiremus in æternitatem? quam magna nostra tunc esset Beatitudo? quantæ nos expectarent coronæ? præmia quanta? - - Talesne erimus quondam? vel ex iis pro dolor, de quibus amare iterum Gregorius conqueritur: *Ecce! mundus Sacerdotibus plenus est, sed tamen in messe Dei, in operibus bonis, rarus valde invenitur operator, quia officium quidem Sacerdotale suscipimus, sed onus officii non implemus. (q)* Ut sapiamus meliora, Sacerdotis mali, cum morte actutum luctantis, Judicium juvat propius contemplari. Vah! quanta diversitas - - - trepidantem, expavescentem cernite - - - creberrimos ut edat gemitus, audite - - - ut tremor gelidus per ima ei currat ossa, ut conscientiæ exagitatus probris oculos in utrumque jaciatur, ut crucifixi effigiem intueri exhorescat, animadvertite - - - Liber Scriptus proferetur, ut Sacerdos malus, tepidus, servus piger judicetur - - - Scio opera tua, & expavi - - - hic ad apicem notata lege - - - testis omni exceptione major erit conscientia tua - - - hæc clamabit, & non tacebit scandala, exiguum tuorum curam, in pauperes inclementiam, vitam mollem, carnis petulantiam, sacrificia in noxæ lethalis statu miserrimo, dilata contra præceptum Tridentini *quam primum*

mun confessione & vicaria interim contritione, maxime suspecta, & insufficiente, celebrata, supinas in rebus spiritualibus negligentias, & quæ demum infanda. - - - Hæc dum obijciuntur desperationis involutus turbine, diei maledicit, qua in Sacerdotem fuerat unctus, qua admotus Parochiæ, bovili quam ovili dignior - - - Heu! Heu! infelicissimum! timet - - - tremit - - - desperat - - - moritur - - - Quanta spes cum operibus bonis mori - - - quanta desperatio mori cum malis - - - o! Sacerdotes Dei! quid ad ista? - -

III.

Sacerdos præ aliis bene mori contendat, ut spe mercedis se possit consolari.

Tempus unius diei vita nostra est, quod tandem in mortis desinit vespem, & horam serotinam. Redeunt ex vinea operarii vocati, ut denarium suum accipiat unusquisque, prout cum patrefamilias convenire in foro. *Cum sero factum esset - - voca operarios, & redde illis mercedem.* (r) Beata merces, quæ labori exantlato, sudori sparso, *fideliter, & largiter, & statim* exsolvitur. Fidelis Deus est, nihil gratis sibi fieri volendo, *largus* est, plus dat, & majora merito, pactoque labore, *celer* est in retribuendo coronam, præmia, munera nec unico retardans momentulo. Ho-

(r) Matth. 20.

Hodie mecum eris in paradiso, non cras, non perendie, non post menses, post hebdomades, post annos, post lustra, hodie, hodie, si cætera æqua sint, nec solutæ a carne animæ labeculis sint aspersæ, in igne lustrico prius abstergendis. *O! Israel, quam magnus est Domus Dei, & ingens locus possessionis ejus! - - magnus est, & non habet finem - - Excelsus, & Immensus.* (s) Hic, hic merces, hic coronæ, hic æterna Sacerdotum sunt præ aliis stipendia, qui præ aliis, ut mererentur, occasiones nacti sunt amplissimas. Facessite terræ gaudia, apage mundi illecebras, procul hinc, procul ista, ubi spes remunerationum æternarum, anhelanti ad veram beatitudinem animæ, dulcissima præbet lenocinia, & suavissime blanditur. Dulcescit, quidquid æger in grabato mortuali patitur suo; dolorum absynthium in sacharum mutatur, & promissidem: mors ipsa, amarissima licet, præ favo sapit, si cœli memoria spem suffulciat, ex benefactorum recordatione provenientem. *Spes futurorum bonorum,* inquit Chrysostomus, *presentia incommoda levius ferre facit.* (t) *Magnumque jam præmium spem future felicitatis nuncupavit Plato.* (u) Spem illam dixi, morienti esse lenimento, quæ ex benefactorum recordatione oritur, & nemo est, qui inficiatur: nam protervia est, non spes, si quis malorum remi-

niscens

(s) Baruch. 3.

(t) Hom. 17. sup. Genes.

(u) in Dial. Phædon.

niscens cum Antiocho, quæ fecit in Jerusalem, in Sacerdotio, obtinendi præmii tenetur fiducia. Sane quid Sacerdos bonus in morte sperare non poterit? quomodo labori suo denarium a magno Patrefamilias non expectet certum, certissimum, qui de liberalitate Dei, de ejusdem Sponsione adeo securus est? non defuere Patriarchis sua præmia sanctæ promissa, e quibus Abrahæ dictum est. *Ero merces tua magna nimis.* (x) Notate, tua, notate, magna, notate nimis. - - - Patriarcha Sacerdos est suo præfectus ovili - - ovium suarum Pastor - - - Christianæ familiæ suæ præses - - - quid in morte sperare non ausit, si desidii & negligentiae reum se non sciat? Quid Apostolis suis non est pollicitus Dominus: *Vos, qui secuti estis me, sedebitis super sedes duodecim - - centuplum accipietis - - vitam æternam possidebitis.* (y) - - - Sacerdotem Apostolum esse quis neget, eatque inficias? Spes quæ illum in morte non foveat, si Apostoli munia se explevisse ad amissum habeat in comperto? - - Martyribus quæ data fide promissa non sunt? beati, qui persecutionem patiuntur propter Iustitiam, quoniam ipso est Regnum coelorum - - gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in coelo. (z). Et talia, tantaque non recepturum se speret Sacerdos, qui zelo sancto, & discreto foetus, bene agendo, honorem Dei promovendo, contraveniendo

(x) Genes. 15. (y) Matth. 19. (z) Matth. 5.

do malis fortiter, risus sustinuit patienter & opprobria? Confessoribus quæ pacta non signavit Dei Filius? *Qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo* (a) - - - Virginesne sponsione caruisse putabimus, a Christo illis facta, qui inter lilia se pasci asseverabat? qui mundis corde Dei visionem singularem promisit? audite: *Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt* - - - premitte! *Hi, hi, de masculis loquitur in Apocalypsi vox illa sicut cytharædorum, citharizantium in citharis suis, Hi sequuntur agnum, quocunque jerit: hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo, & agno.* (b) Quid sibi non speret Sacerdos in agone, carnis suæ crucifixor, lasciviæ juratus hostis, pudicitiae custos, veneris flagellum? o spem dulcissimam! o fiduciam super mel, & favum! coeli atrium morienti cubile mortuale jam est, nectare inebriatur, jam jam de mercede securus sua, dum gelidum, dum amarulentum in lectulo suo sudorem prodit. Qua spe vero lactandum Sacerdotem morientem censeamus, vocationis suæ oblitum, officii sui immemorem, scelerum multorum reum, cuticulæ suæ amatorem, nec Patriarcham, nisi propudiosæ familiæ, nec Apostolum, nisi nomine, nec Martyrem, nisi Dæmonis, nec Confessorem, nisi suimet, nec Virginem, nisi opinione? Horresco referens - - - desperabit, non sperabit - - - Spes

(a) Matth. 10. (b) Apoc. 14.
P. SAILER TRID. SAC. H

Spes salutis supererit nulla, tremor plurimus, timor maximus - - desperabit, non sperabit - - Hæc tunc in se ex ore Domini fulminata sciet: *Multi dicent mihi in illa die, in die mortis, in illa die: Domine! Domine! nonne in nomine tuo prophetavimus in cathedra? in nomine tuo Dæmonia eiecimus in confessionali? in nomine tuo virtutes multas fecimus in altari? Tunc, tunc in morte, confitebor illis, tunc: Quia nunquam novi vos: discedite a me, qui operamini iniquitatem (c)* - - - Expavescat cor nostrum, omnes tremor artus occupet, hæc dum pensamus certissima. Timor hic salutaris in nobis operabitur plura, si tertio in cubiculum notum duorum Sacerdotum paulisper concesserimus, visuri ultima. Obiit uterque, bonus & malus, ille inter hæc exspiravit suspiria: In te Domine speravi: non confundar in æternum - - - quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me - - - in manus tuas commendando Spiritum meum. (d) - - - Hic adhuc in morte Hypocrita placide in speciem mori visus, introrsum sic cum Juda rugiebat: *Peccavi tradens sanguinem justum Christi toties perfido cordi meo (e)* - - in terra sanctorum iniqua gessi: non videbo gloriam Dei. (f) Utriusque, ut cernitis, funus compositum feretro inclusum est suo. Sepulturæ utriusque dicta est hora. Conveniunt e vicinia Sacerdotes

Capi-

(c) Matth. 7.
(f) Isai 26.

(d) Psal. 30.

(e) Luc. 15.

Capituli membra, iusta facturi utrique, & Exequias. Recitantur vigiliæ pro utroque: *Regem, cui omnia vivunt, venite adoremus* - - *venite exultemus Domino.* - - Quid agitis Sacerdotes! sistite - - moram vobis denuntio. - - - Aptant, & idonea hæc sint pro utriusque funere? Exultate, psallite pro uno: plorate, gemite pro altero - - Et quid, si pro utroque Ecclesiæ dicatis preces? *Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere, te supplices deprecamur pro anima famuli tui Sacerdotis, quam hodie de hoc Sæculo migrare iussisti, ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem, sed jubeas eam a sanctis angelis suscipi, & ad patriam paradisi perducti.* Eruntne consona ista utrique speranti, & desperanti? quid agatis, expendite! Suggestum ascendat interim Sanctus Ephrem Syriæ orator summus, & utriusque meritis sine palpo, ut in Epicediis plerumque fieri solet, congruum funebrem enuntiet Sermonem. Thema Scitote istud: *In illa nocte erunt duo in lecto, unus assumetur, & alter relinquetur. (g)* Sic in hæc verba de utroque perorantem auscultetis. Si quis ad dignitatem Sacerdotii velut dignus repertus sit, in eaque sancte, & irreprehensibiliter ambularit, vitam, & coronam immarcescibilem sibi ipse conciliat; sed si indigne quis hanc ipsam dignitatem usurpare sit ausus, tenebras is sibi exteriores, & Judicium

(g) Luc. 17.

dicium absque misericordia consciscit. (h) Nonne apposite dicta sunt ista? concludamus, quantum insudandum nobis, ut in morte præ aliis speremus: quantum curandum, ne præ aliis desperemus. Flectamus genua, aspicientes in auctorem Fidei & consummatorem Jesum!

COLLOQUIUM.

Aspice in me, & miserere mei Deus! vitæ meæ, mortis meæ Deus! Jesu crucifixe! scio, & nulla non die video, *statutum esse hominibus semel mori.* Et me ferali huic sententiæ obnoxium esse scio. Veniet hora illa magna, hora terribilis, ut exeam ex hoc mundo ad Patrem, ad te iudicem meum. O! rem plenam discrimine pro me misello. Tunc maxime recordabor, fuisse me Sacerdotem, cui præ aliis convenisset utique, ut pro animæ meæ salute æterna, pro morte bene obeunda, fuisssem sollicitus, pro hoc unico necessario studiosus. Ah! quantum detinuerunt me, quantum occupabant cor meum leviculæ nimis mundi nugæ, & quam pertimesco, ut morientem me complectantur adhucdum, dum ab illis peregrinari procul, dum eas relinquere, in æternum relinquere debebo, abiturus in æternitatem; bonorum operum quam exiguum, ut ea pro morte bona colligerem, habui curam: & quæ me torquebit anxietas, inter tot salutis remedia, occasiones tot, me servum

(h) de Sacerd.

vum extitisse pigrum, pigerrimum? Quæ mercedis æternæ mihi affulgebit spes morituro? ubi dies pleni non invenientur in me? ubi non videro nisi menses vacuos? sed adhuc vivo Domine Jesu! adhuc viator sum, adhuc spiro. Alio jam tramite instituenda est vita mea: alio jam calle mihi incedendum erit, ut mihi, ut animæ meæ consulam. Vivam, sed non mihi, sed tibi Salvator amantissime, qui pro me vixisti, & pro me mortuus es. Valeat jam mundus, ut tibi adhæream soli. Dirupisti in hac meditatione vincula mea: gratias ago ex corde intimo. Emisisti lumen, ut e sæculi hujus compedibus me extricem, & liber in amore tui solius moriar. Remedia amplectar omnia, ut operum bonorum negotiatione mihi comparem thesauros in cœlis, qui non veterascunt, quos ærugo non demolitur nec tineæ, quos fures non effodiunt: ut in spe sancta, & inconcussa, in fiducia plenissima, in osculo tui, sanctissimorumque vulnerum tuorum moriar. Parce mihi Domine: nihil enim fuere dies mei. O! acerbum nihil sine spe præmii. O! jacturam deplorandam amarissime. Servabo depositum, quod pretiosissimum dedisti mihi, ut illud salvem vita sacerdotali bona præ aliis, morte bona præ aliis. Deus in nomine tuo salvum me fac. Miserebor animæ meæ, miserebor.

REFLEXIO.

Levate! confideamus paululum - - denuo sancta Salvatori detulimus Crucifixo propofita, utinam duratura ad ultimum usque vitæ halitum. Moriemur Sacerdotes! moriemur. Faxit Deus, ut bene; sed non deerit nobis optimum Dei adminiculum, ut moriamur sancte, qui nullius vult mortem nisi bonam. In nostra manu situm est certe maximum mortis negotium, ut animæ nostræ eveniat auspiciatissimum. Dirumpamus vincula eorum, quæ mundi sunt, ut moriamur tranquille; operibus bonis ex tot remediis agglomerandis satagamus strenue, ut moriamur expedite: speremus in Domino, & faciamus bonitatem, ut moriamur sancte. Verba Magni Gregorii, dum ea in Breviario legimus, consideremus intime, in mortem boni, & mali Sacerdotis maxime apposita. *Aperire Judici pulsanti non vult, qui exire de corpore trepidat, & videre eum, quem contempsisse se meminit, Judicem formidat. - - Qui autem de sua spe, & operatione securus est, pulsanti confestim aperit: quia lætus Judicem sustinet, & cum tempus propinque mortis advenerit, de gloria retributionis hilarescit.* (i) Consideremus, considerare ista: proderunt, proderunt, ut bene vivamus, ut moriamur bene.

Lectio ex Thoma Kempensi Lib. I. cap. 23.

De meditatione mortis.

Lytaniæ Lauretanæ pro felici morte.

DIES

(i) Hom. 13. in Evang.

DIES TERTIA.

Negotium Sacerdotis tertium salus proximi.

MEDITATIO I.

ANTEMERIDIANA.

Sacerdos præ aliis proximo prodesse debet Doctrina.

Tertiæ Diei aurora expergefatis, ad ea consideranda sternitur via, quæ proximo debet Sacerdos, postquam obligationum suarum in Deum, & semetipsum tendentium commonefactus est satis. Hoc dubium rejicit omne, omnemque averfatur controversiam, Sacerdotem præ aliis in salutem populi esse constitutum. Omnes enim, quotquot homines sunt, amoris, & charitatis vinculo inter se colligavit Deus ita, ut unicuique mandaverit de proximo suo. (k) Non modo quæ temporalia concernunt adjuvamina, sed quæ animæ salutem respiciunt. Huc maxime se extendit genuina Christianorum dilectio, quæ exinde major, & nobilior est, quo bonum excellentius, quale animæ salus esse dignoscitur, præ oculis habetur, & curarum scopus est. Hoc præmissio

evi-

(k) Eccli. 17.

H 4

evidentia per se patet ipsa, Sacerdotem, tanquam *communem orbis Patrem*, ut a Patribus vocatur, eum in finem præ aliis esse ordinatum, ut animarum invigilet bono, easque nulla omissa sollicitudine lucrifaciat Deo, qui eas ad sui effigiem creavit, salvandas æternum. O! admirabile, & sublime commercium, incumbens Sacerdoti, quo majus nec Imperatorum jura, nec Orbis universi habent gubernacula. Duo sunt, in quæ intensissima Sacerdotis præ aliis collimet industria, ut proximo profit Doctrina, & exemplo. Primum erit meditationis antemeridianæ ampla materies, succinctim tractanda tamen. Alterum horam considerationis pomeridianam occupabit. Sit ergo hæc in propositum thesis fixa.

Sacerdos præ aliis Doctrina proximo profit sua.

Primo. Parvulis.

Secundo. Adultis

Tertio. Ægris, & morituris.

PRÆLUDIUM I. Mente Ascendamus in montem denuo, quem constituit discipulis suis Jesus, antequam cœlestia conscenderit, sedurus in Paternæ dexteræ fastigio; nos insuper Sacerdotes illic fuisse simul opinemur, dum hæc pronuntiaret amantissimus, in cœlum Viator. *Ite in mundum universum, & prædicate Evangelium omni creaturæ.*

PRÆ

PRÆLUDIUM II. Patrem contemplemur pro vinea sua omni hora sollicitum, dum summo mane, quod ad Apostolos pertinebat, hora tertia, sexta, nona, quæ succedentibus temporibus eorum propioribus, & remotioribus succefforibus deputabantur, demum undecima, in qua nos vivimus, conventione facta mandavit. Ite in vineam meam. Omni cum animi demissione procidamus coram Paracleto, petamusque lumen ab alto.

I.

Sacerdos præ aliis parvulos instruat.

Seminarium orbis qui juventutem dixit, bene dixit, & licet ista cum pueritia idem non sit, si vitæ humanæ gradus, ut ætates distinguimus, de ambabus tamen loqui coram insulsum non est; imo necessarium. Ab unguiculis ad ungues crescimus, & qui hodie pueri sunt, & juvenes, ad ea demum ascendant officia, quæ senes prudentia cani, barbarique pro universi bono videmus in aulis, in dicafteriis, in castris, in templis, in campis pertractare. Quam vellem, ut immensa pene omnium puerorum, juvenumque coram oculis nostris versaretur caterva, quæ hodie in orbe vivit, nosceremusque una, qui eorum ad Regum cidares, ad Antistitem mitras, qui ad Heroum galeas, & Procerum galeros, qui ad Sacerdotum birreta, qui denique

H 5

que ad rusticorum petasos essent nati - - & en! quid optaremus aliud Voto pio, quam ut hi omnes pro orbis totius felicitate in Religione orthodoxa, in timore Domini educarentur probe, evaderentque in virtutis cultores, in æstimatores Sacerdotii, in amatores proximi genuinos. Orbi profecto probandum esset hoc votum, utpote ejusdem consulens emolumento: quam econtra suis immineret ruinis respublica, darèturque pessum, si, qui nunc juvenes, puerique succrescunt, in Religionis persecutores, in latrones Sanctuarii, in bonorum morum vastatores, in contemptores ipsius Numinis, in Sacerdotum evaderent Mastiges? Quantum ingemiscunt, melius sentientes, depravatæ hodie dum prolium educationi, parentum incuriæ, dum optimæ spei plantulæ in dumos & senticenta, in cicutas, & nappellos degenerant Christianæ instructionis defectu? - - - Dolentes cernimus passim, viperas viperas parturire, Hyænas Hyænas generare, vultures gignere milvos, hoc est parentes improbos prolium pessimarum procreare colluviem. - - - Væ mundo a scandalis, si, qui coerceant optimis vitæ regulis juventutem, non sint, & qui a Draconum ubere abstractos parvulos lacte potent meliore, non reperiantur. *Juventus fera est*, inquit Chrysolomus, *quæ plurimis indiget instructoribus, Magistris, Pædagogis, atque nutritoribus; (1) maximeque*

(1) Hom. 9. Sup. 1. Timoth.

meque intendendum est circa disciplinam juventutis: nam hæc neglecta in civitatibus affert reipublicæ detrimentum. Aristotelis Ethnici monitum est. (m) Toto aberrant coelo, qui parvulos prius in homines, quam Christianos formandos esse contendunt: qui, ut maturius perversa mundi imbibant principia, quam prima Religionis discant dogmata, tota facundia declamant. *Initium sapientiæ timor Domini - - corona sapientiæ timor Domini - - sapientia, & disciplina timor Domini - - Spiritus Sancti monita seria sunt, quæ alte juvenus imbibat moderatum studio, quos inter Sacerdotes numerantur, excellentiori animarum curæ præfetti.* Macte Sacerdos, & quos in paræciæ tuæ districtu parvulos, juvenesque vides, custodiæ tuæ concreditos puta, & instructioni - - Cera sunt, cui vel Angeli, vel Sathanæ imago potest imprimi - - tabula rasa sunt, cui formam noctuæ vel columbæ appinges pro libitu - - - animas in iis contemplare pretiosissimas, creatas a Deo, Christo sanguine redemptas in cruce, a Spiritu Sancto sanctificatas in baptismo. Quis nisi Barbarus, nisi efferus & crudelis Innocentulus addictus non est? -- Amorem sibi consciscunt tenelli passim, ætatis suæ flore conspicui: & quantum in animo dolorem sentires tuo, si eos vel a Leonum, vel tigridum unguibus discerpi, vel ab Achabo impio in Molochi brachiis torqueri, vel ab Hero-

(m) L. 8. polit. c. 1.

Herode in frustra videres fecari? - - Lanienam nonne persentisceres ipsemet, &, ut succurreres misellis, operam impenderes omnem? attentum hic te volo Sacerdos! & attentissimum quidem. Non agitur hic de carnis innocentulæ macello, de animabus, de animabus agitur juventutis, parvulorumque, quibus mala parentum exempla, societas perversa, educatio nefaria ultimam intentant cladem. Euge! non commoveantur viscera tua? non miserebere earum, quæ tuæ curæ demandatæ sunt? - - Hæ sunt animulæ, quas indutas templo in Baptismo ceu sponsulas lectissimas desponsasti Christo, cognationis Spirituallis vinculo iisdem colligatus - - tunc curam in te suscepisti tutelarem, ut iis oborta cum tempore ratione instructione salubri esses præsto, & totum te in earum salutem impenderes, quo Deum timere discant, & in primo rationis vestibulo assuescant pietati. Maximum hoc tibi præ parentibus, & pædotribis incumbit negotium, & cura de parvulis. - - Hi sunt agni commissi tibi, quos Catechesi studiosa instruas probe, ne pereant, ne sequantur quid deterius hæ tenellæ Christi deliciæ. - - Ita Christum considera Parochorum & Sacerdotum exemplar justissimum - - ætatum omnium quidem se instructorem exhibuit Filius Dei, parvulorum attamen maximo flagrabat amore, eorum innocentia delectatus summe. Clamantem audi: *Sinite parvulos venire ad me, & ne prohibueritis eos* - - & complexans eos,

&

& imponens manus benedicebat eos. (n) Quæ porro Christum circa parvulos occupavit cura, secundum paradigma habet sacerdos, quod imitetur studiose. *Advocans Jesum parvulum statuit eum in medio*, (o) Apostolorum scilicet, dum, quis major in Regno cælorum esset futurus, quærent ex ipso impense. - - Verum est, ab Innocentia, & humilitate pueruli magnum in discipulorum eruditionem sumpsisse Christum argumentum, ut ambabus excellerent, fierentque in cælo magni: at verum est non minus, tantis ipsum parvulum salvatorem imbuisse documentis, ut postmodum Jansenio affirmante fidelibus aggregatus ille succreverit Martialis, qui a Divo Petro in Gallias missus Lemovicis, Burdigalæ, & Tolosæ Jesum prædicans, Martyr occubuit gloriosus. Necdum satis, ut Christi pro parvulis sollicitudo pateat amplius. Vicarii in terris sui Spartam amplissimam cum cæli clavibus mandat Petro Salvator. Amoris trino testimonio, ut nudius tertius audistis, probatum in Pastorem gregis sui denominat. Sed notemus verba Domini - - bis jussu Petro insinuat suum: *Pasce agnos meos, pasce agnos meos*. (p) Cum semel dixerit tantum, *pasce oves meas*. Nempe frustra hoc factum credit nemo: Hanc certe rationem subesse, autumant sanctorum Patrum non pauci, ut scilicet parvulorum curam Petro imprimeret altius,

(n) Marc. 14. (o) Matth. 18. (p) Joann. 21.

tius, quos agnorum nomine prudenter notavit. In oves excrescunt agni eo meliores, si adhuc agniculi pasti sunt bene. (q) Comminantem jam audiamus Salvatorem: quin fulmina loquitur, mitis alias, nunc exasperatus mirum: *Qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit - - qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, & demergatur in profundum maris.* (r) Quæ vero Scandala parvulorum sugillavit Dominus? ea abs dubio, quæ scelere præambulo illis in Exilium Innocentiæ sunt, & positiva dicuntur; ea vero non minus, quæ instructionis solidæ omissione, ne boni fiant, maneatque Innocentes, eorum decernunt perniciem, & vocantur negativa. Væ! Sacerdoti in cura juventutis negligenti, væ! qui nomen Cathedristæ detrectat, sibi que putat probrosum, quod tot Ecclesiæ Præfules, tot viri Apostolici gloriæ sibi duxere maximæ. Væ! si in judicio in segnem Parochum hæc jacentur objectamenta: *Parvuli petierunt panem, & non erat, qui frangeret eis.* Væ Parochis! Latronibus juvenum, parvulorum sicariis! nam occidere, & vitæ servandæ negare adminicula idem esse putatur. Hic in Examen strictum semet vocent Sacerdotes curati, utrum præ aliis ætatis junioris saluti prospexerint, admonuerint oblitos officii sui parentes,

(q) Sylveira Lib. 9. c. 7. (r) Matth. 18.

tes, Scholas visitaverint, neglexerintque nihil, quod formandæ juventuti videtur conducibile. - - Magni Basilii huc voco suffragium: *Servetur, servetur, quod præceptum est a Domino: finite parvulos venire ad me, talium est enim Regnum cælorum.* (s) Timeamus, timeamus, ne suspendatur nobis mola asinaria, qui parvulos, ætatemque teneriorem, in Doctrina Christiana asinos esse sivismus. Timeamus, timeamus, ne demergamur in profundum maris, amaras bibituri aquas, qui parvulis lac Christianæ Doctrinæ denegavimus. *Servetur, servetur præceptum Domini: finite parvulos venire ad me.*

II.

Sacerdos præ aliis adultos doceat.

Lac parvulorum in nutrimentum natura supeditat, solidumque cibum adultis parat, cuique providens ætati, mater sollicita. Utrumque distinxit bene Magnus Sanctus Paulus: *Omnis, qui lactis est particeps, parvulus est, eorum autem, qui pro consuetudine exercitatos habent sensus ad discretionem boni, ac mali, est solidus cibus.* (t) Sicut parvulorum est habenda ratio non parvula, ita pro adultis non minor desideratur sollicitudo, ut statui vivant congrue suo, virtutem sectentur veram, a vitiis declinent, amoris sancti leges impleant, quæ Deum proximumque concernunt, tandemque in iustitia perseverantes, Christiana morte bona

(s) In Reg. Brevior. (t) Hebr. 5.

na defungantur, præmia recepturi æterna. Non generatim veritati est consentaneum. *Tenacissimi sumus eorum, quæ rudibus annis percipimus.* Rapiuntur oblivione plurima, vel passionum effervescencia dissipantur, quæ in pueritia hausimus documenta. Suffocantur a curis sæcularibus, a rerum agendarum farragine, semina jacta in juventute, quæ, ut repullulent in adulto, solida doctrina & Sacerdotis quidem, opus est omnino. Ita est, laborandum est tibi, Sacerdos! tibi dictum est in Petro: *pascere oves meas.* Postquam agnis de pastura providisti, & adultis provide. Memorare Sacerdos! illius diei, qua cura animarum commissa est tibi. Audisti verba illa tibi, tibi dicta? *Ecce constitui te hodie - - Magnum hodie - - ut evellas, & destruas, & disperdas, & dissipes, & ædifices, & plantes.* Et ubi evelles? ubi plantabis? ubi destrues? ædificabis ubi? ajo in *Cathedra, & Confessionali.* Utriusque consideremus situm, & Sacerdotis in utroque munus Apostolicum, grande, ponderosissimum. - - - Oratores fieri, non nasci paræmia est; Oratores sacros tarde, & lente fieri oraculi æterni effatis adnumeratur - - risu digni sunt ad concionatoris Apostolici munus præproperi. *Pascere oves pabulo prædicationis, sicut est officium magnæ dignitatis, sic grandis in eo difficultas reperitur,* Gerfoni Parisiensis verba sunt. (u) Si diu satis

ex

(u) Serm. in Conc. Rhemenf.

exardente Rubo exercetur Moyfes, donec locuturus Pharaoni Ægyptum intret, si carbone vivomundanda exuruntur Prophetæ labia, priusquam Israeli commissa a Deo sibi denuntiet, si præcursor Domini Baptista se parat in Eremo, si in cenaculo diu confident Apostoli, donec, non nisi a Spiritu Sancto edocti plenissime, verba faciant, annuntientque Evangelium Nazarenî crucifixi, quis leviculum, quis tumultuarium Oratoris Sacri officium credat? Christi ipsius iterum doceamur exemplo. Tempus annorum triginta abierat jamjam, quod vita occultiore in officina Fabri Nutritii sui insumperat Jesus. Tres instabant anni prædicationis suæ, ut Israeli, totique mundo faceret se manifestum verbo virtutis suæ. Quid ille? ductus est a Spiritu in desertum, solus relicta Matre utut suavissima; relicta Domo in Nazareth, in intima penetrat Eremi, solitudinisque antra. Quadraginta transigit dies, cum Patre suo cœlesti acturus tantum. Ecquid tardas bone Jesu præco divinissime? cur subtrahis te mundo, eloquii tui, Doctrinæ tuæ tam indigo? Egredere, loquere, prædica - - Verba vitæ æternæ habes - - - cur tardas? cur moras trahis? homines expectant te, ut audiant te, & inter feras quadraginta diebus noctibusque degis, visus a nemine? Quæstionibus abstinere nos Abulensis jubet. In desertum abit Christus, qui modo prædicare intendebat, ut daret prædicatoribus exemplum, sine præparatione magna non esse Evangelizant-

P. SAILER TRID. SAC.

I

zan-

zandum; subtrahat se prædicator a populo, propter authoritatem verbi Dei, ne familiaritate nimia cum plebe vilescat. Vita Prædicatoris mixta est, ex activa & contemplativa: contemplatio autem solitudinem quærit. Hæc Sacerdotes suos docuit Christus interprete Tostato. Lectio, scientia, studium, pietas, oratio, apparatus oratoris sacri sunt, ut adultos doceat cum fructu, ut verbum Domini annuntiet cum dignitate, ut fronte teneæ irrumpet in scelera, ut pertimescat neminem, ut prosit, ut fructificet; hoc est: *Pasce oves meas.* Expende Sacerdos, quem thesaurum tibi commiserit Deus, scilicet verbum suum, ut cum adultis dispenses. O! felicem linguam, cui tanta eloqui mysteria concessum, quibus dura emolliantur pectora, illuminentur cæci, ambulent claudi, & animarum immortalium augeantur lucra. - - Quot perisissent jamjam, nisi voce prædicatoris Apostolici experrecti, ab inferis revocassent gradum? - - Quot mundus totus scateret vitis, aliunde iis conspurcatus satis, nisi clamarent in pulpito Viri boni pro Dei causa, cujus vices animosi sustinent? - - Quam effronter dominarentur in orbe crimina, nisi Scripturæ Sacræ testimoniis, Patrum succo, rationis defæcatæ argumentis, illa confunderent oratores sacri? - - - Causam Dei sustinet, & tueretur prædicator, dum quasi tuba exaltat vocem suam pro gloria Dei, & animarum salute duntaxat. - - *Veri prædicatores ii sunt, Bonaven-*

venturæ testimonio, quorum prædicatio habet *authoritatem, veritatem, & utilitatem.* (x) Conjice, quam verum sit, sine studio, sine labore, sine oratione, sine sanctæ vitæ Exemplo, in adultorum detrimentum vix non irreparabile, in concionatore cessare Authoritatem, nihil valere veritatem, deesse utilitatem. Videmus passim prope cathedras crucifixi imaginem, & bene; nempe ut sciat Sacerdos prædicans, nihil aliud sibi competere, ut annuntiet cum Paulo, nisi Jesum, & hunc crucifixum. - - - At quoties ingemiscis bone Jesu! dum a latere tuo verbum tuum, Evangelium tuum sine fructu adultorum, sine nervo, sine Zelo audis declamari? Quoties in hæc verba dolens erumpis: *Misereor super turbam, quia non habent, quod manducent.* En! Sacerdotem in suggestum sæctum eluctantem, quis ille? orator Apostolicus, & unde? de foro, in quo tota pene hebdomade circumcursitabat. Descendit Jesus de monte, ut doceret turbas. Hic de turbis montem conscendit, ut doceret: sine meditatione prævia, sine labore, sine studio, corrasa in stapede rerum variarum farragine, miscet quadrata rotundis. Interim suspirat in cruce Jesus: *Misereor super turbam, quia non habent, quod manducent.* In ornatu plenissimo stat in ambone Orator sacer. Quidquid in penu sua mellis Eloquentia fer-

---

(x) de Paup. Christ.

servat, hoc effundit in verba, in sententias, in figuras totum. Flosculos vix non demersit omnes, in sermonis sui ornamentum, ut eximium magni Oratoris sibi nomen nancisceretur. Quid ad ista Jesus in cruce? *Miseror super turbam, quia non habent, quod manducent.* Perorantem contra vitia Sacerdotem audite. Omnia in forma effingit propria; atrocita, horrenda, turpia, infernorum digna rogis denuntiat: & vix non peccatores ipsos concidit gladio verbi Dei. At risu excipitur miser, sudore nec quicquam profuso. Cur? verbis divi Pauli sugillatur: *Qui prædicas non furandum, ipse furaris, qui dicis non mæchandum, mæcharis, qui abominaris Idola, Sacrilegium facis, qui in lege gloriaris, per prævaricationem legis Deum inhonoras* (y) - - Altum interea queritur Jesus de cruce: *Miseror super turbam, quia non habent, quod manducent.* - - Profit Sacerdos adultis verbo Dei - - habeant, quod manducent: habebunt, si verbo accesserit industria, lucri animarum, non honoris proprii studium, vita incontaminata. - - De suggestu ad sacrum tribunal si recta descendamus, quæ bona in adultos non derivabit Sacerdos, officium Doctoris, Judicis agens, & Medici? Hic solvendus a peccatorum vinculis est peccator: hic a morbis animæ convalescit sanctæ medicinæ fomento. Hic ad vitæ emendationem salubriter

(y) Rom. 2.

lubriter instruitur. Periissent ex adultis pluri-
mi, nisi Navarcho confessario Sacerdote, hac
secunda post naufragium tabula, velificante
gratia enavigassent in littus. Magna sed &
hic cum scientia probitas desideratur. Oleum
cum vino, benignitas cum rigore, amor ho-
minis cum odio peccati intercedat hic, ne-
cesse est. Maxima audet, qui confessarii mu-
nus gerit, clavium utens potestate. Quis pot-
est peccata remittere nisi solus Deus? at Sa-
cerdotibus suis potestatem commisit suam. - -
Quis claves abyssi habet, nisi solus Deus?
at confessario tradidit, non quidem, ut inde
educat vinctos in Domo carceris, sed ne illuc
deveniant obnoxii. - - Quis, nisi confessarius
Sacerdos, gratiarum recludit gazophylacia
peccatori, ut, dimissis status miserissimi laciniis,
Stola indutus nova, Sacramento Eucharistici
epuli approximet, Filius factus ex transfuga?
Hos vero adultis prodesse credamus, qui mo-
ralis Theologiæ inscii, in ascesi rudes, omnia
præcipitant? sine pharmacis dimittunt ægros?
sine accomodis vitæ regulis, sine doloris &
propositi disquisitione absolvunt reos? Sacri-
legii periculo Sacramentum exponunt, & ex
lavacro magis educunt inquinatos? Væ! Pa-
storibus Israël divino jussu denuntiavit Eze-
chiel. Et quare? *Quod infirmum fuit, non con-
solidastis, & quod ægrum, non sanastis, quod con-
fractum, non alligastis, & quod abjectum, non re-
duxistis, & quod perierat, non quaesistis* - -
*En! dispersæ sunt oves meæ, eo quod non esset
pastor.*

pastor. (z) Urgeant nos ista, urgeant, ut profimus adultis Doctrina præ aliis; quid factum hucusque? disquiramus - -

III.

*Sacerdos præ aliis ægris doctrina adsit,
& moribundis.*

Nullo non tempore homo, dum vivit, ope indiget spirituali, & doctrina - - Hæc enim animæ suæ est alimentum, sine quo tabescit, patiturque deliquia. *Sicut tibiæ,* inquit Hugo Victorinus, *vehiculum corporis sunt, ita verbum doctrinæ cordis vehiculum est.* (a) Variæ nihilominus circumstantiæ sunt, quibus præsentiores debentur suppetiæ, hominis saluti necessariæ magis. Has inter morbos, mortemque ipsam jure censuimus, ut singularibus pro his prospiciatur adjumentis. Facile medicinis caremus, & a pharmacopæis sumus procul, dum valemus, & optima adficimur valetudine. At gravi jactati morbo, depressive infirmitate, quam medici anhelemus opem & consilia, nobis in comperto est. Corporis tanta cum teneamur cura, ubi languerit, quid faciendum pro anima immortalis, quando carnis infirmæ iniquissima, symptomata experitur sua, & pene ipsa ægrotat? Verum quidem est, esse morbum virtutis palæstram, tuncque in operum bonorum Exercitio spiritum vale-

re

(z) Ezech. 34.

(a) sup. Eccl. c. 5.

re magis, dum membra doloribus excruciantur. Suffragatur gentium Apostolus: *cum infirmor, tunc potens sum.* (b) Adstipulatur Massiliensium Præsul Salvianus: *Infirmandum est nobis carni, ut optata faciamus: infirmitas enim carnis vigorem mentis acuit.* (c) Quem tamen latet, morbis plerumque tædia, impatientiæ, pusillanimitatis, minoris in Deum fiduciæ associari motus, mortisque futuræ acerbum metum? Eïto, quod ii, qui in perfectionis stadio exercitati sunt probe, hæc non sentiant, animoque plus valeant nunquam, quam dum corpore grabato sunt affixi: num ita se habere cæteros, laicos præcipue, autumemus, eo progressos nondum? Sacerdotis, Sacerdotis parochi præ aliis excubet sollicitudo, ut ægrotis de grege suo oviculis pastorem se exhibeat anxium, providumque. Quid enim aliud primas inter curas numeret suos, quam ut mature Sacrosanctis Ecclesiæ mysteriis illis provideat, & salutis æternæ adipiscantur securitatem? Seponantur omnia, mora adsit nulla, lubens, cum gaudio, & alacritate, nullum fastidiens morbi genus, accurrat Sacerdos, ut animæ consulatur tempestive periclitanti. - - At nunquid hic jam Sacerdotis quiescat cura? minime. Prima hæc est, non extrema. Ægrotantium visitatio, etiam, dum a peccatis expiati, sacro refecti

viati-

(b) 2. Cor. II.

(c) Lib. de gub. Dei.

vlatico, uncti oleo jam sunt, desideratur a Sacerdote quam maxime. Tunc certe ejus Doctrina exundet in opobalsama, ubi morbo cum diuturniore confligit: tunc zelus Sacerdotis pareat fomenta, & spiritalis solatii proferat succos, quibus ægri foveantur in animarum suarum medelam. Sacerdotem confideremus hac in re impigrum: *quis infirmatur, & ego non infirmor?* in usitatissimam paræmiā habet sibi. Omni die in morbi statum suarum ovium indagat sedulus, accurrit celer, ubi, qui valeant, qui se habeant, innotuerit ipsi, non morantur eum negotia ulla: adest amicissimus Pastor, non ut consolatorem agat importunum, non ut blateret effuse de rebus ad rem non facientibus. Docens adest, ut ægris patientiam persuadeat, qua merita augeant sua. Ut manum castigantis Dei osculentur, monet, quæ etiam feriens manus Patris est benevolentissimi; ut dolores sentiant minus, crucifixi exhibet effigiem: ut tanto solentur exemplo sese, fidei, spei & charitatis exercitio breviter, sed emphatice, dulcissima præbet condimenta: ut refocillentur intime, mortis sanctæ præmia luculenter demonstrat, ne mortem horreant, sed concupiscant. Quid interim ægri? Solatio diffuunt, reviviscunt mente, pastoris sui animati præsentia, vires resumunt suas, in voluntatem Domini resignatissimi. Mortem anhelant toto nisu, & conamine, in Patriam coelestem profecturi lubentissime. O Doctrinam prorsus salutarem, & necessa-

necessariam, quam Sacerdos suis dispendat crebrius præ aliis, aucto in immensum tum suimet, tum ægrorum cumulo meritum. Vultis, ut ægros alios vobis commonstrem parochi sui auxilio destitutos? Adfuit enimvero, sed morosus, sed invitus, sed coactus. Adfuit, inquam, ut Sacrosancta iis impenderet Sacramenta, & velociter quidem, ne mora longiuscula pateretur tædium, & nauseam: at vale simul dixit infirmis, rediturus vix; & ne vix quidem. Quid interim ægri? gemunt - - - doloribus fracti, solvuntur in maledicta - - Irascuntur cœlo, & Deo, morbi aculeis intensius puncti - - - animo dejecti, desperationis exagitantur insultu. - - Sunt quidem aliqui ex amicorum, vel domesticorum cœtu, qui meliora suggerunt: sed Pastor non adest, ex cujus ore destillet doctrinæ mel salubre. - - - Pastor non adest, quem desiderat ovicula efflictim: Ecce! quam amas, infirmatur. Curæ commissa sum tuæ - - lanam a me habuisti, dum vixi incolumis - - at ægrum deseris mei oblitus omnino? Ecce! quem amas infirmatur, & non opitularis, & solatia negligens suffuraris mihi? Ah! non amas, mercenarius, non pastor es. Fugis veniente lupo, quasi nihil ad te pertineret de ovibus. Inter combibones versaris, diffuis otio, & nihil pateris super contritione mea. Pudet me hisce immorari diutius. Væ! Sacerdoti tam focordi, ovium suarum tam immemori, tam oblito. Væ! non Pastori, sed Mercenario.

Conclusa jam Sacerdotis cura prima, ægris consulente, quid de agone dicemus ipso, in quo cum tota æternitate decertat æger? Aderitne, ubi potuerit commode, Sacerdos? quis dubium moveat, tanto imminente discrimine. Aderit citus in tanto conflictu, in tanto momento. Vocatur enim a morientis singultu - - - Vocatur a tot sudoris mortualis guttulis, quot desluunt - - - vocatur ab extremo periculo, in quo palpitans, anxius, coangustatus ab inimicis, momentum expectat ultimum, a quo pendet æternitas. Vocatur tacite ab ægro ipsomet: Domine Paroche! ad adjuvandum me Festina - - Festina - - - angustiae me tenent undique - - Festina - - impetor a lupis vespertinis, qui quæerunt, ut devorent me ovem pascuæ tuæ - - Festina - - succurre iis Ecclesiae remediis, quæ morituris Filiis Mater provida tam abundanter præparavit. Festina - - *doce manus meas ad prælium, & digitos meos ad bellum.* Eripe me ex tentationum assultu, quæ me conturbant - - nunc mea res agitur: agitur de magno, & tremendo æternitatis itinere. Festina - - Domine ad adjuvandum me Festina - - Hæc si perpendimus Sacerdotes! Quis nostrum officio deerit suo, quis opem non ferat ægris? quis auxilium subtrahat morituris? Hæc si non moveant, etsi potentissima, moveant saltem ignominiae in Sacerdotem curatum tepidum, in curionem incurium, iuste detorquendæ. Quid si audire cogatur: *Domine!*

fi

si fuisses hic, Frater meus, inter tot mortis angores, non esset mortuus. Domine! si fuisses hic, vicinus meus inter desperationis signa non esset mortuus. Domine si fuisses hic, amicus meus tot angustis pressus, non esset mortuus. Domine! si fuisses hic - - sed - - prohi dedecus! prohi ignaviam! quid, si ex inferni rictibus defuncti clamarent. Domine! si fuisses hic, morte æterna non essemus mortui, qui te absente æternitatis perivimus in limine - - Ah! si fuisses hic, & præ aliis quidem. - - Ut finiam, horror jubet. Nazianzeni verba modica, ut menti imprimantur, volo. *Debet esse in magna angustia, & tribulatione, qui habet curam animarum.* (d) Qui fuimus hucusque? Sacerdotes! qui erimus posthac, ut præ aliis ea, quæ proximo debemus Doctrina, exsolvamus? - - Cernui ad pedes Jesu crucifixi prolabamur.

COLLOQUIUM.

Obstupefco Domine! si ea, quæ curæ commisisti meæ, quæ vigilis demandasti meis, considero. Apostolis me aggregasti tuis, ut animas, quas pretioso sanguine redemisti in cruce, adducerem tibi. E cœlo te vocavit animarum salus; in hoc negotio triginta tribus annis laborasti indefessus: sudasti continuus, ut non perirent. Hæ tuæ erant ovi culæ Pastor magne! quas Doctrina cœlesti pavi-

(d) in Apologet.

pavisti ex toto sanctissimi cordis tui desiderio. Solo animarum lucro contentus ambiisti nihil, quidquid mundus habet. Et quid aliud sitivisti in cruce Salvator divinitissime! nisi animas? Ecquid aliud in patibulo consummatum esse clamore valido vociferatus es, nisi animarum redemptionem vitæ tuæ, cruorisque tui dispendio? Misisti Apostolos tuos, & cum his Sacerdotes omnes, & me indignissimum simul, non ad Regnorum gubernacula, non ad divitiarum congregationem, sed ad animarum questum; ut instruerem parvulos, docerem adultos, & opem conferrem ægris, ne aberrarent a coeli semita, in æterna tabernacula deducendi. Posuisti me custodem in vineis, sed proh dolor! vineam meam non custodiavi. Curam magis me gessisse recordeor, ut commode viverem, ut delicate viverem, ut de Patrimonio Ecclesiæ tuæ parasitarer. Væ! mihi, quia tacui; Væ! quia scientiæ Apostolicæ non impendi me satis, ut parvulis frangerem panem, adultos esca cibarem solida, ægris pararem pharmaca. Væ mihi! si anima unica immortalis ex mea eam negligentis desidia periit æviternum. Ah Jesu! quam districte repetes illam a me? quam in furore tuo argues me, & in ira tua corripies me? Abominor; execror teporem meum, tot malorum fortassis causam. Docebo iniquos vias tuas, & impii ad te convertentur. Docebo parvulos, non vicarii tantum opera: Ipse docebo, quia ipse agnorum tuorum pastor sum. Docebo adul-

adultos, quantum vires meæ indulgebunt mihi. Ipse docebo, non alterius studio, ut serviant tibi, ut custodiant legem tuam. Ægros docebo, ut morte sancta exeant ex hoc sæculo nequam. Ipse docebo, qualicunque decumbant ægritudine, etiam pestifera. Felicissimum me Evangelii tui Martyrem! si in animarum cura obeam. Vitam, sanguinem immolabo pro te: moriar pro animarum mihi commissarum salute, sicut pro anima mea pauperula mori dignatus es. Hoc unicum porro negotium erit mihi, ut Pastoris boni nomen merear. Gratia tua confirma me, illumina me in Doctrina sana, in Doctrina Spiritus sancti tui. Non erubescam Evangelium. Docebo, docebo, quamdiu fuero: quamdiu potero, docebo, docebo.

R E F L E X I O.

Secundet Deus vota nostra Sacerdotes Dei! Quam prodesse proximo præ aliis debeamus, satis, ut puto, illuxit nobis: gloriemur, & multifariam quidem, & per omnem modum, Apostolorum sequaces nos esse, ut salvemus animas, quarum pastores sumus. Laboremus, insudemus provinciæ tam sublimi, qua excellentiorem hactenus non vidit mundus. Serio in animarum cura operam collocemus studio, ut sciamus, quæ a Deo data sunt nobis, ne ultra quæri possit, aut debeat: *Ubi est litteratus? ubi est verba legis ponderans?* ubi

ubi doctor parvulorum? (*) Si quis est parvulus, veniat ad nos. Sapientiam præstemus parvulis, ut discant a nobis bona. Laboremus in Cathedra *docte, servide, discrete*. Affistamus ægris, & moribundis, ut ipsi, in morte constituti, securi dicere cum Christo possimus: *Domine! quos tradidisti mihi, non perdidisti ex eis quemquam.* Quæ tunc erit consolatio nostra, ubi in Iudicio accusaverit nos de defidia nemo? ubi audierimus illud: *Qui ad Iustitiam erudient multos, fulgebunt sicut stella in perpetuas æternitates.* (e)

Lectio spiritualis ex Thomæ Kemp. Lib. 3. c.
43. *Contra vanam, ac sæcularem scientiam.*

(*) Il. 33.

(e) Dan. 12.

TER.

***
TERTIÆ DIEI
MEDITATIO II
POMERIDIANA.
***

Sacerdos præ aliis proximo debet bonam sui Famam.

Ultima hora est Sacerdotes Domini! quam Meditationi sacræ reputamus. Sed faxim! omnium hucusque dictorum videbimus compendium, & rerum summam in fama bona Sacerdotis. Hac sine nec ea, quæ Deo, nec ea, quæ nobis, aut proximo debemus, præstandi nobis erit facultas. Hac sine vilescet Sacerdotalis character ipse, pondus amittet Doctrina suum, & efficaciam, totusque in prædam hostibus suis cedit Sacerdos. Cavenda, & quidem Sacerdotibus præ aliis, cavenda est infamiae macula, quæ nullo nitro elui potest; Hieronymus monet. (f) Hoc tamen sciendum prævie, satis haud esse Sacerdoti, ut mundi oculos non offendant, in oculis Domini reus. Hypocritarum hæc larva est, ut sepulchra exterius sint dealbata, plena intus spurcitia: ut pellibus agnorum amicti, lupi clam rapaces sint; ut cygnorum more plumis vestiantur niveis in extimo, in intimo autem carnem habeant præ carbonibus atram. *Plerique famam,*

(f) Ep. 47. de susp. contub.

nam, pauci conscientiam verentur, si Senecam audiamus. (g) Clarius in rem commentatur Augustinus: Duce res sunt, conscientia, & fama: conscientia tibi, & Deo, fama proximo tuo. (h) Placeat Sacerdos Deo præ aliis, præ aliis fama bona placeat proximo. Hoc ultimum pro Meditationis scopo ita constituimus.

Sacerdos præ aliis proximo debet bonam sui famam.

Primò. Charitatis testimonio.

Secundo. Mortificationis studio.

Tertio. Castimoniæ singularis præconio.

PRÆLUDIUM I. Intueamur animo Christum, quam enixe exempla bona suis commendavit Apostolis, sic eos compellans: *Vos estis lux mundi*, & quidem super modum constituta, ut omnes, qui ingrediuntur, lumen videant.

PRÆLUDIUM II. Admiremur eundem, mittentem aquam in pelvim, ut discipulorum suorum lavet pedes, antequam eos consecret in Sacerdotes. Nempe, ut Ammonius in catena Græca censet, *per attatum mundavit pedes eorum in præparationem Evangelii. Veni creator &c.*

I. Sa-

(g) In sent. (h) Serm. de comm. vita Cler.

I.

Sacerdos præ aliis habeat Charitatis testimonium.

Fortius Charitate nihil est, ut etiam indomitis dominemur. Blanditiis & feræ delinuntur, & vincula habet amor, quæ injiciat belluis, ut jugo colla submittant sua: non diu violenta durant, & quidquid nimius occipit rigor, pauculis concluditur momentis. Perdit existimationem cum amore, qui amore caret, & misericordia. Venit in orbem Filius Dei, corda lucraturus hominum. Dum mediæ noctis silentium tenebant omnia, mundum ingressus est pacifice, tranquille, sine fragore, sine tonitru: & en! mox a pastorculis quaeritur, adoratur, diligitur blandus pufio. Stella præfulgida, non cometa truci, non fulmine, primitias gentium vocat ex Arabiæ petris: & homagium dicunt, & dona offerunt lubentes tres Principes magi. Vitam Christi aduliorem, dum evangelizaret, consideremus. Mirabantur Principes, & Hæbræorum Popæ, hostes Christi, offensi ab illo nunquam, mirabantur, quod tanta & copia, & vehementia in eum irruerent turbæ ex omni castello Galileæ, & Judææ, & Jerusalem, ut audirent eum: famam mirabantur, & existimationem publicam Domini Jesu. Mirabantur, stupebant, attoniti dum triumphum ageret in Jerusalem inter populi acclamationes festivissimas, dicebantque: *Ecce! mundus totus post eum abit.*

P. SAILER TRID. SAC.

K

abit. (i) Undenam ista? unde fama Christi optima, & existimatio? certe causa utriusque erat singularis mansuetudo Domini, liberalitati juncta perbene. Miremur lenitatem Christi, dum Magdalenæ peccatrici in civitate commissa condonavit scelera: absolvit adulteram, Matthæum cum Zachæo vocavit a telonio, discipulorum suorum correxit errores. Miremur liberalitatem Domini, cum tot millia virorum pasceret in deserto, ut fami, ut necessitati consulere, ne deficerent in via, tri-duo eum jam sustinentes. His Charitatis suæ testimoniis corda hominum devinxit sibi Jesus. Ast ut Sacerdotes sui eum sequerentur, plane voluit. Scimus, quam impense, quam studiose lenitatem Apostolos docuerit suos: *Discite a me, quia mitis sum.* - - Scimus, quam nerveose iisdem inculcarit dilectionem. *Ex hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis.* - - Scimus, quam liberales esse voluerit eosdem in Charitatis sinceræ testimonium: *Date - - date Eleemosynam - - qui habet duas tunicas, det non habenti, & qui habet escas, similiter faciat.* (k) Callebat enim piissimus Dominus, re nulla meliorem sibi Sacerdotes posse conciliare famam, ut Ministerio prodesse suo, quam Charitatis testimonio aperto, apertissimo. Menti obijciamus Sacerdotes duos, & quantum unusquisque proficiat in animarum cura attente videamus.

(i) Joan. 12.

(k) In Evang.

videamus. Unus mansuetus, lenis, comis, urbanus, benignus inter oves moratur suas: omni studet conatu, ut eas ducat, doceat, sed in Spiritu lenitatis. Corrigit, sed blande. Increpat, sed obsecrat prius, ut Paulus monuit ordinate: *Obsecra, increpa;* punit discipulos, sed discrete. Invehit in immorigeros, & contumaces, sed acrimonia temperata illius divi Jacobi memor: *In mansuetudine suscipite infirmum verbum, quod potest salvare animas vestras.* (l) Revocat errantes, sed sine tumultu ad exemplum Pastoris optimi, tollentis in humeros oviculam perditam. Egentes, famelicos, nudos videt, sed compatitur: sed subvenit, sibi subtrahens, ut indigentia obviet suorum. - - O! insigne testimonium Charitatis in Sacerdote! O! catenam auream, qua sibi devincit omnes. En! quam obedian prompte - - quam veloces audiant verbum ejus - - quam hilares mandatis obsequantur - - quam Pastorem diligent suum Fama bona Sacerdotis Charitate plenissimi condecoratum publice. - - Quam vitam illi precantur longævam - - quam memoriale illi statuunt, perpetuum paternæ debitum Charitati. Sed & alterius hauriamus specimina. Nihil non æstro agit, & furore. Lupo pejor sævit in oves, non ut pascat, sed ut devoret: oleo lenitatis carens, aceto utitur tantum, melle destitutus urticis. Et Absynthio, &

(l) Jacob. 1.

& felle abundat severus, crudus, asper, morosus, ferox. Aer est, sed Euro plenus, & Aquilone, de Zephyro sciens nihil. Dumus est, & fenticetum, sed absque rosis: spinis plenus, ut vulneret. Nubes est, sed tonitruis fæta, non pluviae salutaris stillicidio. Fulminat de cathedra, tonat in confessionali. Misereri nesciens, procul cum strepitu abigit ab ædibus suis pauperes, dum petunt stipem. Alumnus avaritiæ sordidissimus corrodit pro se omnia, infinita rerum laborans cupidine, auri argenti-que studio obcæcatus. Pessima nonne hunc mali nominis labe conspersum cernimus? Ecquæ animarum numerat lucra? Quomodo æstimatur a suis? Quomodo auditur, dum corripit? Quomodo, dum de suggestu loquitur? susque, deque vertuntur omnia - - - Fugiant, & disperguntur oviculæ - - Callo obducuntur errantium nævi - - obdurescunt ad doloris sensum animi. - - Videturque abominatio desolationis in loco sancto. - - Charitas, Charitas Sacerdotis decus est maximum. Clerici, Clerici, Bonaventuræ animadversio est, Clerici, qui sunt oculi Ecclesiæ, debent esse præ cæteris teneri compassione, & lacrymabiles pietate. (m) Amplius ut videamus, quam famam deperdet suam Sacerdos sine Charitatis testimonio, sancti Evangelii lustremus folia, ubi de Charitate proximi loquitur Dominus, ubi Sacerdos atre notatur cum Levita.

Cer-

Certe Sacerdotum sine erubescencia, hæc ex ambone leget nemo; quoties annuatim recurrunt: tunc præcipue, ubi se ipsum noverit Charitatis expertem. *Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho, & incidit in latrones.* Sarcinula sua spoliatur viator infelix; plagis afficitur sat multis, a sicariis vulneratur, relinquiturque exanimis ab Assassinis: altum suspirat miser, opemque efflagitat fors transeuntis. Accidit, ut Sacerdos quidam descendere eadem via, & viso illo præterivit. Similiter & Levita - - Erubescamus - - Sacerdos, simul & Levita - - Horreamus - - Hinc sine Charitatis testimonio in tantam prolabantur crudelitatem insensibiles? Sacerdos, similiter & Levita - - Sacerdotem notemus acrius. - - Eadem via, concivem respuens suum - - viso eo, si non vidisset, fuisset absque culpa, sed viso eo factus prope - - præterivit, non stetit, utpote nulla radicans Charitate. Similiter & Levita, cum esset secus locum, & videret eum, pertransiit. O! Famam pessimam utriusque, Sacerdotis, & Levitæ, qua meliorem sibi Samaritanus contraxit homo sæcularis. Irascitur juste Chrysostomus: Quod, si Samaritanus adeo humanus; mitisque fuit erga hominem ignotum, quam habituri sumus nos Sacerdotes veniam si proprias Fratres, id est, proximos neglexerimus? Quam famam? - - quam veniam? - - Præteribimusne in posterum viso eo? - - visis tot in hac lacrymarum valle miseris? quin recordemur Charitatis proximo debitæ? & quidem

dem eadem via, qua nobiscum hunc mundum pertranseunt? præteribimus sine dilectionis visceribus, extirpata in nobis humanitate? O Sacerdotes! sine Charitatis veræ testimonio, quod proximo debemus præ aliis, nihil sumus, nihil profumus, nihil possumus, nihil, nihil, prorsus nihil.

II.

Sacerdos præ aliis Mortificationis studio spectabilem se faciat.

Omnia oculi in Sacerdotem coniecti sunt, & valde acuti quidem. Taxantur ejusdem mores, & vita perstringitur tota acri prorsus perspicillo, multa, imo plurima ab illo desiderat mundus, etsi pro se cæcus satis. Dixi jam; Spirituales vocamur ab illo viri: (geistliche Männer, geistliche Herren) præten- dit omnino, ut a reliquis mundi incolis discernamur mortificatione: alii ut ab illis simus, expectat. Hoc certe studium debemus illi, ne maligna vapulantes crisi, maxima ab illo spernamur fiducia. Ponamus ob oculos nobis primos Ecclesiæ Sacerdotes Apostolos; sci- mus, quam graviter, quam liquido mortifica- tionis studium illis imperii sui Majestate man- darit Dominus: ut a sensuum illecebris, a car- nis commodis alieni, a vanitatis luxu remo- tissimi, viam crucis Regiam docerent fideles, non rosis, non Holoferico, non purpura, sed spinis, sed tribulis, sed sentibus stratum: Om-
nis

nis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, non pot- est meus esse discipulus. (n) Nolite possidere au- rum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris, non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta. (o) Palletis, ut video, hæc dum vobis de primorum Sacerdotum mortifi- catione recito. - - Et tamen non Monachi, non claustrorum indigenæ, sed Sacerdotes fuere sæculares, Religiosissimi equidem. - - Procedamus in Calvariæ montem, ubi Sacer- dotum Primas, primusque in Parochiali sua Domo, in cruce habitat, ut sacrificaret, ac- cinctus. Epomidem cernite, & amictum! nudus est. Sensuum blanda videte irritamen- ta! contumelias audit, carnifices videt suos, & latrones. Mensam considerate! Felle pasci- tur, & aceto. Lectulum inspicite! Filius ho- minis non habet, ubi reclinet caput. Reclina- torium cernite! trabs est infamis, de qua sanguine conspersus ex vulneribus profluente pendet, clavis manus pedesque confixus. Hæc nempe commoditas, hæc delitiæ redemptoris, & Sacerdotis primi, cujus ut vestigia teramus, vocati sumus. Fatendum quidem arbitror, talia, tantaque a nobis haud desiderari. Clamat interim Paulus Sacerdos, Christi imitator solertissimus, & in aures Sacerdotum clamat præ aliis: *Semper mortificationem Jesu in cor- pore nostro circumferentes, ut & vita Jesu ma- nifeste-*

(n) Luc. 14.

(o) Matth. 10.

nifefletur in corporibus nostris. (p) Mortificatio nobis innuitur, quam mundo debemus in famam bonam - - qua verbis nostris Apostolicis virtutem addamus, & efficaciam. *Semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes.* Notate *semper.* Conferamus eam, quam vivimus, vitam, cum vita crucifixi Sacerdotes! conferamus! - - verentē dicere possumus cum Paulo *propter te mortificamur tota die?* *(q)* Conferamus, repeto, nos, qui molli culcitrae incubamus in adultam diem? *Propter te mortificamur tota die.* Nos, qui corporibus nostris omnia indulgemus, quæ arident? *Propter te mortificamur tota die.* Nos, qui amara respuimus, dura abhorremus, dulcia insectamur, proprii amoris, vitæ mollis alumnuli? *Propter te mortificamur tota die.* Nos, qui horas, o! diem pene integram, in vanitatem absumimus & in carnis nostræ comoda? *Propter te mortificamur tota die.* Nos, qui solitudinem exosi turbis miscemur in popinis, in plateis, ut recreemur? *Propter te mortificamur tota die.* Nos, qui mensulas nostras oneramus cupediis, bibimus Massica, talis, pictis foliis, latrunculis, tempus justo amplius dilapidamus? *Propter te mortificamur tota die.* Nos, qui vestibis ad pompam factis turgemus scientes; quod, qui mollibus vestiuntur, in Domibus Regum sunt, non in Domino Dei? *Propter te mortificamur tota die.*
Pu-

(p) 2. Corinth. 4.

(q) Ibidem.

Pudeat nos, & extremi pudeat, Apostolos intuentes, intuentes Jesum in Cruce. Quid ad ista sæculum? quid mundus? quid nostræ oviculæ? prædicemus Jejunia! ridemur, qui illabente quadragesima pro dispensatione in quadragesima primi currimus, mentientes propter nos. Pœnitentiæ opera dilaudemus in pulpito! Illudimur, qui austeritates ut monstra fugimus. Sobrietati dicamus præconia! habemur ludibrio, qui in commensationibus crapulati, ebrii vacillamus. Vestium luxum damnemus! Sarcasmis proscindimur, qui veterum Sacerdotum, contra morem, contra sanctæ simplicitatis vestiarium, holosericis amicumur, circumdati varietate, myrrham, guttam, & cassiam redolentes, superbimus infandum, nefandum. De Jesu paupere in præsepio sui antro, in Domo Nazarena, in cruce faciamus verba! Explodimur, subannamur, qui Domos ambimus eburneas, amplissima ditati supellectile, Principes videmur magis esse, quam Sacerdotes, patrimonii Christi usurpatores, & dissipatores. *Dignum est,* inquit melleus Doctor, *dignum est, ut qui altari servit, de altari vivat: conceditur ergo tibi, ut si bene servis, de altari vivas, non autem ut de altari luxurieris, ut de altari superbias. (r)* *Vir Ecclesiasticus* votum Isidori Hispalensis est, *vir Ecclesiasticus crucifigi mundo per mortificationem*
nem

(r) Ep. 2. ad Fulc.

nem propriæ carnis debet. (s) Crucifixi placebimus mundo, mortificati placebimus fama optima, quam mundo debemus. Regem agebat David, non Sacerdotem; & tamen apparens in templo sic agebat de se: *In terra deserta, & in via, & in aquosa, sic in sancto*, alii legunt, in Sanctuario, *apparui tibi.* (t) Solitudo squalida sanctuarium sit, & eremus horrida? adest Hieronymus, ut ænigma solvat scripturæ. Homo, & Sacerdos præ aliis mortificatus appareat. *In sancto apparere non possumus, nisi mortificati, nisi terra corporis nostri fuerit deserta a mundanis deliciis, in via concupiscentiis, & illecebris, in aquosa.* (u) - - O Sacerdos! sine mortificationis studio, quod proximo ob famam bonam debemus præ aliis, nihil sumus, nihil possumus, nihil profumus, prorsus nihil. - -

III.

Sacerdos præ aliis proximo singularis Castimonia famam debet.

Non æstimatur adamas, nisi maculæ vel minimæ expers sit, & luce coruscet genuina. Rejicitur Margaritum nigra notatæ labe; ipsique soli quodammodo honoris decet non minimum, ubi in ejus disco detecta fuligo est. Deus ipse horret fordes, & abominatur

(s) Lib. de summo bona.

(u) Ep. 46.

(t) Psalm. 62.

natur sæces, munda in oculis suis patitur tantum, ens purissimum ipsemet; nec in coelestis suæ Regiæ tabernaculum intrare finit aliquid coinquinatum. Summam præcipue requirit in templo suo etiam terrestri munditiam. Leviticum si legimus testamenti veteris rituale, quam splendida, limpida, terfa erant omnia, quæ pro sacrificio faciendo sibi ordinavit. Quam a Sacerdotibus ipsis exegerit puritatem sacra profuse loquuntur Biblia. *Omnis, qui habuerit maculam de semine Aaron, non accedet offerre hostias Domino, nec panes Deo suo.* (x) Et iterum: *sedebit conspersus, & emundans argentum, & purgabit Filios Levi, & colabit eos quasi aurum, & quasi argentum, & erunt Domino offerentes sacrificia in iustitia, & placebit Domino sacrificium.* (y) Tales si voluit esse Sacerdotes in umbra Deus, quales in luce elegit sibi, nisi illibatos? nisi mundissimos? Ita est plane, patitur quidem in Sacerdotibus novi testamenti quosdam corporis defectus: at mentis labem, animæ spurcitiam non patitur. Quod in altaris sui Ministris, verbi sui Præconibus singulariter desiderat, castimonia est: quia inter lilia pascitur. Augustini accedat suffragium: *Omnibus castitas pernecessaria est, sed maxime Ministris Christi altaris: tales decet Dominum habere Ministros, qui nulla contagione carnis corrumpantur, sed potius continentia castitatis*

(x) Lev. 21.

(y) Malach. 3.

tatis splendeant. (x). Rationis audiamus motiva. Quæ tractat, amabo! novæ legis Sacerdos, nisi sanctissima, mundissima? Virgineam Jesu Christi carnem, sanguinem purissimum Filii Dei in ara immolat quotidie, sanctum sacrificium, immaculatam Hostiam, nec immolat tantum, sed sumit, cibat, potatque - - Respondeamus Chrysostomo: *Quo non oportet esse puriorem tali fruentem sacrificio? quo solari radio non splendidiorem munum, carnem hanc dividentem? os, quod igni spirituali repletur, linguam, quæ tremendo nimis sanguine rubescit?* Respondeamus - - Hæm! tremenda Mystéria, nec Angelis commissæ, utut Spiritibus mundissimis! quid, quod & Angeli se satis puros esse non arbitrentur, ut sacrificanti adstent Sacerdoti. - - In Christum respiciamus oculis fixis, dum Apostolos in Sacerdotes voluit ordinare in cænaculo, instituturus una Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum. Qua cura eorum lavit pedes, mundavitque plantas? ut eos commonefaceret, carere sordibus debere Sacerdotes, carnemque habere impollutam, qui hoc offerrent in sui commemorationem? - - quid de ipso Domino commemoret Ecclesiæ canon, presse notemus, ubi panem & vinum post mensam legalem in carnem, & sanguinem suum transmutatum exhibet: *Accipit panem in sanctas, & venerabiles manus suas; Accipiens & hunc præclarum calicem*

(x) Serm. i. Dom. 25. post. Trinit.

cem in sanctas ac venerabiles manus suas. Nonne manus Domini Jesu sanctissimæ, & venerabiles erant semper? cur cum Eucharisticum tenent panem singulariter tales vocantur? nempe ut Sacerdotibus tanto documento exprimatur, quanta munditie, quanta sanctitate hoc admirabile Sacramentum coram populo sit tractandum. Coram populo stat in ara Sacerdos, qui hoc in officio castimoniam præstendit ab illo præcipuam. Et hanc debemus populo famam bonam Sacerdotes, dum Sacrosancta peragimus mysteria, quod sanctæ & venerabiles sint manus nostræ: quod eas ad sædas carnis illecebras extenderimus nunquam. Castitas a nobis requiritur summa, integritas consummata, ut sacrificio nostræ intersint oviculæ: ut ferveant, ut in Jesum exardescant Eucharisticum. - - Quo fructu Sacris operabimur in nobis, adstantibusque abundante, si a suspecto commercio, a carnis illecebris, a putidissimo lasciviæ cæno reputemur immunes, impolluti, castimonie radiis illustres? Quod spectaculum Deo, Angelis & Hominibus exhibebimus, si ab obscænis voluptatibus famose alieni, dignissima Jesu tabernacula existimus. Verum sicut non nisi casti in ara placent Sacerdotes, sic nec in suggestu audiuntur cum fructu alii, quam illibati castimonie cultores. *Eloquia Domini eloquia casta.*
(a) *Lex Domini immaculata convulsans animas.*
Ope-

(a) Psalm. II.

Operatur tunc maxima, & in amplissimam segetem excrevit Sacerdotis Doctrina, si pudicitiae laude celebris, ore puro, corde incontaminato illam enuntiet. Et hanc famam debent proximo iterum Sacerdotes, ut prosint. Profuit Christus eximie docens in templo, in naviculis, in campestribus, & ubi, ubi demum. Sequebantur eum turbæ, eloquii sui divinissimi desiderio tractæ; passus est Equidem Improperia satis dura: aliqui dicebant quod bonus est, aliqui quod non. In innocentem debachabatur nefarius Phariseorum cætus, scribarum impia caterva. Vini potatorem, cientem turbas, Regiæ dignitatis affectatorem, vetantem tributa dari Cæsari, declamabant impie. De castimonia tamen contrarium dicebant nihil; etiam cum loqueretur Samaritanæ, absolveret adulteram, & Bethaniæ apud Martham, & Magdalenam hospitaretur non raro. Noluit enimvero, ut vitam suam vel minima taxaret libidinis suspicio in Doctrinæ suæ despectum. - - Famam hac in re optimam servans sibi Evangelii sui stabilivit legem, ut orbi annuntiaretur universo cum fructu. Ex cathedra crucis perorantem, & in sacrificium cruentum offerentem se Patri æterno aspicimus. Orator sacer, & Sacerdos pendens in patibulo mulieres stare voluit procul, quæ ipsum alias docentem sequebantur: *Stabant autem omnes notæ a longe, & mulieres, quæ secutæ eum erant a Galilæa.* Solam Matrem Virginem Virginemque discipulum juxta cru-

crucem stare concedit, ut doceret, quantum valerent doctrina, & sacrificium Sacerdotes, si procul essent omnia famæ bonæ impedimenta, & utrique famosa adesset castimonia. - - Jeremias concionaturus, lumbos succingere jubetur, eo quod una pudicitia concinatori & magis necessaria, & honestior sit. Delicatum, vanum, garrulum, iracundum audire nemo refugit, si tamen pudicus sit. Nihil tam demiratur vulgus in Propheta, quam integritatem, & præconium castitatis. Hoc unum si absit, perit æstinatio tota, ridetur Doctrina etsi solidissima, fastiditur Zelus, clamor subfannatur apostolicus, & nihil non despicitur, quod operose persuadere contendit. Ipsa sacrificii Latreutici obfuscatur cellitudo, si Mystra de carnis petulantia vel exiguam patitur conjecturam. Universim, quod turpius spectrum, quod monstrum fædius sibi quis possit figurare, quam Sacerdotem ganeonem, mæchum altaris ministrum, mystam lenonem? contremiscimus, hæc si audimus. Quæ ab hoc Sacerdotii propudio non tolerat Jesus, dum se toties projici videt in pectoris lascivi cloacam, tradique peccantibus membris? O! quam suspirat Deus Eucharisticus, antequam a latrone lascivo devoretur: *Nunc tradetur Filius hominis in manus peccatorum; Hæc est hora, & potestas tenebrarum; melius erat illi, si natus non fuisset.* Horrenda! horrendissima! qui Dominicum corpus pollutis tractare manibus non veretur, crucifigentium Jesum particeps esse conuincitur.

itur. Petri Damiani minæ sunt acerrimæ. *Perpende Sacerdos! quales oporteat esse manus harum rerum ministras, & qualem linguam talia verba fundentem?* Hugo quærit Victorinus. *Sunt Sacerdotes, turpe dictu, sed turpius actu: mortuæ filium veneris agunt in cubiculis: mane vero filium virginis offerunt in altaribus.* Innocentius III. cum lacrymis lamentatur. (b) *Cruenta conscientia ad divina accedunt sacrificia, comedunt sine timore carnes Agni, qui præsidet in cælo, sicut carnes, qui venduntur in foro: non sicut Sacerdotes assunt in altari, sed sicut carnes in macello, putidi fætores luxuriæ.* (c) Quid de sua Authoritate deperdit Doctrina Christi, si ore Sacerdotis pronuntietur, de quo audiuntur passim protervi sales, furentia in modestiam scommata, prurientia libidine verba, joci fescennini? quid si oviculis suis met petra scandali sit Sacerdos? si Asmodæo eas immolet? quas docendo debuisset servare? o Lupum, non Pastorem! o Arietem, non Sacerdotem! o Dæmonem incarnatum! plura vetat rubor. - - - O Sacerdotes! sine castimonie præconio præ aliis nihil sumus, nihil profumus, nihil possumus, prorsus nihil - - Genu prociduo ad Jesum accedamus crucifixum.

COLLOQUIUM.

Cognovi Domine! & cognovi fatis, quid ego ad Sacerdotium Electus præ millibus, proximo

(b) L. 2. de cont. Mundi.
cæna Dom,

(c) Serm. in

ximo debeam, famam nempe bonam, ut proximis commissis mihi: ut fructificem, semen Evangelii tui spargendo. Exemplo tuo docuisti me, quæ facienda mihi, ut animas adducerem tibi, honorificato in me Sacerdotio. Ut charitate, ut mortificatione, ut castitate verbis meis addam pondus, & nervum, quo salutem operentur in omnibus: discutiam me, scrutabor vitam meam in lucernis, ut, quid contra actum sit hucusque, videam. Ah! quanta, & æterna mihi immineret ruina, si absque charitate, absque mortificatione, absque integritate sanctuarii polluissem tuum: Evangelium robore destituissim suo. Dimitte me, ut plangam paululum dolorem meum. Memor esto Sacerdotum tuorum! Solida eos in charitate, benignitate, & mansuetudine, ut prona facientes suorum corda, prosint animarum curæ; ut mortificationis studio providentes sibi, Ecclesiasticæ vivant conformes dignitati. Ut famosa, declamata, divulgata emineant castitate, forma facti gregis ex animo. Cessabunt, cessabunt contumeliæ in te, in sanctuarium tuum ob discolos projectæ hactenus. Refrigescet hostium tuorum, & Ecclesiæ tuæ furor, si alii prorsus sint Sacerdotes tui! Indue eos virtute ab alto; mitte illis spiritum lenitatis, & charitatis sanctæ, qui in te in forma descendit columbæ. Mortificationis spiritum indulge, qui in te patravit tanta. Cor mundum in illis crea Jesu castissime! & Spiritum rectum innova in visceribus eorum.

rum. Fac, ut illibati, ut mundi, ut dignissimi, fama ornati bona, mysteriis adsint tuis in ædificationem fidelium, & non in destructionem. *Qui timent te, videbunt me, & letabuntur.* (*) Hæc jam curarum mearum erit prima, ut placeam tibi; ut oculos nunquam offendam tuos: ut proximo famæ bonæ in charitate, in mortificatione, in castitate debitissimum exsolvam vestigal. Confirma me Servator benignissime! confirma me gratiarum tuarum munimine in mei explectione propofiti, ut in me videaris, audiaris tu, ad majorem sanctissimi nominis tui honorem & gloriam. Hoc da, & sufficit. Hoc impertire efficaciter, & fatis est. Surgamus - -

R E F L E X I O.

Non erit, ut diffiteamini Sacerdotes Dei! tunc nos oviculis nostris profuturos maxime, si fama bona simus conspicui. Tria sunt, ut audistis, quæ Sacerdoti æstimationem conciliant. Testimonium charitatis, quæ teste Apostolo, patiens, benigna est: quæ non quærit, quæ sua sunt, quæ non irritatur, nec cogitat malum. Diligamus sancte omnes, quibus præsumus. Charitatis iis præbeamus documenta: obedient, sequentur, lucrabimur animas. Mortificatio nostra, sancta morum nostrorum compositio, modestia Sacerdotalis labori nostro conferent plurimum, ut frustra-
neus non sit, quasi aerem verberans, & cymba-
lorum

(*) Psalm. 118.

lorum ad instar tinniens sine fructu. Peculiariter autem ad omnia curremus Heroes, ubi illibati, & casti videbimur: ubi nec tenui quidem de vitio carnis teterrimo vapulabimus suspitione. Curemus, ut simus Angeli incarnati, agnum secuturi quondam cum illis, qui cum mulieribus non sunt coinquinati. Hæc est voluntas Dei sanctificatio nostra: non enim vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem, ut essemus Exemplum bonorum operum in Doctrina, in integritate, in gravitate. O! quanta a nobis Ecclesiæ, Religioni, Sacerdotio accedet gloria, quam bene, & proficue laborabimus, in Domini vinea, si charitas, si mortificatio, si castimonia non vulgaris, sed famosa, famosissima, si fama bona nos exornarint coram Deo, & hominibus. *Gratia nobis, & pax a Deo Patre nostro, & Domino Jesu Christo; Benedictus Deus, & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni Benedictione spirituali in celestibus in Christo, sicut elegit nos in ipso, & Immaculati in conspectu ejus in charitate.* (d)

*ut essent
Sancti*

Sequitur Lectio Spiritualis ex Thom. Kemp.
Lib. 4. cap. 11. N. 6.

Sequuntur Lytaniæ omnium Sanctorum pro
vivis, & defunctis membris Capituli.

(d) Ephes. 1.

PROLOQUIUM I.

ANTE MEDITATIONEM SECUNDAM
PRIMÆ DIEI.

De Sacrificio Missæ tremendo. Sacrificium laudis honorificabit me, & illic iter, quo ostendam illis salutare Dei. Ps. 49. v. 23.

Quandoquidem hodiernam diem in id totum impendimus, quod Deo Sacerdos debet, ut etiam rei illæ maximæ fiat mentio, quæ ad Deum maxime pertinet, necessarium esse duco. Tremendum intelligo Sacrificium Missæ, Mysteriorum omnium compendium divinum prorsus. A prima jam rerum Genesi hominem in Sacerdotem constituit optimum Numen, ut illi in protestationem, & agnitionem supremi in omnes res creatas dominii sui sacrificaret quidpiam. Hoc enim lumine illustratus Adamus, generis humani protoparens, partibus non defuit suis, ut creatori suo e terræ productis, vel de animalium adipe flammis concremaret res meliores. Didicere a Patre obsequium conditori impendendum filii, & nepotes, ut de Caino & Abele scimus: resque ita demum ad posteros transiit, ut nulla gens etfi barbara, & vix humana de sacrificiis saltem Idolis, & Deastris Fictitiis præstandis non cogitet reapse. Tunc

atta-

attamen de Sacrificio sibi normaliter offerendo providit Deus, cum Israeli legem, Leviticumque scripsit in Sina monte sancto, cum Aaronem, omnesque e tribu Levi natos tabernaculi servitiis destinavit in Sacerdotes. At enim, quæ tum in holocausta, in victimas, in thymianata oblata fuerint, spectata habemus in biblicorum foliis. Umræ erant hæc omnia, & typus obscurus valde illius tremendi Sacrificii, quod offerendum sibi in cruce cruentum Solymis a Filio suo, & postmodum a Sacerdotibus novæ legis voluit æternus Pater. Hoc, Fratres Sacerdotes, hoc est illud mysteriorum omnium complementum, beneplaciti divini scopus unicus, exultatio mentis supremæ, Eucharisticum, impetratorium, propitiatorium: Sacrificium, quo summe delectatur Deus, quo placatus fulgura mutat in pluviam salutarem, & orbi reconciliatur tot suppliciis obnoxio. Tanti momenti rem Sacerdotibus concedidit tantum, exclusis omnibus mundi Principibus. Hoc Sacerdotes in Ministerium Altaris sui elegit ab æterno, ut agnum immaculatum, filium suum offerrent in oculis Majestatis suæ: ut odoraret odorem suavitatis. Stupet hic Bernardus, & mente attonita rapitur extra se, prout Doctoris mellisui innuunt verba: *O! novam potestatem, & divinam! cujus ministerio panis angelorum, & vitæ mortalibus quotidie paratur; Audite, & obstupescetes admiramini, nulli Angelorum, nulli spiritibus supernis, sed hominibus: nec tamen*

omnibus, sed tamen ordini vestro, o! Sacerdotes tantum, mandatam esse tanti Sacramenti celebrationem in altari, quod Christus fecit suis manibus in cœna paschali. Majora num dicere potuit claraevallensis Pater? sed quid ultra dicat notemus: Grave est pondus, grave est periculum hujus honoris; gradus quippe iste gradus casualis est, gradus Judicialis est, nisi meritis illustretur. (e) Maximo Judicium imminet maximum, nullo ab homine major exigetur responsio quam a Sacerdote: num bene, num sancte, num ordinate, vel econtra num perfunctorie, obiter, & negligenter opus hoc Domini factum sit. At quomodo Sacerdoti ad altare accedendum sit, quomodo in eo operandum, quomodo ab illa recedendum, penitus hic considerandum occurrit. Ita: tria hæc a nobis discutienda sunt, & cordi imprimenda perbene.

Sacerdotem ergo ante sacrificium, qualem esse oporteat, luculentius adumbremus. Verba vatis Regii proloquio huic notantur præfixi: *Sacrificium laudis honorificabit me.* De Missæ Sacrificio hæc ore prophetico enuntiata esse a Davide, plurium sanctorum Patrum sententia est, utpote per quod Deus honoretur maxime, ejusdemque laudi, & gloriæ accedat plurimum. Certissimum proinde est, quod excel-lens eidem præmitti debeat præparatio. Magnificum nonne templum Salomonis erat, & orbis

orbis miraculum, in quod aurum ex ophir, cedri de libano insummebantur? quis apparatus vasorum, quis splendor altarium, quis Sacerdotum ornatus non præcedebant, antequam tauri, & arietes offerrentur Deo? & nonne parascève præambulabat agni Paschalis esui, prolixè notata in scriptura, ut palam fieret, operi tam grandi deberi præparationem? In Christum oculos convertamus, dum ad institutionem Sacrificii Missæ procederet, primo celebrandum in cœnaculo: multa, & mysteriis plena præcefferant. Rogatus a discipulis: ubi vis paremus tibi comedere Pascha? in civitatem eos mittit, cœnaculum magnum stratum designat, hominem amphoram aquæ portantem in ducem constituit, agnum legalem, Eucharistiæ typum cum iis comedit, pedes eorum lavat, & tunc primum panem, & vinum in corpus, & sanguinem suum convertit; cur ista? ut Sacerdotibus demonstraret, qua præparatione se ad missæ Sacrificium accingant, nec ad illud cito, velociter, & tumultuarie accedant, nisi illud in se detorqueant: *Maledictus, qui facit opus Dei negligenter.* Præparatio ergo bifariam distinguitur. Remota est una, propior altera. Remotam illam dicimus, qua Sacerdos anteriori temporis spatio ea disponit, quæ tanto Sacrificio digna sunt. Mirum! Quantum Sacerdotes sancti in functionem tam sublimem intenderint, ab ea adhuc remoti. Fuere, qui vespere præcedente corde recogitabant suo, quid in altari

die crastina essent operaturi; patribus in limbo similes suspirabant jamjam. *Rorate cœli de super, & nubes pluant justum. Veni Domine, & noli tardare: tuam Domine excita potentiam, & veni ad salvandum me.* Gratulabantur animæ suæ, ad desideria sancta erga Christum excitatæ Eucharisticum: *Hodie scies, quia venit Dominus, & mane videbis gloriam ejus, Crastina die erit tibi salus: cras egredieris, & Dominus erit tecum.* His occupati votis, lectulo committebant sese, somniaturi de celebrando missæ sacrificio: & ne ipsis de nocte occurreret quidpiam, quo illo redderentur indigni, precibus efflagitabant intensissimis. O! præclaram piorum Sacerdotum præparationem, etsi distantem adhuc, & remotam! quid si bene poti, crapulati, curis sæcularibus gravati, gravato irruimus nos, de futuro in crastinum Sacrificio cogitantes nihil? o proterviam! o negligentiam palmarem!

Expergefacto de mane Sacerdoti sacrum facturo quid agendum sit, videamus. Tota ipsius mens in Deum illico sublevetur necessario est. Prima ejus cogitatio hæc sit. *Hodie Domine Deus Pater cœli, & terræ! Sacrificabo tibi Hostiam laudis. Hodie agnū Immaculatum immolabo tibi in altari. Hodie de cœlo traham unigenitum Filium tuum. Hodie manducabo in animæ meæ nutrimentum carnem ejus, & sanguinem potabo. Hodie natus mihi erit Salvator. Videbo mirabilia hodie. Hodie ero cum* Jesu

Jesu in paradiso. Hodie delectabitur anima mea in salutari tuo. Surgam, surgam & ibo ad Patrem meum. His animatus desideriis, lectulo, & culcitris vale dicat Sacerdos abs mora: vestimentis honestate comite indutus, preces persolvat matutinas coram crucifixo de genu, animi motibus in Eucharistiæ Sacramentum, in cor Jesu absorptus totus. Sequatur tum meditatio, & si commode fieri possit, recitentur matutinæ de festo, nisi fuerint anticipatæ heri. Multum certe juvabunt ista, ut Sacerdos remote ad tremendum missæ sacrificium se disponat. Singulariter dein in se descendat, & ruminetur conscientiam suam, num graves, num leves illi inhæreant maculæ. Sciet enim probe, quid sibi faciendum sit, ubi mortalis ipsum culpa coinquinat: agnoscet abunde, quam horrendum, quam terribile sit in reatu gravi sacrificare. Capiet utique, lavacro Pœnitentiæ sibi opus esse omnino, ut emundet animam suam a noxa lethali, ne corporis, & sanguinis Domini reus fiat, a Dæmone discernendus in ara. Properet, properet ad Exhomologesin, confiteatur pudore omni seposito, Nihil illum excuset, quam confessarii absentia, & sacrificandi necessitas. Contritio alias perfecta cum confessione in voto, *quam primum*, mandante Tridentino facienda, interim vocetur in adminiculum, & cum timore, & tremore accedat ad altare. Festinet dein ad pœnitentiæ Sacramentum mox, ne mentiatur iniquitas sibi, neve confessionis dilatione nefan-

diffimorum sacrilegiorum crimine se contamineat. Præcipue ante sacrum in sacra solitudine se contineat Sacerdos; confabulationes cum famulatio, mulierculis præcipue, evitet studiose: res sæculares, & negotia temporalia tractet minime, ut animi recollectio non dissipetur, Abrahæ memor, qui in monte Moria sacrificaturus Deo, famulos cum asino manere retro serio iussit. *Expectate hic cum asino* - - - *postquam adoraverimus, revertemur ad vos.*

(f) Quis enim timore non percellatur? quis non horreat, ubi Sacerdotem propediem sacrificaturum conspexerit blaterantem cum domesticis? cum sæcularibus garrientem? & quod pejus est, nundinas exercentem & jocos. Judæ certe hic simillimus est Iscariotæ, qui Petro, & Joanne pascha parantibus abiit ad Sacerdotes, ut Christum proderet dicens: quid vultis mihi dare? *illisque de præparatione sollicitis, hic, Judas, Dominici sanguinis mercator existit*, ut severe traditorem fugillat Chrysostomus. (g)

De remota ad proximam præparationem accedamus, quæ in recitatione accessus sacri primitus consistit. Negligendus est hic minime, utpote ex Psalmis, & precibus consistens, quibus mens in cænaculum superius, hoc est, in oratorium, extollitur pro impetranda Spiritus sancti assistentia, Sacerdoti tam necessaria,

ria, & indispensabili. Studiose ista Mystis concinnavit Ecclesia pro ciendis affectibus præviis, ut experiuntur satis, qui illa novērunt ceu saluberrima. Sacristiam accedens Sacerdos, a jurgiis cum ædituis, ut gens garula est, alienus, sacras, antequam eas assumat, contempletur vestes, quibus amictus personam Jesu Christi acturum se noscat. Sex sunt numero: amictus, seu humerale, alba, cingulum, manipulus, stola & casula sive planeta, quibus recolenda est Domini amarissima passio, qui sex diebus mundum creavit, sexta autem mundi ætate, sexta die, sexta hora eundem reparavit. Amictus significat velum, quo facies Christi velata est. Alba denotat vestem albam, qua eundem Herodes ignominose in dementiæ signum induit. Cingulum, manipulus, & stola vinculorum, & catenarum insignia sunt, quibus manus, lumbi, & collum Jesu erat adstrictum. Casula vestem purpuream repræsentat, humeris domini tanquam regis Ludicri in Pilati prætorio injectam; crux planetæ impressa patibulum crucis affabre exprimit, quo oneratus, in illo figendus, ad montem perrexit Calvariæ. Birretum ipsum coronæ spinæ indicium est. Hæc consideret Sacerdos, & aspirationes parti singulæ congruentes: *imponere Domine capiti meo &c.* Omni recitet cum devotione.

Nunc Sacerdotem in *actu ipso sacrificii* paulo attentius sub oculos ponamus. Quo vadis Sacerdos, dum altare gradu lendo, tanquam alta meditans, accedis? Quo vadis? nunquid ad operationem maximam, cui angeli aderunt? in quam coelum totum prospiciet? cui Ecclesia fidelium praesens erit, etsi in exigio numero consistens, etsi vel solus sis cum camillo. Revera personam Jesu patientis in ara sustinet Sacerdos ex integro: tota, & amplissima dominicae passionis mire in sacrificio textitur historia. Quam ergo sollicitus sit, ut rubricas omnes observet caute relegendas saepius in missali, vel in opusculis Joannis Bonae, Jacobi Cantelmi S. R. E. Cardinalium, Stephani Durandi, Andreæ Castaldi, Bartholomæi Gavanti, Tobiae Lohneri, Henrici Pisarti aliorumque, indagandas ad amussim. Qua corporis compositione, qua modestia, & gravitate, qua oculorum custodia, quo mentis affectu, animique praesentia peraget omnia? ut in Sacrificio laudis honorificetur Deus, latentur Spiritus angelici, populus aedificetur. Quo virtutum theologicarum exercitio in consecratione, & sumptione non ferveat in ea, quæ tractat, intentissimus. *Sacrificium laudis honorificabit me*: protestatur Altissimus. Sed quomodo fiet istud, si Sacerdotes videamus agiles, festinos, leves, histrionum instar flexiles, oculis vagabundos, tanta tractare mysteria? *Stans ad altare, esto vir: non habeas senectutem vetustatis, nec pueritiam fatuitatis*. Petrus

trus Blesensis monet. (h) Væ! Sacerdotibus inconcinnis, væ discoloris, qui in ipso monte Calvariae mystico Christi vices agentes, gestu leviculo, actione ludicra Deo ignominiam, Angelis tædium, plebi Scandalum, Sacrificio sacrilegium, sibi infernum, & damnationem inferunt, Sacerdotio ignominiosi, mimi potius, quam mystæ. Nempe ut hominibus placeant magnatumque aucupentur favores, præcipitant in altari omnia veloces, sine spiritus unctione conculcantes sacra, crucifigentes Jesum propter homines, non sacrificantes; sed nec talibus illic iter patebit, quo ostendatur illis salutare Dei, sed ira Dei, sed confusio quondam æterna. Adest Bernardus hisce Sacerdotum simulacris. Respondeant quærenti: *Tu Sacerdos! cui ex his placere gestis mundo, aut Deo? si mundo, cur Sacerdos es? nam si placere vis mundo, quid tibi prodest Sacerdotium?* (i) Laurentium Justinianum audiat Sacerdos stans in altari. *Accedat Sacerdos ad altare ut Christus, assistat ut Angelus, ministret ut sanctus, populorum offerat vota ut Pontifex, interpellat pro pace ut mediator, pro se autem exoret ut homo.* (k) Paucis plurima diximus, & maxima in compendio.

At inquires, si Sacerdos talem in actu ipso Sacrificii tremendi exhibere se debet, anie eo finito nihil amplius habet, quod agat? Christum cum sacris ubi exuerit vestimentis, liber erit ab omni

(h) Ep. 43. (i) Ep. 42. ad Ep. senon.
(k) de Euchar.

omni devotionis obsequio? minime. Sacerdos! alloquio te peto, & serio quidem: post mensam ut stemus, vel passus mille meamus, schola sanitatis docet, quod corpus attinet, cibumque materiale. Fuisti in ara Christus, quid es, cum ab hac recessisti? Virgini matri nonne similis es? hæc divinissimo concepto facta, in Domo Nazarena, exurgens abiit in montana: & te in montana ad meditationem cælestem oportet contendere. Eundem, quem illa, geris sub pectore: tabernaculum vivum es, in quo moratur Jesus. Altare portatile es, in quo adhuc quiescit Jesus. Habes, quod cum illo differas de animæ tuæ salute. Intimus tibi est, ut gratias in te effundat suas, amicissimus tibi. Operentur in te fides, spes, & charitas, ut gratiarum nova subsidia ab illo compares tibi, quamdiu est in stomacho. Judas accepta buccella exivit mox, & facta est nox, & traditor domini sui factus est, laqueo suffocatus miserrime: non periturus, si mansisset cum Apostolis, quos post mensam Eucharisticam recessus loco sermone prolixo, & sanctissimo sustinuit, Hymnoque dicto clausit. *Quia nemo, ut loquitur Paschasius, hujus adipe frumenti satietur, hujus sanguinis Christi dulcedine ebrius cessat a laude.* (1) O! perfidam tepidi Sacerdotis mentem. O! exiguum debitissimæ gratitudinis specimen! o ruinam certam! qui ab altari redux ad temporalia citus abit, cum the-

(1) L. 12. in Matth.

thesauro pretiosissimo excurrit in forum, & Sæculi sequitur nugas. Erat certe nox, quæ oculos miseri excoecavit, ne amplius respiceret in Jesum, in pectore adhuc latentem. Cæna, non prandium, Eucharistiæ sumptio nuncupatur. Post prandium exitur ad negotia sæculi, cæna sumpta quieti datur locus: quiescat Sacerdos post cænam in sacri recessus devotissimo penso, quiescat in somno, quem Deus dilectus indulget suis: quiescat in amoris sopore tranquillo, hospitis divinissimi contubernio fruens. *Cænam istam debemus sumere, & postea ad somnum orationis, & contemplationis ire, inculcat Hugo Cardinalis.* (m) Per sex dies pluebat manna de cælo in Israelis cibum frugalem, & sapidissimum. Sabbatho vero suspendebatur coeleste congiarium nubibus clausis, cur? Mandavit Deus per Moysen: *Maneat unusquisque apud semetipsum nullius egrediatur de loco suo die septimo.* (n) *manere apud semetipsum, inquit Abulensis, est, cum homo intra aditum intellectus se totum collocat, cogitando de Deo, & ei de receptis beneficiis votivas gratias tribuendo.* Maneat Sacerdos apud semetipsum post gustatum in sacrificio Manna: recogitet, quid fuerit, quid sumperit, unde veniat? Hypocaustulo vel inclusus suo, vel remanens in templo, tantisper præsentia Jesu recreetur, vacando affectibus piis, desumendis ex libro quarto Thomæ Kempensis,

(m) in cap. 13. Joann.

(n) Exod. 16.

penſis, qui de ſacratiffima Euchariftia totus eſt, & ſpiritu pleniffimus. O! quam brevi in alios mutaremur, quam cito ſanctitatis attingeremus apicem, quam in nobis operaretur bona omnia Deus abſconditus, & Salvator. Hinc fervor ille ſanctorum Sacerdotum. Hinc ille contemptus mundi heroicus, ut nihil illis ſaperet niſi Jeſus: Hinc illæ extaſes, quibus in cœlum rapti, neſtar eceſte in proprio fonte deguſtarunt. Hinc illa mentis generoſitas, qua ab hac menſa, ſicut Leones ignem ſpirantes, recedebant, facti terribiles diabolo. Certe de divo Franciſco Saleſio Epifcopo Genevenſium, vitæ narrat Hiſtoria, diſtulſiſſe eum ſacri recessus preces ad veſperam uſque, ut accepti beneficii ſemper eſſet memor. Capiamus iſta Fratres Sacerdotes! capiamus, qua præparatione ad tremendum Miſſæ ſacrificium accedere, qua attentione illud peragere, qua gratitudine ab illo recedere nos oporteat. Sacrificemus quotidie, ne Deus optimus maximus ſuo honore, ne Eccleſia patiens in purgatorio refrigerio defraudetur ſuo. Sacrificemus digne, & ſancte, ut de nobis dicere poſſit Deus: *Sacrificium laudis honorificabit me, & illic iter, quo oſendam illi ſalutare Dei.* Hoc ſacrificio illic iter explanatur nobis ad ſanctitatis culmen: illic itur hoc viatico ad cœlum, ad cœlum. Amen.

PRO-

PROLOQUIUM II.

ANTE MEDITATIONEM ANTEMERIDIANAM SECUNDÆ DIEI.

De Horis Canonicis.

*Laudatè Dominum, quoniam bonus eſt Pſalmus:
Deo noſtro ſit jucunda decoraque laudatio.
Pſalm. 46.*

Admirabilis proſecto in laude Domini erat Pſalter Regius. Palæſtinæ gubernio occupatus quamvis, & bellorum ſtrepitu, memor Dei delectatus eſt ſemper, & curis primis annumeravit ſuis, ut eundem ſepties in die Cytharæ ſuæ modulis, & Pſalmorum a ſe factorum canticis laudaret accenſo thure: multum obſequii præſtitit Deo piſſimus Rex, dum non modo pro ſuomet uſu, ſed pro Levitarum in tabernaculo, & poſtmodum in Salomonis filii ſui templo conſuetudine, divino Pnevmate ſuggerente, Pſalterium compoſuit ſuum. Primi, teſte ſcriptura, pro pſalmodiæ miniſterio a Davide conſtituebantur Idithun, Aſaph, & Heman, qui prophetarent in cytharis, & pſalteriis, & cymbalis, & laudarent Dominum. Augebatur poſtliminio orcheſtrum ſacrum ſub Salomone, nec habebant aliud tamen, quam Pſalmos Davidicos, quod decantarent: *Sacerdotes ſtabant in officiis ſuis, & Levitæ*

P. SAILER TRID. SAC.

M

vitæ

vitæ in organis carminum Domini, quæ fecit David Rex ad laudandum Dominum. Adeo ex sancti Principis Regia divulgabantur Psalmi in sacrarium: adeo sacra Jessæi Principis modulamina Hebræis erant usitata, ut & a fidelibus novi Testamenti pro divini cultus augmento acceptarentur; fuit enim Psalterii Davidici ea semper æstimatio, ut sanctorum Patrum Encomiis cumulatam assiatim sit. A Magno Athanasio *paradiso* comparatur, in quo omnis generis plantæ, & saluberrimæ quidem una reperiuntur, quæ per alios scripturæ libros singillatim dispersæ sunt. Divus Aurelius Augustinus illud *communem thesaurum* vocitat, in quo bona omnia continentur. *Comitem magnum* appellat Chrysostomus, qui solatur, & defendit in via. *Sanctæ compendionis fomitem*, esse Psalterium Isidorus innuit Hispalensis. Quid mirum? Ecclesiam non modo primitivam voce communi decantasse Psalmos, utique ex sancto Paulo scimus: *Commoventes vosmetipsos Psalmis, Hymnis, & canticis spiritualibus in gratia, cantantes in cordibus vestris.* (o) Sed & Sacerdotibus præcipue scimus eos fuisse in pensum diurnum præscriptos, ut eos pro Dei gloria, & salutis propriæ comodo vel decantarent, vel legerent attente, & devote. Orationem, seu extollentiam mentis in Deum omnibus, quotquot homines sunt, esse necessariam, extra dubium est; Sacerdotibus

(o) Coloss. 3.

tibus tamen illam singulariter competere, utpote rebus divinis speciatim, & præ aliis deputatis, contra sentiet nemo. Hinc illam pæremiam ortam esse credimus

Sacerdos primario.

Videatur cum Breviario

Ut laudet Deum modo vario.

Breviarium scilicet liber ille est, in quo preces illæ ordinatim ab auctoritate Ecclesiæ dispositæ sunt, quas personæ Ecclesiasticæ ex præcepto sanctorum canonum, Ecclesiæ nomine, Deo perfolvere dietim tenentur. Obligatio hæc gravis est, Religioni innixa & iustitiæ, quod ultimum eos tangit, qui ex patrimonio Christi vivunt, cum beneficium detur propter officium. Officii hujus divini usum inter primæ Ecclesiæ ponimus observationes, ut in Apostolorum actibus de Petro, & Joanne, de Paulo, & Sila invenimus testimonia, quibus illud Clementis Papæ hujus nominis primi & Apostolorum discipuli suffragatur: *Preces facite mane, hora tertia, sexta, & nona & vespere, atque ad galli cantum.* (p) Superfedemus cæteris, quæ de horis Canonicis passim loquuntur Moralistæ, ea dicturi tantum, quæ, ut bene, rite, meritorie, & ad bene-

(p) L. 8. const. Apost. Can. 34.

beneplacitum supremi Numinis, animarumque profectum perfolvantur, concernunt. Et en! a Vate Regio paucis edocemur: *Deo nostro sit jucunda, de oraque laudatio.* Unum si desit, non sapit Deo pensi Canonici recitatio; utrumque si adsit, placebit, & in amœnissimam surget fuffitum semper. Itaque

Omni mentis Hilaritate Sacerdos horas recitet canonicas. *Jucunda laudatio.* Hilarrem datorem diligit Deus; frontem exigit serenam, & vultum apricum a servis suis optimum Numen. Carmen in luctu importuna est narratio. Nihil habet tristitia cum modulamine; & illibenter fieri omne illud dignoscitur, quod sine alacritate fit, & animi festiuitate: ululant noctuæ, non psallunt assuetæ tenebris, cantant alaudulæ, conditori suo diei primitias deferendo pleno guttore. Supra laudes omnes Deus est, etiam dum psallunt Angeli, meretur, ut laudetur a creaturis omni, quo possunt, modo. Ut autem animo libenter, non repugnanter laudetur, exposcit jure: *Gaudete in Domino semper, iterum dico gaudete, semper gaudete: sine intermissione orate.* Videmus, qua contentione orationem, laudem Dei lætitiæ junctam esse cupiat divus Paulus: *Semper gaudete: sine intermissione orate. Ubi non est lætitia mentis, frustra sonat melodia carminis.* Magnus addit Gregorius. (q) Fiddibus Cytharæ Psalterio suo consonis laudatum

(q) Sup. Psal. 32.

tum a Davide Deum scimus. Nihil tam volupe, tam gratum, tam jucundum accidat, quam si a tempore ad horas canonicas vocamur. Desipiant nobis omnia mundi oblectamenta, desipiant, ubi ad laudes Domini vocamur: *Venite exultemus Domino, jubilemus Deo salutare nostro.* Angelos imitamur, dum psallimus etiam soli. Elevamur ad cælestia a terræ sordibus procul, dum laudes Domini pangimus etiam in cubiculo. Mysteriorum sanctis erudimur, cum Psalmos legimus studiose, totiusque lætitiæ ubertate perfundimur ex Psalmodia canonica redundante; Recessit a Saule malus spiritus, atræque bilis furor pulsante cytharam Davide. Mens tota exultabit in Domino, ubi sincere hæc pronuntiabimus verba: *Domine labia mea aperies, & os meum annuntiabit laudem tuam.* Effene poterunt Sacerdos, qui Breviarium, qui horas Canonicas inter portenta reponant? qui mente tristi, fronte caperata, præcipuo quodam mærore afficiuntur, si Canonicarum horarum occurrat memoria? Audio lamenta non neminis: Ah! Breviarium! quantum onus! importuna folia! quanta sarcina! Monachis, claustrorum Indigenis æquius convenit id, quam mihi in Sæculo degenti, variis negotiis occupato: tota rerum mearum interrumpiter ferries, & solvitur catena, dum ad Breviarium vocor adeo molestum mihi. O Sodes! o Sacerdos pessime! quam parum adhuc degustasti de melle Psalmorum! de Laude Domini! Hem!

non ad negotia vocatus es sæculi: ut laudes Deum, ut animæ proſis tuæ, vocatus es, & tantum, & unice. Jucunde occipimus omnia, quæ utilia cenſemus nobis. Lætatur miles pergens in prælium, ſperans ab hoſte prædam. Cantat arator in arvo, dum ſemen ſpargit in ſpe lucri; Jucunda, jucunda ſit laudatio Sacerdoti, cui Pſalmus bonus eſt, ut ſaluti æternæ proſpiciat. Ita Sacerdotes! bonus eſt Pſalmus, quo in optimarum virtutum exercitium deducimur. Bonus eſt Pſalmus, quo piis illuſtramur cogitationibus. Bonus eſt Pſalmus, quo angelis aſſociamur, & unimur Deo intime. Credite, certa loquimur, Sacerdotes, illos a peccati gravioris discrimine eſſe ſemper procul, qui attente, & ſtudioſe canonicum exſolvunt penſum. Credite, certa loquimur; qui enim fieri poterit, ut ejus non cuſtodiantur pedes a lapſu, qui ſepties de die Deo loquitur tam confidenter, ejusque implorat opem? Breviarii certe librum inter ſaluberrimos animæ codices recensendum eſſe, ambigat nemo. Qua in farragine ſuppeditant Pſalmi ſuſpiria jaculatoria, aſpirationes optimas, mentis bonæ ſenſa? tum profutura maxime, cum ad vana, ad nociva pelleſti iis utimur; *Suſcepta ſemel in aures Pſalmorum cantica, in corde ſunt retinenda, & ſemper officio oris iteranda.* Hilarii Arelatenſis commonitio eſt. (†) Pſalmus unus centeſimus decimus octavus,

(†) in Pſal. 118.

vus, occurrens nobis dietim, quibus non abundat, ut animæ proſit, ſolatiis? Tepeſcimus in Dei ſervitio? ſuſpiremus: *adhæſit pavimento anima mea, vivifica me ſecundum verbum tuum; dormitavit anima mea præ tædio, confirma me in verbis tuis.* Patimur opprobria? Clamemus ad Dominum: *aufer a me opprobrium, & contemptum: non tradas me calumniantibus me.* Tentationibus impetimur? oremus: *Conſige timore tuo carnes meas, a judiciis enim tuis timui; appropinquaverunt perſequentis me iniquitati - - prope es tu Domine, & omnes viæ tuæ veritas - - declinate a me maligni, & ſcrutabor mandata Dei mei.* Tuus ſum ego, ſalvum me fac - - iniqui perſecuti ſunt me, adjuva me - - narraverunt mihi iniqui fabulationes, ſed non ut lex tua. Turbant nos in rerum coeleſtium conſideratione mentis nubila? Ingeminemus: *Servus tuus ſum ego, da mihi intellectum, ut diſcam mandata tua; Appropinquet deprecatio mea in conſpectu tuo Domine: juxta eloquium tuum da mihi intellectum.* Deliquimus, peccavimus? gemiſcamus: *Funes peccatorum circumplexi ſunt me - - Fiat manus tua, ut ſalvet me - - aſpice in me, & miſerere mei - - Erravi ſicut ovis, quæ periit, quære ſervum tuum Domine.* Verbo ut complectar, nullæ circumſtantix, viciliſtudines nullæ occurrere Sacerdoti poterunt, quibus pharmaca ſuppeditare Pſalmus non queat. Bonus eſt Pſalmus: opitulatur. Magnus Baſilius: *Pſalmus, inquit, eſt animarum tranquillitas, pacis arbiter, optimarum co-*

gitationum, & disciplinarum promptuarium, turbas mentis compefcit, demones fugat, angelos advocat. (s) Si præter Pfalmos conspicimus in Breviario sanctorum vitas, Scripturæ sanctæ testimonia, Sanctorum Patrum Homilias, Deus bone! qua hilaritate ad officium suum non festinet Sacerdos? ut animæ suæ præstet subsidia, tibi que fit uni jucunda laudatio.

Sed & decora sit, ut in ea delectetur Deus, qui averfatur disordinata. Dominus Regnavit, decorem induit; decora desiderat, & suo in ordine concinna. Decoram equidem laudationem putabitis illam, quæ suavissimo vocum concentu, fidium sono, instrumentorum clangore fociatur. Sed de hac differant alii, nobis coram decor ille fufficiat, qui ex mente pia, animo recollecto, corde mundo, & ipsa horarum canonicarum dispositione iusta proficiscitur. *Pfalms, & Hymnis cum oratis Deum, hoc verfetur in corde, quod profertur in ore*; fufferit nobis Augustinus. (t) *Ubi Pfalmus est cum compunctione, ibi & Deus cum angelis*; studeamus, ut cum obsequiis labiorum vita concordet; sic enim pietas Dei ad nos flectet auditum. Ephrem monet. (u) *Cum timore, & humilitate pfallendum est: fic stemus ad pfallendum, ut mens voci concordet*. Innuit Bonaventura. (x) *Si Pfallentibus non adfit devotio, licet eundem*

(s) Proæm. in Pfal.

(u) Hom. 4. Epiph.

(t) in regula.

(x) in Speculo.

dem *Pfalum millies repetant, non est decora laudatio*. Afferit Petrus Blesensis. (y) *Qui cum accidia pfallit, indicat se parum amare illum, cui Pfallit*. Comminatur Robertus Bellarminus. (z) Hæc Sacerdotes! Hæc est decora laudatio, cui attentio, cui pietas, cui fervor vigorem præbet, & efficaciam. Ex ordine demum horarum canonicarum laudibus divinis singularis accrescit decor. Horæ dicuntur, quæ inter se distinctæ sunt in horologio. His, ut eas designavit Ecclesia, annexæ sunt ita preces Sacerdotis, ut eas transmutare abs causa iusta vertatur in piaculum: totam diem, ut in laude Domini transigat Sacerdos, Ecclesiæ sanctæ mens est optima. Sacerdotem orbis universi vicarium esse, inter Patres controversia non est. Laborent Laici, orent Sacerdotes: proverbium viget commune, proinde consequitur indubie, ut occupata in rebus temporalibus plebe Sacerdotes in ordine vicis suæ ante Deum ministerio fungantur suo. Diximus, Ecclesiam studio horas præscripsisse septem, a clero precibus consecrandas. Tempus matutinum primam diei partem sibi postulat, a quomatutinum cum laudibus nomen sortiuntur. Succedunt prima, tertia, sexta, vespere, & completorium; utque signate hic ordo fervetur, Myfteriis sanctissimæ Passionis Domini nostri horæ canonicæ sunt accommodatæ juxta antiquissimos versiculos:

M 5

Hæc

(y) Ep. 86.

(z) In Pfal. 80.

Hæc sunt, septenis propter quod Psallimus
horis;

Matutina ligat Christum, qui crimina pur-
gat,

Prima replet sputis: causam dat *tertia* mortis.

Sexta cruci nescit: latus ejus *nona* bipertit,

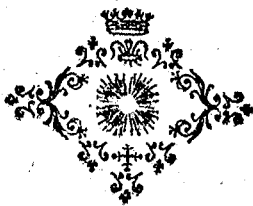
Vespera deponit: tumulto *completa* reponit.

O! decoram laudationem plane, hæc si ad-
vertimus, studiose laudantes Deum Patrem in
patientis filii sui memoriam. O! preces thu-
re optimo meliores, ascendentes usque ad thro-
num Dei. At quid de illis sentiendum, qui
horas canonicas sine causa graviore pro libitu
transponunt, miscentes fusque deque omnia
commoditatis suæ amatorculi? qui simul &
semel absque necessitate urgente Breviarium
recitant integrum, ut reliquam diem perdant
in vanitate, immemores Dei, imo positive obli-
ti? qui verba mutilant lingua præcipiti, vere-
diorum instar celeres? qui in seram noctem
distenti frivolis, differunt omnia, & sole jam
absente illud: *jam lucis orto Sydere*: intonant
palmarum mendacio? qui oculis vagis distra-
ctiones sibi consciscentes, quid dicant, nes-
ciunt? qui recitantes cum socio ad ejusdem
non attendunt partem? qui garritu insolente
pensum interrumpunt canonicum? Hæccine
erit decora laudatio? probra dicamus, impro-
peria impacta Deo, & insultus temerarios. De
his mentio etiam fiat, qui levi de causa officium
inter-

intermittunt vel totum, vel partem notabi-
lem; qui modo subreptitio dispensationem Ro-
ma sibi accersunt, negotia cauantes, dum otia
scripsissent satius: valetudinis periculum alle-
gantes, dicturi melius carnis petulantis, sala-
cisque cuticulæ voluptatem: oculorum obten-
dentes caliginem in novellas interim excur-
rentium sine perspiciliis, librosque in obscæ-
nos. De his ut mentio fiat prolixior, non me-
rentur, nomine Sacerdotis indignissimi: pro-
cul hinc his cum Sacerdotum umbris, quibus
severa Judicis æterni parabitur Rhomphæa,
ululaturis certe cum Sathana in igne devo-
rante. Et quid? de restitutione fructuum pro
rata num cogitant Beneficiati, temerarie ista
molientes? Ignorantne sancti Pii V. constitu-
tionem, quæ incipit: *Ex proximo*. Quanta
omissionis peccata comittunt tales, laudis di-
vinæ neglectores protervi? Aliter nos omnino
geramus Sacerdotes Fratres! omni satagamus
conatu, ut Deo nostro deferamus laudationem
jucundam, & decoram. Gloriæ studeamus
Domini, salutis simul & nostræ. Honori no-
bis ducamus summo, quod cum Angelis com-
putemur in officio divino. Aderunt nobis,
aderunt certe purissimi Spiritus, horas cano-
nicas jucunde, & decore recitantibus. Vi-
dit eos perspicue Wilhelmus Rothensis ex Ca-
nonico meo Ordine Præmonstratensi, audit-
que versiculantes secum jucunde, & decore.
Expertus est præsentis sibi sanctus Guduna-
lus Archiepiscopus, cui post: *Deus in adjuto-
rium*

rium meum intende, alacres respondere: Domine ad adjuvandum me festina. (a) Nihil, nisi maximi momenti res, ab officio divino vel differendo, vel interrumpendo impediat: ab ea-
mus a turba, ut sacrificemus ordinate Domino vitulos labiorum. Vitæ hinc nostræ multum dependet sanctitas, & vitiorum cautela. Laudemus Dominum: quoniam bonus est Psalmus. Deo nostro sit jucunda, decoraque laudatio. Non doleat super nos capitulum dolentes de celeb. Missæ, cujus verba finis hujus proloquii sunt: *Discrete præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ, ut divinum officium nocturnum pariter & diurnum, quatenus eis Deus dederit, studiose celebrent pariter, & devote. Ad-*
damus decore, & jucunde, Amen.

(a) Sur. in vita die 6, Junii.

PRO-

PROLOQUIUM III.

ANTE MEDITATIONEM POMERIDIANAM SECUNDÆ DIEI.

De Distributione temporis.

Ordinatione tua perseverat dies, quoniam omnia serviunt tibi. Psal. 118.

Omnia in numero, pondere & mensura creans æternus omnipotens Pater Deus, ordinem rerum induxit, operis sui insignæ decus. Separans aquas ab arida, semina plantarum animaliumque disponens, alimenta designans omni carni: temporis providit maxime primo Calendario. *Dixit Deus: Fiant luminaria in Firmamento cæli, & dividant diem, & noctem, & sint in signa, & tempora, & dies, & annos. (b)* Pretium temporis agnoscens perbene, donumque concessum homini singulare, parti voluit ipsemet, ut observarentur exacte. Sunt, qui dies, & annos hos naturales fuisse duntaxat asserunt; artificiales econtra serius inventos esse asseverant. Palamedius assentatur Philostratus, quod primus annum mensium Cyclum invenerit, quibus Imperatores tum Græci, tum Romani nomina indidere. Hermes trismegistus diem in horas

(b) Genes. 1.

horas duodecim distribuiffe dicitur; Græcisque Basilius alias duodecim noctis addidisse autumat. Varia postmodum in diei artificialis notionem reperit horologia humana sagacitas, quibus, quid faciendum, innotesceret. Romanis a politia Clarissimis altius in animum descendit proficua reipublicæ temporis usura, qui horis singulis certa adscribere negotia, ut aliæ in salutationes officiosas, aliæ in causas & Judicia, aliæ in rei familiaris curas, aliæ otio, aliæ prandio & cænæ, aliæ Lectioni tribuerentur: ut ex Gellio, & Martiale scimus. Novit enim gens sapiens haud male, pessime dissipari tempus, nisi suis circumscriptum limitibus diffunderet iuste impensum. Diem hanc, quam vivimus, in salubri prorsus negotio transigimus fratres Sacerdotes! scilicet expendendo, quid sibi præ aliis Sacerdos debeat pro animæ suæ incolumitate. De usu temporis bono horis pomeridianis audiebamus multa: ut de ejusdem distributione ordinata nunc prolixius agamus, consultum ducimus. Magna res est, & frugifera Sacerdotalis dies. Hæc si ordinatione nostra perseveret, profecto omnia servient Deo in meritum nostrorum augmentum. Rem a diluculo ad crepusculum usque delineemus, & diei sanctæ exhibeamus schema.

Auræ sunt diluculi horæ pro omnibus: & Deus, ut sibi donentur a Sacerdote, & Sathanas, ut ab eodem conferantur sibi, acriter pugnant. Hæc sciens, quid aget, dum exper-

per-

pergiscitur? Deo consecrabit utique horulas diei primas, a quibus tota dependet dies subsequa; surget ergo tempestive, quin stertendo præbeat suggestionibus aures, quibus Dæmon dormituriens phantasia fatigare non cessat. Surget, quin tricet, monitus a Deo, & Angelo custode: tolle grabatum tuum, & ambula: non *jace*, sed *ambula*. Tempus est, ut exeat homo ad opus suum, & ad operationem suam usque ad vesperam. Surget Sacerdos, quin in plumis se morose vertat de latere in latus, pigro similis, qui vult, & non vult; surget generose e lecto se propiciens cogitando: Ego dormivi, & soporatus sum, exurgam, & cito, & alacriter: exurgam, quia dominus suscepit me, ut ipsi de novo serviam. Exurgam: quia regulos, hirundines, passerculos cantillantes audio creatori suo relicto nidulo. Exurgam, ut primum cogitatum meum in Dominum jaciam, quo omnia diei futuræ opera, cogitationes & verba ipsi consecrem Sacrificio matutino. Exurgam, dum aurora in terram roris suis spargit margaritas, ut & ego prima lucis novæ cimmelia offeram Deo meo. Ita, sic Sacerdos surgit bonus. Sumptis omni cum honestate vestibus preces persolvit matutinas. Has sequuntur matutinæ cum laudibus, nisi pridie & anticipato fuissent dictæ: tum Meditationi impenditur saltem quadrans productior. Formantur proposita practica, & tessera seligitur certa, quæ per diem totam flosculi instar ex hortulo decerpti portatur in manu,

manu, ut animæ in fragrantiam deserviat optimam. A Meditatione recta ad accessum altaris proceditur, nisi Sacrificium in horam remotiorem differendum sit. Sacrificatur ergo a Sacerdote modo, & methodo audita heri, ne dicendo eadem facessamus nauseam. Redux a templo Sacerdos quiescit paululum, celsissimæ functionis suæ memor, ne se protinus ad temporalia effundat, paulo ante sublimatus in cœlum: ne instar milvorum post gyros in superiore acris regione factos ad pabulum, & rapinam præcipitet. Jentaculum, ubi natura, non voluptas, exegerit, sumitur dein, post quod necessaria familiæ suæ circumspicit. Horæ tum dicuntur minores pie, & devote, ut ante prandium audivimus, ex diurnali certo in loco parato semper. Notemus autem diurnale dici libellum hunc, ne horæ differantur in seram noctem, prout advertit non nemo his versiculis:

Est liber iste *diurnalis* de nomine dictus,

Horas hinc *noctū* tu recitare cave.

Assumitur postea lectio scripturæ, vel studium pro futuro sermone, & catechesi, vel notantur quædam Patrum sensa deservitura pro suggestu; Labore enim non otio, studiose non tumultuarie, ad Evangelizandum se præparet Sacerdos, ut fructificet, ut descendat cum honore. Hora interim prandii appropinquante cessatur a studio, ut Spiritus vitales eo dimittan-

mittantur, ubi pro sanitatis bono eos oportet operari. Examine succincto, & particulari de tempore antemeridiano facto, propositisque renovatis, mensulæ acceditur frugali, mente in ordinem redacta. Estur, bibitur modesta, & sobrietate in convivales assumptis. Lectio attentior durante prandio non suadetur, brevior approbatur, vel certe discursus cum sociis ædificatorius, nec Deo, nec proximo injurius, ne solæ fauces sumant cibum, sed & aures esuriant Dei verbum. Mensam diu nimis non protelet Sacerdos, ne temporis præteritum in patinis, & cyathis plus justo disperdat. Regnum Dei esca, & potus non est. Gastrimargis, quorum Deus venter est, quorum idolum abdomen, & aqualiculus, consuetum scimus, ut abligurire, & vorare negotium sibi putent esse unicum. Proh! animalia sacra! proh! helluones unctos! proh! homines non profundæ modo, sed intemperstivæ quoque atque fordidæ gulæ natos, ut ait Suetonius. Natura contenta paucioribus horret talem, & abominatur ingluviem etiam in Laicis reprobandam.

Horæ pomeridianæ Sacerdotis egregii nunc in suo ordine pulcherrimo sunt pensandæ. Dictis post mensam gratiis indulgetur corpori menti-que relaxatio, vel deambulatione digestionis admodum proficua, vel statione cum discursu honesto, vel lusu corporis exagitationi serviente. Tempus dein vel rei domesticæ, vel lectioni animi pie exhilaranti recte indulgetur: sunt, qui

P. SAILER TRID. SAC.

N

ope-

opere manuali statui Sacerdotali congruo, ut sunt ars pictoria, musica, hortuli, florumque cultura &c. unam, alteramve collocant horulam, post quam recitantur vesperæ cum completorio. Ægrorum tamen habenda est ante omnia ratio, ut statis invisantur diebus, præcipue si decumbant periculose. Anticipari item in crastinum matutinæ commode poterint, ut diei sequentis horæ antemeridianæ pro studio serio pateant magis. Visitatio S. S. Altaris Sacramenti sub vesperam omni, si poterit, fiat die: totus mundus non post Jesum, sed post mundum abit diebus non feriatis. Negotia Sæculi obesse sibi queruntur Laici etiam boni: quo minus Deo Eucharistico esse præsentem possint. Et Sacerdos cultum hunc Latreuticum Christo, sub speciebus panis latenti, & in solitudine degenti, exhibere negligat? Et eo accedere tædeat Sacerdotem, ubi fons patet vitæ, & inter Angelos moratur Dominus? Accedat quotidie Sacerdos: quia aulicus Domini est. Aliquantillum temporis sufficiet certe, ut solatia, & lumina accipiat necessaria a gratiarum, & omnium bonorum largitore, tum præcipue, ubi templum ab ædibus parochialibus adeo dissitum non est: pudeat Sacerdotes tepidos se, tam male jura vicinæ Christo impendere, ut tabernaculo propinqui, de eo sæpius invisendo non cogitent: pudeat eos, a Tobia puerulo se superari longe, cui scriptura hoc Elogium texit: *Cum irent omnes ad vitulos aureos, hic solus fugiebat consortia*

sortia hominum: sed pergebat in Jerusalem ad templum Domini, & ibi adorabat Dominum Deum Israel. (c) Lectio Spiritualis cænæ præambula a Sacerdote bono haud habetur neglectui, sed rite fit, etsi non producta: cænulæ tandem affidetur, non tamen in seram noctem protractæ: respiratio illi subjungitur, relegitur curtim meditatio in diem sequentem. Lustratur conscientia examine serotino, dicuntur preces nocturnæ, & cubitum conceditur in nomine Domini. Habemus hic diem Sacerdotalem ordinarium fratres Sacerdotes! qui placeat, dicite! Fors aliquibus cænobium olere videtur? fors Religiosis quam Sacerdoti sæculari judicatur aptior? at dies Sacerdotalis est competens omnibus, qui ministri Christi sunt. Hora horæ indicat scientiam, ordine rectissimo una succedit alteri, in Sacerdotis profectum, in populi ædificationem: quid animabo! Eveniet, quid fiet de Sacerdote, si absque temporis distributione vivat? si confundantur temporis pretiosæ particulæ? si omnia permixtim fiant ita, ut nullus ordo, sed horror appareat & confusio? unam, ut rei tam salutaris faciamus experimentum, unam ita disponamus diem! o quantum sapiet! quo solatio, qua gratiarum abundantia divites oculos claudemus dormituri? Quæ momenta nobis erunt residua, ut agamus bene? disponemus unam saltem. Faxim! sequentur plu-

plures, & mirabimur, & dilatabitur cor nostrum. Ordinariam non sine causa diem sic ordinatam diximus: alia enim rerum facies erit, si alio nos vocet honestas, si Hospitalitas exigit aliud, aliud obsequia, & urbanitatis jura. Hoc tamen curemus, ut modestiæ Sacerdotali decedat nihil, ut turbis non misceamur popularium: ut non deficiant in vanitate dies nostri, sed glorificetur in nobis Deus ubique. Ad cor loquatur nobis Ambrosius, ubi extra domos nostras degentes, diei bene ordinate detrahare quidquam cogimur extraneorum in societate: *Nihil in Sacerdotibus plebejū, nihil populare convenit cum studio, atque usu, & moribus inconditæ multitudinis: sobriam a turbis gravitatem, seriam vitam, singulare pondus dignitas sibi vendicat Sacerdotalis, quomodo enim potest in Exemplum observari a populo, qui dispar non est a multitudine?* (d) Domi, Domi nostræ ordinata nobis decurrat dies. - - - Lucrabimur - - proficiemus suaviter - - dies non videbimus malos, sed optimos, sed meritis refertos, suisque dignos denariis. Credamus Augustino: *Ubi est aliquis ordo, est aliquod bonum: ubi nullus ordo, nullum bonum est.* (e) Accedamus Gregorio Nazianzeno: *Ubi ordo dominatur, ibi universim ornatus, & pulchritudo est inconvulsa; ubi vero ordinis est defectus, ibi perturbationis, & confusionis*

(d) Lib. I. Ep. 6. ad Iren.
(e) de Natur. bon.

sonis effectus. (f) Dies nostri sicut umbra declinant, deficiunt sicut fumus dies nostri: appropinquat dies Domini magna, & amara valde, dies mortis nostræ. Ordinemus dies nostros in melius, & tempori, scribamus leges, ut opportunum in omnibus nobis effluat. O jacturam horrendam! si tot vitæ nostræ recenseamus dies, qui sine ordine, sine recti regula transire in æternum non redituri, & fors proh! dolor æternum perdit. Adjuva nos Deus salutaris noster, ut ordinatione tua nostri perseverent dies: tunc enim omnia fervient tibi, momenta, horæ, dies, menses, anni, omnia. Amen.

(f) Orat. in fun. S. Basilii.

PROLOQUIUM IV.

ANTE MEDITATIONEM ANTEMERIDIANAM
TERTIÆ DIEI.

De Selectu Librorum.

Si in toto corde vestro revertimini ad Dominum, auferre Deos alienos de medio vestri Baalim, & Astaroth, & servite ei soli. 1. Reg. 7.

Reducitur arca de Cariathiarim, seu civitate Sylvarum, in domum Abinadab in Gabaa, & simul Eleazarus sanctificatur in Sacerdotem, & Sanctuarii custodem; Lætantur Hebræi, omnis exultat Israel, viso iterum facerrimo scrinio, quod abduxerant Philistæi victores in templum Dagon, propter peccata populi, & Sacerdotum Ophni & Phinees: declinarant interim ad idolorum cultum Israhelitæ, cremantes thura deastris spurcissimis Baalim, & Astaroth. In medium properat Samuel vir Dei, & Orator Numinis: patheticè loquitur, Dei veri desertores conversurus retro. *Si in toto corde revertimini ad Dominum, auferre Deos alienos de medio vestri Baalim, & Astaroth, & præparate corda vestra Domino, & servite ei soli.* Nec caruit effectu suo Samuelis peroratio. *Abstulerunt ergo filii Israel Baalim, & Astaroth, & servierunt Domino soli.* Et quam efficax, quam felix Samuelis erat

Ex-

Exhortatio? *Abstulerunt ergo filii Israel Baalim & Astaroth, & servierunt Domino soli.* Infelicia profecto vivimus tempora fratres Sacerdotes! Infelicia inquam, si Religionis contemptum, si Sacerdotii vilipensionem, si depravationem morum spectemus. Quæ causa abominationis hujusstantis in loco sancto sit, scire vultis? e qua lerna hæ lues prorepserint, speciatim desideratis? dico, & constanter dico, Idola inter Christianos versantur pessima, quæ nisi tollantur, abjiciantur, eliminentur, ulterius pestifera serpet gangrena, & mala in pejora mutabuntur certe. Et quæ illa? Libros intelligo malos, centones Sathanæ, & folio maledica in Deum, in Religionem, in Sacerdotium. Hos ut amandemus, nos Sacerdotes Samuelis Zelo compellamur: *Si in toto corde vestro revertimini ad Dominum, auferre Deos alienos de medio vestri Baalim, & Astaroth, & præparate corda vestra Domino, & servite ei soli.* Sibi proin suisque omni caveat sollicitudine Sacerdos, ut amoveantur quantocius pestiferæ paginæ, ne damni irreparabilis causæ extent, & malorum omnium scaturigines.

Sibi primo bene prospiciat Sacerdos, ne nocumentum lectione vetita inferat sibi. Verum est, a Sacerdote scientiam statui suo congruam desiderari; hac sine errabit ipse, & faciet errare eos, quorum instructioni præpositus est. Si cæcus cæcum ducat, ambo in foveam cadunt;

cadunt; Christi Domini testimonium est ab ipsa natura suffultum. Non prius ad docendum emisit Apostolos suos Salvator, nisi a Spiritu sancto edoctos, & in scientia sanctorum instructos probe. Arcam a vaccis Philistæorum tractam fuisse, in scriptura legimus, at arcam novi testamenti ab asinis, bobusve trahi Deus non patitur. Maxima proin in Sacerdote scientia requiritur, qua duce errores detegat, & in veritatis tramite deducat curæ suæ traditos. *Quid miserabilius Sacerdote indocto, ingemiscit Trithemius, qui etiamsi prædicationis non habet officium, ratione tamen suscepti ordinis ad scientiam obligatur scripturarum.* (g) *Elaborandum est Sacerdotibus, ut ignorantiam a se quasi quamdam pestem abjiciant.* Gratiani sunt verba. (h) Hæc omnia vera cum sint, & mole sua stent, attamen ut Sacerdos alia non legat, quam quæ statui suo congrua sunt, res conclamata est. In hoc ordinavit nos Ecclesia, ut Sacerdotes simus, ministri fideles, & Dei gloriæ addicti tantum. Huc itaque non ordinantur libri pessimi, sed ii, qui boni sunt: alios Sacerdos non habeat, quam eos, quibus in ascesi ferveat, quibus in suggestu adjuvetur verbi divini præco. Et sane libri fontes sunt optimi, ex quibus scientia hauritur. Nemo doctus de coelo vel in rore, vel in pluvia, vel in grandine cecidit. Lëctione & Exercitio nati

(g) L. i. Hom. 4. ad Mon.
p. i. dist. 37.

(h) in Decret.

nati sunt omnes, qui in mundo evasere inter scientificos viri famosi. Hinc tot in orbe clauere Bibliothecæ, etiam, dum barbariem adhuc spiraret mundus. Quam in libros accumulando studuere Persæ, donec Bibliothecæ Syriacæ suum haberent augmentum? quantum in librorum congeriem laboravit Pisltratus, ut ea turgerent Athenæ? quot thesauros consumpsit Philadelphus Ptolomæus, donec in immensum quasi excrescerent scrinia Regia? Librorum Lëctio sane æstimabatur semper mulariam Emporium, ut viros doctos haberet mundus semper. Et asseres Sacerdos! asseresque libenter, & tibi libros necessarios esse, quibus erudiare in iis, quæ officii tui sunt. Non est, quantos, sed quales habeas, eosque lëctites sedulo. Pro cæremoniæ notione, Rituale tibi sit primum. Sunt ascetici, de quibus tibi pro meditatione, & lëctione Spirituali diurna, intermittenda nunquam, aliquos seligas. Scriptura sacra, & unum alterumve, qui eam explanant, quam iis indigeas, perspicis ipse: concionatorios libros necessarios esse, nec ipse negabis, qui & methodum declamandi verbum Dei, & materiam subministrent. Non præscribo nominatenus, qui tibi profint Theologi: ex aliorum, qui rerum experti sunt, scies maturo consilio. Dixi non quot, sed quales habeas, pondera tecum. Duos in Sacerdotibus reperiri errores, quibus mentiuntur sibi, possunt, quorum scrinia Scyphis, cyathis, & vitris splendent: at libri cernuntur nullibi, sed sibi sufficere putant

tant etiam invita Minerva. Sunt econtra, qui ampla & spatiosa librorum armaria ostentant: at nullum legunt: volumina pro tapetibus habentes, ut videantur docti. Ambos errare, esseque ignorantes, dicet quisque. Pauculos habere libros, eosque lustrare diligenter, & accurate fatis est, modo lectio sit ordinata. Et quæ hæc sit, paulisper inspiciamus, ut cum profectu fiat. Senecæ hic monitum præmitto. Verba notato! *Distrahit animum librorum multitudo: itaque cum legere possis, quantum volueris, sat est habere, quantum legas.* Ante omnia invoca Spiritum sanctum præcipue, dum Scripturam sacram legere occipis, de qua dietim de genu, & detecto capite capitulum leges unum: alios quod libros concernit idem fac. Authoris characterem imprimis nota, ut æstimes, quæ leges. Scopum libri scias demum: a præfatione legere incipe, nec disperfam quasi venando: sed recto ordine perge. Quæ tibi arrident magis, nota & ut profint ad mentem ejusdem Senecæ: *Quidquid legeris, ad mores statim referas.* Sic profecit maxime Magnus Suarefius dictus Doctor eximius, qui in cubili suo librum unum duntaxat non plures passus est, quo studiosa lectione absoluto, aliumprehendit. Kempenfis verba inculcata tibi habe. *Si vis profectum haurire, lege humiliter, simpliciter, & fideliter.*

Nunc ad eos Sacerdotes vestigium moveo, qui Bibliotheculam suam ornatu pretiosam

tiosam censent, cum illi varia hujus temporis schediasmata inferunt, quæ contra Religionem, Summi Pontificis auctoritatem, sanctissimas Ecclesiæ cæremonias, bonos mores, & præcipue pudicitiam, & contra sacros ordines nefandum garriunt, & fuco ornati Sermonis illita, mentem piam horrendum corrumpunt. Schediasmata inquam, quæ ex Typographia Beelzebuthi muscarum Dæmonis, & Asmodei prodierunt, & mundum hodiernum pene totum intoxicant. Et ista Sacerdotes legant? his lectis inscientia mirum progressos se autument? interdum pleno ore in aliorum Societate folia integrare citent? proh quantum malum! proh pessimam ostentationem! quis eos exin infici non credat, dum passim ut indifferentistæ garriunt? Videmus, & dolemus madentibus oculis, juventutem his centonibus funditus destrui, & hoc venenum ad corda Sacerdotalia penetrare non credamus, ut ex tali vituperando prorsus librorum selectu fiant pessimi? utinam experientia desuper nos non convinceret. Euge Sacerdotes! si in toto corde vestro revertimini ad Dominum, auferte Deos alienos de medio vestri Baalim & Astaroth, & servite ei soli. Libros coemite, qui unctione, & compunctione redundant: his polemicam bene docti utimini, ut pro Deo, & Ecclesia, bonisque moribus pugnare sciatis. Verba divi Bernardi vobis dicta cense: *Utilis est lectio, utilis eruditio, multo magis unctio necessaria est.*

(i) Item ea Joannis Climaci: *Noli, antequam virtute Spirituali præditus sis, eos libros legere, qui menti nocere possent.* (k) Gemitum piissimi Trithemii audite. *Sunt Eheu! nonnulli, quos plus delectat lectio nova, & curiosa, quam divina.* (l)

Ultimum demum, quod vobis Sacerdotes curati! preesse inculcem, est; vigilate super gregem vestrum, ne libri scabiosi, & mali eorum manibus terantur, quibus a Deo & a virtute avertantur, superstitiones & mala alia plurima discant affatim: nonne scitis, quot animæ in montibus Salisburgensium perierint, ab Ecclesia segregati, dum Accatholicorum astu libri pessimi per proxenetas pessimos iis erant divenditi? omni ergo rigore visitationi librorum tum Parochianorum, tum Bibliopolarum circumforaneorum ad mala eliminanda incumbite. Paucis ut finiam: auferte Deos alienos de medio vestri, & si quos in veneritis, Paulum imitemini, qui Ephesi comportari fecit libros eorum, qui curiosa fuerunt sectati, eosque comburi, quorum pretium erant denariorum quinquaginta millia. Notate verba sequentia: *ita fortiter crescebat verbum Dei, & confirmabatur.* Notate! (m)

(i) S. Bernard. in declam. (k) S. Joann. Clim. grad. 27. (l) Trithem. sup. Reg. (m) Act. 19. v. 19.

PROLOQUIUM V.

ANTE MEDITATIONEM SECUNDAM
DIEI TERTIÆ.

De Residentia Parochorum.

Pastores erant in regione eadem vigilantes, & custodientes vigilias noctis super gregem suum, & ecce angelus Domini stetit iuxta illos.
Luc. 2. v. 8.

Quid hoc venerabiles Sacerdotes! anne obstupefcenti deerit vobis materies? Nascitur in Bethlehem, carne vestitur humana, filius æterni Patris: reclinatur in præsepio a virginea Matre divinissimus puelus, vagit infantulus in paleis, & fasciis ligatur sanctissimus pusio, dum in noctis medio silentium tenerent omnia. Quid hoc? Nativitatis tam admirandæ historia ab angelis narratur primo pauperibus ac simplicibus pastorculis? ignorant eam Augustus Romæ? latet illa Herodem, & Pontium? Ecur pastorculi fuere primi, qui ad præsepe Domini, ad Messæ cunabula invitabantur, ut illi præstarent homagium? Primi pastorculi vultum divinissimi parvuli intuentur, ut nati Salvatoris testes essent primi; unde illis tanta felicitas, honor tantus? dicere equidem quis posset,

posset, Christum venisse in terras, ut Pastor esset potentissimus; proinde Pastores sibi similes accivisse ad se. Hanc in rem bene cecinit Sedulius: tunc prius ignavis Pastoribus ille creator emicuit, quia Pastor erat, - - Hæc, & alia plura sanctorum Patrum sensa esse scio. Summopere tamen placuit mihi ratio non temerarie ab Hildeberto Cænomanensi allegata, & suffulta a Sylveira in hunc locum. *Hinc est etiam, quod nato Domino Pastores, super gregem vigilantes, angelos aspiciunt: quia his, qui pie ac sollicitè conservandis gregibus invigilant, sublimia ac divina innotescunt.* (n) Hi, addit dictus Sylveira, præ cæteris vocantur, qui vigilantes erant, numeri suo instantes, ut in promptu essent parati ad ovibus subveniendum: apposite dicta, ut ad eorum tenorem in isto proloquio pauca de residentia personali curatorum disse-rem.

Et en! Sacerdotes Venerabiles! quantum meruerint opiliones, præsentés gregibus, vigilantes super gregem, in eadem regione non in alia existentes. Hoc idem præmium videndi Christum non in Bethleem, sed in coelo manebit Pastores Apostolicos omnes, qui gregi suo, eam non relinquentes, adsunt continuo, ejusdem commodis prospecturi. Ita est, residentia personalis Parochi vel cu-
rati

(n) Ep. 37.

rati oppido est necessaria. Ex Thomafimo Viro doctissimo hic quædam delibo. (o)

Residentiam personalem & Summorum Ecclesiæ præfulum, & curatorum omnium juris, & naturalis, & divini, & positivi humani esse, probatur abunde. Inter ovem & Pastorem relationem naturalem esse, ratio docet maxime: ne ovis pastore, nec pastor ove careat, nexus inter ipsos arctissimus est, cum ovi cura pastoris, pastori ab ove alimenta necessaria sint. Sine pastore periculis exponitur ovicula, vel a lupis devoranda, vel fame peritura, vel morbo tollenda. Viro curato insuper nomen Medici, & Judicis tribuitur: quis Medicorum autem absens ægrum restituit sanitati? quis judicium, meritis causæ præsentialiter non inspectis, sententiam ferre potuit? discutite ista. - - - Christi mandatum Petro, & in ipso omnibus curatis datum audite. *Pasce oves meas*, tu pascere non alii; quid clarius ac imperare præsentiam curatis, ut suis invigilent? Quinimo decreta tot Pontificum, præsentiam personalem inculcantium, inspicimus, Tridentini Concilii voluntatem enucleatam attendamus, notemus verba tanti Senatus: *Præcepto divino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura est comissa, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, verbique divini prædicatione,*

(o) de vet. & nov. Eccl. discipl. Tom. 3.

ne, Sacramentorum administratione, ac bonorum operum Exemplo pascere, pauperum aliarumque personarum miserabilium curam paternam gerere, & in cætera munia pastoralia incumbere, quæ omnia nequaquam ab iis præstari, & impleri possunt, qui gregi suo non invigilant, neque assunt, sed mercenariorum more deserunt. Sacrosancta Synodus eos admonet & adhortatur, ut divinorum præceptorum memores, factique forma gregis, in iudicio, & veritate pascant & regant. (p) Dicite, an verbis hisce vel minima umbra sit, quo minus residentia personalis a curatis exigatur? Clarissima certe sunt, & luce solari magis perspicua.

Quodnam ergo iudicium sibi aggravant, summoque se salutis propriæ exponunt discrimini, qui a caula sua multo absunt tempore? de statu ovilis sui curas nullas fovent? longius se absentant ex causis frivolis? vel qui domi suæ stare nolentes, indiscriminatim circumcursitant, quando ægri & moribundi opem Pastoris sui inclamant? Sacramentorum administratio eorum præsentiam exigit? Quid ad ista Summus Pastor Christus, qui hosce ovium suarum incurios, gravis peccati insimulatos, dure habebit in iudicio? quid Ecclesia, quæ in Tridentino fructibus eos privat, & ad restitutionem pro rata temporis coercet.

Dupli-

(p) Sess. 23. de reformat. cap. 1.

Duplicem autem dari absentiam notant doctores, corporis unam, mentis alteram. Illa tunc esse censeatur, quando curatus, ut supra indigitatum corpore absens est. Hæc dum Clericus curatus adest quidem personaliter, sed operatur nihil. Functiones pastorales insuper habet, & contemptui: ex fuggeſtu non perorat. Catecheses negligit, ægris non subvenit, moribundis negat adminiculum & paucis omnia Vicario suo relinquit. Domi interim vita molli diffluit, cuticulam suam demulcet, & stertens pulvinari Sathanæ incumbit somnolentus, quid enim aliud ista, ac idem, si ipso corpore mille paraſangis a suis fieret procul.

Non equidem diffiteor venerabiles Sacerdotes! fieri posse, ut curatus subin rationibus gravissimis avocetur alio. Sed & hic cautela adhibenda est. Primo: ut rationes revera pondus habeant suum a Superioribus dignoscendæ, ne iniquitas mentiatur sibi. Secundo: petenda est ab iisdem in scriptis ratihabitio & licentia. Tertio: Surrogandus est ad interim alius quis, non qualiscunque, sed ut Tridentinum notat idoneus, qui in curas Curati absentis succedat doctus, & Asceta, ne oviculæ mercenario relinquantur, ad quem non pertinet aliquid de ovibus. Vere hic curabit Curatim. Ut ad Exemplum illius optimi patrisfamilias in Evangelio laudati agere studeat. Accomoda prorsus comparatio, ex qua

P. SAILER TRID. SAC.

O

qua quid facere profectum te facere oporteat, facile digressus. Proficisci vult, statutum est. Et ob negotium non leve sed grave omnino accipere regnum & reverti. En prudentiam, sed & providentiam. Vocat servos suos, & tradit illis talenta, ut negotiarentur interea. Revertens ab itinere strictissimum cum illis Examen init, quomodo rem suam curarint. Nota Sacerdos curate! sine causa graviter impellente itineri te accingas nulli. Abiturus Vicario talenta tua maxima animas tibi concreditas confide cum nota severe inculcata, ut omni conatu vigil sit super oves tuas. Materiam pro suggestu illi commenda. Aegrotorum curam, si qui sint, inculca, & revertens, quomodo successerint res, ab eo strictim exquire, sic Deo satisfacies, & conscientiae tuae.

Cæterum volupe tibi sit, ut inter tuos commoreris sedulo. Oculis pastoris pascit oves. Multum valebit autoritas tui praesentis, ut mala quaque avertas a grege tuo. Semper inveniant te praesentem. Gaudebunt super te, & lætitia exultabunt super te. Dum animadverterint, quod de iis cures bene, & quod earum salus tua cura sustentetur. Garmelbertum in exemplum produco prorsus, & laudabiliter imitabile. Hic Michelbeckii in Bavaria Parochus quatuor in limitibus Parochiae suae erexit cruce addito voto, se ultra eas non excessurum, ut semper maneret cum

tum suis oviculis. Attendite Sacerdotes curati, ut rem hanc altius imprimatis cordibus vestris. Estote vigilantes in eadem Regione super gregem vestrum vigilantes. Et, ut dixi, Jesum videbitis non in praesepio, sed in caelo, ubi pro residentia accipietis praemia excellentia. Sapientibus loquor. Quibus Latronica fatiis, cæteris verborum panoplia frustraneum facere est.

O. A. M. D. G.

ERRATA.

Pag.	Lin.	Leg.
4	- 13	ambasibus - ambagibus
14	- 1	grege - grege
14	- 20	ursuros - arsuos
15	- 18	mænilate - amænitate
29	- 1	thematis - themidis
44	- 9	ignoscam - ignescam
154	- 20	notum labe - notatum labe
163	- 22	elegit nos in ipso, adde: ut <i>essimus sancti</i> .
195	- 20	quid animabo! - quid amabo!
205	- 19	ignorant - ignorat
206	- 19	creatorum - curatorum
208	- 17	a caule - a caula

Connivens reliquis Lector bone corrigat ipse.

